

LIV-E NIMERO 10

©INSTITUT CARDINAL JEAN MARGEOT (ICJM), 1, Celicourt Antelme Street, Rose Hill, Maritime Republic of Mauritius.

KONTENI

[BHAGAVAD-GITA](#)

[LEVANZIL KRISHNA](#)

[OTELO, ENN NEGRO DAN VENIZ](#)

[PREZIDAN OTELO](#)

PREFACE

For most Mauritians, Mauritian Creole is a non-language, a patois, some form of broken French. For me it is my mother tongue (first language), the language I heard when I was still in my mother's womb for it was the language my parents used. For over half a century, I have researched the language and used it with my wife, children and grandchildren. It is the medium of my creative writing – thousands of poems, dozens of plays and short stories, several novellas and novels (My complete work can be accessed free of charge at <https://boukiebanane.com>.) My second language is English, another creole language and through translation of religious and lay literature, I strive to show that my mother tongue is fit to express world literature – the Bhagavad-Gita, the Bible and the Holy Koran, Shakespeare, Molière, Blake, Keats etc. Enjoy this sample of world religious and lay literature in our de facto national language and the future de jure national language to be known as Morisien (Mauritian) together with 2 new creations inspired by world religious and lay classics.

NOT LOR GRAFI

Si dan grafi Franse ena let silansie kouma <e> final dan 'boire', 'heure', 'guerre' ets., dan grafi Morisien peyna let silansie: 'ser' (expensive) ek 'sere' (tight); 'las' (loose) ek 'lase' (shoelace) etc.

Dan grafi Franse <s> ou <t> li souvan silansie: 'bas', 'bat', 'las', 'bout' etc. Dan grafi Morisien <s> ek <t> final zot pa silansie: 'ba' (kiss); 'Bas!' (Ase!); 'bat' (pingpong bat); 'la' (here); 'las' (loose) etc.

Parey pou <r> dan 'chanter' ousa 'manger'. An Morisien <r> pa silansie: 'manze' (food); 'manzer' (eater); sante (song); 'santer' (singer) etc.

Pou endik nazalizasian enn vwayel, nou koste <n> ar li: <a> vinn <an> (ban, dan, fanfan); <o> vinn <on> (bon, don, fon, gon); <e> vinn <en> (ben, den, fen, gen, len, nen).

Vwayel nazal + n donn: bann, kann, pann, zann; bonn, donn, konn, zonn; denn, genn, penn, renn ets.

BHAGAVAD-GITA

SEY KONPRAN BHAGAVAD-GITA AN MORISIEN

TEX SOURS:

THE BHAGAVAD GITA, TRANSLATION BY SHRI PUROHIT SWAMI;

<http://www.thebigview.com/download/bhagavad-gita.pdf>

LIV REFERANS:

THE MAHABHARATA OF VYASA, CONDENSED FROM SANSKRIT AND TRANSCREATED INTO ENGLISH BY P. LAL, VIKASH PUBLISHING HOUSE PVT LTD.

BHAGAVAD-GITA AS IT IS, SWAMI PRABHUPADA, THE BHAKIVEDANTA BOOK TRUST

SAPIT 1: MORAL PA BON

(*Lor sandbatay sakre KURUXETRA, larme Pandava ek Kawrava finn pare pou lager. Lerwa Kawrava, Dritarashtra, pe koz ar so sekreter, Sannjaya.*)

DRITARASHTRA

Sannjaya dir mwa! Aster ki mo bann garson ek bann garson mo frer Pandu, finn pare pou lager enn kont lot lor sandbatay sakre Kuruxetra, dir mwa ki pe arive.

SANNJAYA

Mazeste, ler ou garson Duryodhann get lamanier bann garson Pandava finn organiz zot larme, li al direk kot so Gourou Drona. Ala ki li ti dir li: "O Guruji, get sa larme pwisan Pandava ki organize par ou disip ekzanpler, garson Lerwa Drupada. Dan sa larme la ena gran ero ek gran-gran arse; gerye osi kouraze ki Arjuna ek Bheema, Yuyudhana, Virata ek Drupada; zot tou bann gran solda renome; Dhrishtaketu, Chekitan, vayan Lerwa Benares, Purujit, Kuntibhoja, Shaibya - pli for ki boukou; Yudhamanyu, Uttamouja, Soubhadra ek bann garson Dropadi, bann dimoun gran repitasion.

Aster get tousa bann kapitenn ki mars ar nou, O gran lider spiritiel, pli gran ki tou. Samem bann dirizan mo larme. Les mo donn ou zot nom toutswit. Ou, oumem numero 1; apre ena Dada Bheeshma, Karna, Kripa, bann mahasolda; Ashwaththama, Vikarna ek garson Somadhatta; ek enn ta ankor ki pa kil parad e ki pare pou donn zot lavi pou mwa; zot tou bien arme e lager pa fer zot per.

Me nou larme paret pli feb malgre ki li dirize par Dada Bheeshma e zot larme paret pli for malgre ki li dirize par Bheema.

Ala lord ki mo done: tou solda dres latet, tini ferm batayon par batayon; bann zeneral pran pozision otour Dada Bheeshma; pa les ennmi kas nou falanx, eklat kordon velere solda."

(*Lerla koumadir pou remont so moral brav Dada Bheeshma, pli vie dan klan Kuru, ti soufle dan so kontch ziska ki son ki sorti ti kouma rizisman enn lion araze. E san atann tou bann kontch, tanbour, tronpet ek bigoul ti larg enn rafal tapaz kouma loraz.*

Bien kale dan zot gran saryo lager, rise par seval blan, Senier Krishna ek Arjuna ti soufle dan zot koki beni. Senier Krishna ti soufle so Pannchajannya e Arjuna so Devadata, brav Bheema soufle so koki renome, Poundra. Lerwa Dharmaraja, garson Kunti, soufle Ananntavijaya, Nakula so Sougosh ek Sahadeo so Manipoushpaka. Mahalerwa Benares, gran arse Shikandi, gran solda, Dhrishtayumna, Virata ek Satyaki ki pa konn defet, Drupada, bann garson Dropadi ek Soubhadra, sa gran gerye la, soufle dan zot koki kontch. Enn gran tourbiyon tapaz ti desir leker bann garson Dhritarashtra e so eko ti fer lesiel ek later tranble. Ler Arjuna ki ti pe saryo pavyon Hanuman ti trouv bann garson Dhritarashtra pare pou lager lor sandbatay li ti lev so ark e ti koz ar Senier Krishna.)

ARJUNA

O pwisans ki pa konn defet! Bondie Liniver! Rann enn servis met mo saryo ant sa de larme la pou mo kapav obzerv bann ki dan mo kan ek bann ki kont mwa; pou mo get bien sa bann degoutan ki pe mars ar garson malang Dhritarashtra.

(*Senier Krishna ti ekout lapariyer Arjuna. Li ti plas so saryo mazik kare-kare zis omilie ant sa de larme ennmi la, kot li ti kapav trouv tou bann dirizan sou direexion Bheesma ek Drona. Senier Krishna dir: "O Arjuna! Get*

(laba tou bann fami Kuru." Ki Arjuna ti trouve? Papa, granpapa, tonton, kouzen, garson, tizanfan-garson, profeser, kamarad; boper, bienfeter toulede kote. Arjuna ti fixe so lizie lor so prop disan, lor so prop fami toulede kote. So leker ti boulverse ar sagren ek pitie. Parol tris ti sorti dan so labous.)

ARJUNA

Ayo Bondie! Ler mo trouv mo prop dimoun, mo prop disan swaf disan so prosen, mo lipie vinn feb e mo lagorzM amare, mo lekor tranble e mo seve dibout drwat. Mo ark Ganndiva sap dan mo lame, tonbe e mo lekor net gagn lafiev. Enposib res anplas parski mo lespri dan konfizion. Lagign, lagign, move lagign! Ki debon kapav sorti dan masak mo prop dimoun lor sandbatay? Senier, mo pa'le laviktwar, mo pa'le rwayom, mo pa'le okenn plezir. Ki pou fer ar tousa kan dimoun ki mo plis kontan pe dibout la e zot fite pou sakrifie tou, mem zot lavi? Get zot! Mo prop profeser, papa, granpapa, zanfan, tizanfan, tonton, boper, bofrer. Mo prop fami dekote. Zame mo pou touy zot! Mempa pou trwa rwayom lao. Aster mo kapav masakre mo prop disan pou enn bout later? Prefer mwa ki mor! Senier! Ki profi kapav tire dan lamor bann garson Dhritarashtra? Pese sa, touy sa bann pov dimoun dan pens, dan dezespwar. Nou devwar se fer travay nob, pa tir disan nou prop fami. Ki boner kapav ena dan asasina nou prop fami? Mo kone bann garson Dhritarashtra zot lizie bouse par gourmandiz; zot sitan aveg ki zot pou touy zot prop fami, avoy zot prop kamarad manze. Me nou, nou lizie trouv kler. Eski li pa nou devwar anpes enn krim ki pou detrir nou fami net? Dan destrixion nou fami ena destrixion nou tradision ek nou kiltir e kan nou perdi sa, tou pou vir anbalao. Valer moral ek relizie pou fonn. Kan sa arive nou bann fam pou gat nasion e pirte nou ras pou disparer. Lespri vis pou polie nou disan e disan bann ki polie nou disan. Letansa nam nou anset pou trime dan soufrans parski pa pou ena servisdemor pou zot. Dan destrixion nou fami e dan polision nou disan ena lamor kiltir, tradision ek pirte nou ras. Bann saz finn dir nou Senier, kan enn dimoun perdi so valer, li perdi so nam. Drol sa! Pou nou zwir plezir enn rwayom nou dispoze touy nou konpatriyot e fer gran-gran pese... Me si mo les bann garson Dhritarashtra touy mwa li pa pou meyer pou mo biennet?

(Apre sa omilie ant de larme, Arjuna ti larg so lekor, asiz dan saryo; zet so ark ek fles. Lasagren kas so leker.)

SAPIT 2: LAVIENN KONTRADIXION

(Ler Senier Krishna ti get kouma moral Arjuna ti dan pens (larm dan lizie, konfizion dan lespri) li ti sey konsoli.)

KRISHNA

Mo bon kamarad! Kifer lavey enn gran batay to pe bes lebra? Zanfan Aryen pa fer koumsa! Sa manier la pou amenn laont ek enfami e pou ferm laport paradi. Arjuna mo matlo, kifer to tike? Twa ki sem laterer dan leker to ennmi, aret fer kapon! Chombo li, napa les sape!

ARJUNA

Senier, dir mwa kot pou gagn kouraz kan choula la monte, pers lestoma Beeshma ek Drona ar mo fles kan li mo devwar tom lor zot lipie. Olie touy mo profeser, bann extra gran lespri, mo prefer viv lavi enn mandian, viv lor sarite. Si mo touy sa bann gran met la ki mo prop bienfeter, ar zot disan mo pou polie douser ek plezir lavi. Mo nepli kone ki meyer: zot bat mwa ousa mo bat zot. Kwar mwa Senier, mo lavi pa pou ena okenn valer si mo bizen touy bann garson Dhritarashtra mem si zot pe rod sikann. Pitie pe touf mwa; konfizion pe fer ravaz dan mo lespri. Ki bizen fer? Senier, ou ki mo konseye spiritiel, dir mwa ki bizen fer. Gid pa ou disip, Senier! ... Mem si mo vinn sef lemonn vizib ousa vinn sef lemonn envizib, nanye pa pou tegn sa langwas ki pe paraliz mo lespri.

(Lerla Arjuna, konkeran ki pa konn defet, ti dir Senier Krishna, Senier Valer-Fondamantal, ki li ti pou refiz lager e li ti desid pou refiz koze. Lerla Senier Krishna, sourir beni lor lalev, koz ar Arjuna ki ti pe nwaye dan deprim, la omilie ant de larme pare pou lager.)

KRISHNA

Kifer to vers larm pou seki pa merite mem si zot fer kwar ki zot sazes gran? Bann ki vremem saz zot pa vers larm ni pou mor ni pou vivan. Zame, zame, zame mo pa ti absan, mo prezan depi toultan. Ni twa ni bann prens zame nou pa pou aret ekziste. Enn nam li konn lanfans, zenes ek vieyes dan enn lekor. Kan so ler vini li al dan enn lot lekor. Enn dimoun saz bizen konpran sa. Bann evennman andeor nou zot amenn freser ek

saler, douler ek boner, zot vini, zot ale; zot pa permanan. Fer fas, pran kouraz O mo ti Prens! Enn ero ki pa les sirkonstans vir-vir li, ki axepte e plezir e soufrans san debalanse, se sa kalite dimoun la ki vinn imortel... Seki pa ete zame pou vinn kixoz; seki ete zame pou aret ete. Bann saz konn sa bien. Sa li enn laverite pa kapav diskite. Lespri ki dan nou e ki diriz nou bann sans, li eternel. Nanye pa kapav detrir Lespri. Lekor materyel dan lekel Lespri imortel ek eternel finn zet lank li ena koumansman ek lafen. Ala kifer, O Prens Vayan, to bizen lager.

Seki panse ki se Lespri ki touye e ki kapav touy Lespri, li zis enn bourrbak ignoran. Lespri pa touye e pa kapav touy li. Lespri pa konn ni nesans, ni lamor. Li la pou toulstan. San koumansman, san lafen, li konn tou. Parski li eternel, lamor lekor pa vedir lamor Lespri. Kan ou kone ki Lespri li permanan, imortel, eternel, bouz-fix kouma ou kapav koz lamor? Parey kouma nou zet vie lenz pou met lenz nef, Lespri rezet vie lekor pou al abit novo lekor. Zarm pa kapav koup li; dife pa kapav bril li; dilo pa kapav nway li; divan pa kapav sous so lesans. Pa kapav ouver li pou rant andan; pa kapav ni nway li, ni bril li, ni deses li. Lespri li eternel, omniprezan, toupwisan, pa konn sanzman e li ekziste depi toulstan, pou toulstan. Li envizib, andeor kontrol larezon, andeor kontrol letan. Akoz sa, si nou'nn bien konpran so natir profon, peyna sime ki nou plengne, plore, moulougande. Mem si dapre twa Lespri li pe toulstan ne ek mor kontinielman, peyna rezon pou vers larm. Lavi enn kontradixion. Kouma nou ne nou koumans mor e kan nou mor nou koumans reviv. Kifer vers larm lor seki pa kapav anpese?

Personn pa kone ki pase ant lafen ek koumansman lavi. Nou konn zis seki ekziste ant koumansman ek lafen lavi. Kifer plore Gran Dimoun? Ena ki gagn sok ler zot tann koze lor Lespri; ena panse ki Lespri li enn mirak; ena ki emerveye me pa konpran nanye. Malgre ki boukou finn tann parle lor Lespri, bien-bien tigit finn konpran ki li ete. Pa pran traka lor ki pou arive dan lager. Lespri ki dan nou li imortel ek eternel...

Konsantre lor to devwar. Pou enn bon solda seki plis enportan se enn lager pou lebien kont lemal. Akoz sa mo dir twa to fer fos si to ezite pou azir, Arjuna mo Arjuna. Bann solda zot beni kan zot chombo lokazion. Lokazion divan twa pe ouver laport paradi. Si to refiz rant dan konba beni to pou pas pou enn tret, to repitasion fini e pese trangle twa. Limanite pou rapel zis to disgras. Pou enn nob, dezoner li pir ki lamor. Bann gran zeneral pou panse ki to finn maron parski to enn kapon; to pase glorie pou fini dan dezoner. To bann ennmi pou fann rimer lor twa, pou boufond twa. To konn kixoz pli imilian ki sa?

Si to mor dan konba, laport paradi ouver pou twa; si to sorti viktorye rwayom later pou to rekompans. Alor Garson Kunti, dibout e manz ar to ennmi! Falepa to get plezir ek douler, viktwar ek defet ar de lizie. Get toulede ar enn sel lespri. Pare pou axion e to lardwaz pou res prop. Apre filozofi konesans ekout filozofi axion. Sa pou ed twa kas lasenn ki amar nou ar tou kalite axion. Lor sa sime la zame nou gaspiy nou zefor e zame li dan vid. Mem nou pli ti zefor protez nou kont gran danze. Atraver filozofi axion nou lentelizans vakabon vinn discipline e nou konsantrasion ameliore. Parkont lespri fouka galoup dan tou direxion anmemtan. Bann tilespri satisfe ar laparans. Zot pran sirfas pou lamone kontan e blye profonder. Domine par zot pasion, zot desinn zot prop paradi; fabrik ritiel, servis ek seremoni konplike pou grandi zot prop plezir ek zot prop pouvwar. Sa bannla pou kontinie rene. Parski zot lespri dan prizon pouvwar ek zwisans zot enkapab konsantre zot lalimier lor enn pwen fix. Lekritir sen dan Veda dir nou lavi ena trwa konpozan - bann Kalite. Mont pli ot ki touletrwa, O Arjuna; transand bann per sansasion opoze (so/fre; sikre/sale, brav/kapon ets.); tini ferm dan laverite; pa les traka banal baze lor reflex egois chombo twa.

Enn dimoun kapav bwar dilo depi nenport ki kote enn basen. Akoz samem teolozien rize li kapav pran Lekritir, tourn li, vir li, pers li pou tir zi ki li bizen pou so pouvwar ek plezir personel. Me twa to ena zis drwa pou fer enn travay prop. Pa rod rekompans. Se pa delis rekompans ki bizen fer twa anvi aldelavan; tansion, pa rant dan latrap lapares e vinn enn los.

Kan to pe antreprann enn louvraz, konsantre to lespri lor Lafors Divinn, renons tou bann atasman e get sixe ek defet ar mem lizie. Zis enn lespri bien balanse kapav amenn enn lavi spiritiel entans. Axion fizik li bien-bien maf konpare ar lentelizans ki konsantre lor Lafors Divinn. Servi Lentelizans Parfe. Zis bann mediok ki travay pou gagn rekompans. Kan enn dimoun mont ziska Larezon Parfe, savedir li finn fini tourn so ledo ar seki lebien ek lemal kapav done. Chombo zis Axion Korek. Lavi Spiritiel Intans samem veritab lavi. Bann saz ki gide par Lentelizans Parfe pa rod rekompans ousa lavantaz. Se koumsa ki zot reysi kas lasenn novo nesans e lerla zot rant dan Boner Parfe. Kan to lozik finn pers vwal ilizion, setadir maya, lerla to vinn pli avanse ki bann filozofi ki to finn tande ek filozofi ki to pou tande. Kan lafors serebral, malgre ki li atake par enn traile tex sakre, tini ferm dan so kontanplasion Lafors Divinn Enfini, lerla to kapav sir ki to finn tous vre Spiritialite.

ARJUNA

Senier, kouma nou rekonet enn Sen ki finn gagn Lentelizans Parfe, ki finn rant dan Boner Parfe, e ki so lespri tini ferm? Kouma li koze? Kouma li viv? Kouma li azir?

KRISHNA

Kan enn dimoun finn rezet dezir leker e li satisfe zis ar so nam, so atma, lerla nou kone ki li finn ariv pli lao ki posib. Enn saz ki pa les soufrans sifonn so lespri, ki so dezir pa exite par zwisans, ki pa atase ar nanye, ki pa konn ni lakoler ni lafreyer, sa dimoun la li finn ariv lao net. Enn saz, nenport ki kote li ete, ki pa ena okenn atasman personnel ar personn e ar okenn landrwa; ki axepte lekzistans lebien kouma lemal san zame anbras enn ek reposus lot, sa dimoun la li finn vinn enn ar Lafors Divinn Enfini. Enn dimoun ki kapav siprim latirans ki so sans ena pou bann obze, kouma enn torti ramas so lapat anba so lakok, sa dimoun la li finn fini tous Perfexion.

Kan to konn fer karem, bann obze tantasion kile kan to get zot. Mem yenn pou zwir li maron dan leker ek lespri dimoun ki finn trouv Laverite. Arjuna O Arjuna! Kan enn dimoun pe rod kontrol so lespri, enn rafal sansasion for say-say li. Li bizen tini renn dan so lame e konsantre so lespri lor Mwa; pou ariv dan bit, Perfexion Serebral bizen kontrol sansiel. Kan enn dimoun fokaliz lor bann zafer ki stimil sansasion li atire par zot; atraxion devlop dezir; dezir provok lakoler. Lakoler anflam fos persepcion; fos persepcion amenn lamor memwar; lamor memwar amenn lamor larezon; lamor larezon amenn destrixion.

Me enn atma ki ena foul kontrol lor limem, ki kapav rant dan kavern obze sansasion san atasman ni degou. Sa atma la vinn Mahatma ki dekouver Lape Eternel. Kan li finn konn Lape li nepli konn soufrans; kan lespri viv dan lape lerla li distenge kouma bizen. Seki pa kapav konsantre pa pou kapav fer bon distenxion. San konsantrasion peyna meditasion; san meditasion peyna lape. Si peyna lape kot kapav ena boner?

Parey kouma enn pirog dan sikkonn, enn lespri ki prizonie bann sansasion vakabon li perdi larezon. Akoz samem, O Gerye Enbatab, seki kontrol so bann sans e pa vinn esklav bann obze sansasion, so larezon li pirifie. Kan lemonn pe dormi, enn Sen li eveye e akoz sa li pa konn seki atir lezot. Li konn Lape ki kapav les dezir koule kouma larivier ki al dan lamer ki malgre ki li plen ar dilo res toultan parey; me seki les so dezir sarye li, li kontrer enn sen. Li pou konn Lape si li kapav abandonn dezir e travers lemonn san anbision, san bagaz e san vantardiz.

O Arjuna! Samem leta Lespri Siprem. Si enn dimoun ariv laba, zame li pou desann pli ba. Ler so nam kit so lekor li pou al asiz lor tronn Divinn parski li finn fini vinn Enn ar Lafors Divinn Enfini.

SAPIT 3: YOGA-KARMA, SIME AXION

ARJUNA

Si sazes li siperyer ki axion, kifer ou pe konsey mwa swazir axion, al lager? Ou parol drol pe debalans mo lespri. Dir mwa siouple ki vre sime mo bizen pran pou mo garanti mo prop biennet spiritiel.

KRISHNA

Dan nou lemonn, kouma mo'nn dir twa, ena de sime. Ekout bien O Konsians Prop! Ena sime sazes pou seki medite e sime axion pou seki travay. Personn pa kapav ariv Liberte-Pa-Fer-Nanye san pas par axion; refiz azir pa pou amenn nou ver Perfexion. Li enposib res totalman inaktif parski Karakter Bazik Lanatir fors nou azir, nou anvi, nou pa anvi. Seki paret imobil, paret pe bouz fix, me ki so lespri pe naz dan sansialite li anverite, pov jab la, enn vilger ipokrit.

Me, mo bon Arjuna, nou onor sa dimoun ki servi so lespri pou kontrol so bann sans, parski li pe koumans met anpratik Yoga-Karma, vre sime Axion dan detasman. Fer to devwar dapre drwatir parski axion ki gouverne par devwar li siperyer ki inaxion. Kouma enn dimoun pou okip so prop lekor si li rant net dan inaxion? Dan sa lemonn la, nou amare ar lasenn axion si nou pa pe fer sakrifis. Akoz samem, nou axion detase, pa atase, li anverite enn sakrifis. Dan koumansman Kreater Liniver ti sakrifie Limem pou kre lavi. Li ti dir so bann kreasion: "Atraver sakrifis fer zanfan e sa pou satisfer tou zot dezir. Priye Pouwvar Lanatir ki pou nouri zot. Kan sakenn soutenir so prosen, biennet nou tou vinn bien for. Kan lespri sakrifis prezan, Lanatir donn nou tou satisfaxion ki nou bizen. Me seki konn zis pran me pa konn done li anverite enn voler."

Bann saz ki manze apre ki finn fer sakrifis zot efes tou pese. Bann egois ki nek plen vant san fer sakrifis anverite pe plen vant ar pese. Tou bann kreatir bizen manze. Manze li zanfan lapli; lapli li zanfan sakrifis e sakrifis limem form axion pli nob. Tou bann axion zot sorti dan vant Lespri Siprem ki imortel ek eternel e kan enn axion li gouverne par lespri sakrifis, Lespri Siprem Toupwisan li mark so prezans kler-kler. Donk, sa

dimoun ki pa ed larou sakrifis roule me swazir pou patoz dan pese, rod nisa partou kote, li pe koken oxizenn lezot. Lot kote, enn nam ki medit lor Nam Siprem, trouv satisfaxion dan servis pou Nam Siprem e satisfe tanki li form parti Nam Siprem, sa nam la nepli bizen fer okenn zefor. Li peyna nanye pou gagne ni dan axion ni dan inaxion. So biennet li pa depann lor seki enn kreatir nou lemonn kapav done.

Alor, Arjuna, fer seki to ena pou fer ar tou to lafors san rod rekompans parski sa dimoun ki fer so dewwar san lentere egois li rant dan lemonn Nam Siprem. Lerwa Janaka ek plizier lezot finn mont ziska nivo perfexion atraver zis axion. Si to'le amelior nivo spiritiel lemonn li to devwar azir. Nenport ki zafer enn gran dimoun fer, lezot imite. Dimoun pou rod swiv so lekzanp. Ekout mwa Arjuna! Peyna nanye dan liniver ki mo oblize fer; mo peyna okenn anbision. Me mo kontinie res aktif.

Arjuna, si mo aret azir, dimoun anzeneral pou vinn pares ar lapeti. Si mo aret azir limanite pou tom anrwinn. Mo pou amenn lemonn dan Dezord Absoli. Partou pou ena destrixion. Bann ignoran azir pou plezir axion me enn dimoun saz li azir san okenn atasman parski so lizie li fixe lor biennet lemonn. Enn dimoun saz pa gagn drwa deranz lespri bann ignoran ki gagn jos dan axion. Plito li bizen kontinie so prop travay ar enn lespri balanse ki konsantre lor Mwa. Se koumsa ki li kapav enspir lezot pou fer parey. Axion se fri bann Kalite ki form parti dan Lanatir. Zis bann ignoran vantar ki domine par zot egoism ki fer fezer e dir for-for: mwa ki mari.

Me Arjuna, bann ki konpran bien relasion ant bann Kalite Lanatir ek axion, zot pa amare ar axion la parski zot kone ki enn axion li rezulta enn zwe ant axion ek reaxion bann diferan Kalite ant zot. Bann ki pa konpran bann Kalite la zot amar zot nam ar axion la. Me pa bliye ki bann saz ki konn laverite zot pa perdi zot letan pou boulvers lespri ki pa konpran. Alor depoz to axion kot mo lipie, konsantre to panse lor Absoli san okenn tras egoism, san rod rekompans e ar enn lespri ki sorti dan prizon exitasian, rant dan batay.

Bann ki azir dapre Mo prensip, ferm dan lafwa, san rod lipou poul, zot 'si zot kapav kas lasenn ki amar nou ar axion. Bann ki boufond Mo parol, rezet li, zot bann ignoran, bann gopia aveg. Zot marsann zot prop destrixion. Mem enn dimoun saz li azir dapre so natir; tou kreatir azir selon zot natir. Kifer forse? Atasman ek laenn ki ne apartir bann obze ki afekte nou sans, zot sorti dan vant Lanatir; reziste zot, pa sede. Zot bar nou sime. Preferab to fer to prop devwar mem li pa grandioz ki fer devwar enn lot malgre ki so rannman pli gran. Preferab zwenn tase ler to fer to devwar parski dan fer devwar enn lot ena bel-bel treboul.

ARJUNA

Senier, dir mwa ki pouz nou ver pese malgre nou reziste, koumadir enn lafors pe pouz nou.

KRISHNA

Dezir, degou, zanfan pasion. Dezir aval tou, pouri tou. Samem pli gran ennmi limanite. Parey kouma lafime kasiet dife, lapousier kasiet laglas, iteris kasiet tibaba, dezir kasiet liniver. Samem ennmi permanan limanite. Li detrir bote sazes. Plis li manze plis li gagn fen kouma dife dan lafore. Li enfiltre atraver nou sans, nou lespri, nou larezon. Li servi zot pou detrir sazes e abriti nou nam. Konpran Arjuna? Kontrol to bann sans pou kapav touy dezir parski limem mama pese, gran destrikter konesans ek sazes.

Rapel ki bann sans zot extrapwisan. Me pli for ki li ena lespri; pli for ki lespri ena entelek e pli for ek pli gran ki entelek se Li.

Alor mo Gran Solda, aster to kone ki Li Li pli gran ki tou e Li pou ed twa kontrol to ego pou to reysi detrir to ennmi, Dezir, mem si louvraz la li bien difisil.

SAPIT 4: YOGA-DNYANA, SIME LALIMIER

KRISHNA

Mo ti montre Viwaswana, fondateur dinasti Soley, sa filozofi enportan la; lerla li ti pas sa konesans la ar Manu ki mama-papa tou lalwa; Manu ti pas lansengnman la Ixhwaku. Bann Lerwa Divinn ti konn li parski li ti form parti zot tradision. Me malsans, apre enn long pasaz letan, li ti al perdi dan poubel memwar. Se sa sime la ki mo finn fek montre twa parski to Mo disip ek Mo kamarad. Samem Mo Sekre Siprem.

ARJUNA

Senier, Viwaswana ti ne bien avan twa. Mo pa konpran kouma se twa ki ti montre li sa.

KRISHNA

Pa premie fwa ki mo vinn lor later. Mo 'si mo kapav re-ne kouma twa. Me diferans ant twa ek mwa se ki mwa mo rapel mo bann diferan nesans, avtarr, me twa non. Mwa mo pa ena koumansman. Mem si mo imortel ek eternel, Senier lor tou seki ekziste, par mo pouvwar ek mo volonte mo kapav kre mo prop

Prezans. Kan spiritialite pe al dan tegn e materyalism pe fane partou, mo donn Momem enn novo nesans. Pou protez seki bon e pini seki move, pou retablir Rwayom Bondie, tanzantan mo bizen re-ne. Bann ki konn laverite divinn lor Mo nesans ek Mo lavi, zot aret re-ne; kan zot lespri kit zot lekor, zot fizion ar Mwa pou vinn enn ar Mwa.

Boukou nam finn fini fizionne, finn vinn enn ar Mwa. Aster zot pa konn dezir, lafreyer ek lakoler; zot finn vinn enn parti Momem e zot kontinielman pirifie par laflam briyan sakrifis personel. Sakenn swazir so prop manier pou priye Mwa e pou Mwa zot tou parey. Nenport ki sime zot swazir, li amenn zot ver Mwa. Bann ki rod sixe zot priye bann Pouwvar; dan lemonn materyel zot axion donn zot sixe imedia.

Mwa ki finn kre kat kars (saz, solda, marsan, labourer) dapre bann kalite ek ensten naturel. Mwa ki zot kreater mem si Mwa Mo pa fer okenn axion e ki zame Mo pa sanze. Mo pa esklav Mo prop axion, Mo peyna okenn dezir. Bann ki konn Mo vre Momem zame pou vinn esklav axion. Eklere par sazes, nou bann anset ki ti rod delivrans, ti fer seki bizen fer. Twa 'si to bizen fer kouma nou Gran Dimoun ti fer.

Ki ete axion? Ki ete inaxion? Sa kestion la ti toultan minn boyo bann saz. Les Mo dir twa kiete filozofi axion. Kan to konn sa zame to pa pou rant dan lak lemali. Li neseser kone ki axion ki korek, ki axion pa korek, ki ete inaxion parski pa fasil konpran tousa. Seki dekouver inaxion dan axion ek axion dan inaxion, limem pli malen ki tou. Li vinn sen malgre ki li pe kontinie azir. Nou apel li enn saz parski li pa afekte ditou par dezir e so bann axion zot pirifie par laflam Sazes. ParSKI li pa konserne par rezulta so axion, parSKI li satisfe ar seki li ete, parSKI li endepandan, anverite li pa pe fer nanye malgre ki li paret pe azir. ParSKI li pa pe rod nanye, parSKI li kontrol so lespri ek so personalite, parSKI li pa konn gourmandiz, li kapav azir zis ar so lekor; malgre ki li azir, li res prop.

Satisfie ar seki li gagne san so prop zefor, li transand, depas bann per opoze (fre/ so; lespwar /dezespwar), kas lasenn lanvi; so lespri res bien balanse malgre li dan sixe, malgre li dan esek; mem kan li azir li pa amare ar rezulta so axion. Enn dimoun lib ki pa atase ar nanye, enn dimoun ki so lespri fixe lor sazes, enn dimoun ki so axion fer kouma enn sakrifis, sa dimoun la li pa kit okenn tras deryer li. Pou sa dimoun la, sakrifis se mem zafer ki Lespri; Lespri ek ofrann enn mem zafer; se Lespri ki pe sakrifie dan So prop dife; pou sa dimoun la mem kan li pe azir li form parti Lespri Divinn parSKI mem kan li anplen dan axion so lespri res fixe lor Bondie Kreater Liniver.

Ena bann saz ki fer sakrifis pou bann Pouwvar; ena ki ofer zotmen lor otel Eternel. Ena ki sakrifie zot bann sans fizik dan dife volonte pou kontrol zot prop lekzistans; lezot ofer kontak ar obze extern dan dife sakrifis zot sans. Lezot ankor sakrifie zot bann aktivite ek zot vitalite dan dife spiritiel alime par reze lentere personel, ek par zot sazes. Ena ankor ki ofer kouma sakrifis, rises, osterite ek meditasion. Ena relizie ki finn marye ar zot serman, ki renons zot konesans teologique ek zot pouwvar spiritiel.

Ena ki pratik kontrol lor Lenerzi Vital e zot kapav gouvern lafors sofistike ki apel Prana ek Apana; par sakrifis zot fer Prana vinn Apana e Apana vinn Prana. Lezot ki kontrol seki zot manze kapav sakrifie zot lekzistans materyel dan dife spiritiel. Zou tou konpran prensip sakrifis e atraver sa sakrifis la zot lav zot nam prop. Kan zot gout nektar imortalite ki rekompans ki zot gagne pou zot sakrifis, zot rant dan liniver Eternel. Lemonn isi li pa pou bann ki refiz fer sakrifis. Aster dir zot bliye lot lemonn la!

Ena osi lezot sakrifis ki kapav fer pou devlopman Lespri. Rapel ki zot tou depann lor axion. Kan konn sa lerla kapav gout veritab liberte. Sakrifis sazes li siperyer ki nenport ki sakrifis materyel. Arjuna, zame bliye ki klaymax axion li touzour Realization. Sa to aprann kan to tom lor lipie to Gourou, kan to dimann li ekleraz e to fer seki li dir twa fer. Enn saz ki finn dekouver laverite pou kapav montre twa sazes. Kan to'nn konn Sa, zame to pou may dan konfizion; pouwvar sa sazes la, Arjuna, pou fer twa trouv tousa bann dimoun la vadire zot enn parti to Twamem, e donk enn parti Mo Mwamem.

Mem si to ti pli gran peser, to ti pou travers losean pese lor feri Sazes. Parey kouma laflam bril petrol, dan dife Sazes labrez axion vinn lasann. Nanye dan lemonn pa pli pirifikater ki sazes e sa dimoun ki enn vre sen dekouver sa dan so prop Limem. Seki ena gran lafwa li pou tous sazes e sa dimoun saz ki kontrol so bann sans li pa pou tarde pou rant dan Lape Siprem. Bann ignoran ek bann ki pa kwar pou zwenn tase. Pou bann ki toultan dan dout peyna boner ni isi ni ayer.

Me sa dimoun ki finn renons axion pou anbras meditasion, ki finn tay-tay doutans ar sab sazes, ki asiz kare-kare dan stabilite so prop Limem, zame li pou les axion amar li. Akoz samem Mo dir twa, detrip dout dan to leker ar sab to sazes, dout ki zanfan to prop ignorans; dibout e swiv larout Sazes, Arjuna, Gran Gerye.

SAPIT 5: RENONS AXION

ARJUNA

Senier, enn-enn kou to dir mwa renons axion; apre to koz axion korek. Dir mwa mo Senier lekel pou garanti mwa pli gran biennet?

KRISHNA

Renons axion ek swazir axion korek, toulede elev nou, amenn nou ver nouveau oter; me ant sa de la axion korek li plis meyer. Enn vre sadou ki peyna ni dezir, ni degou, ki pa afekte par konfli ant bann opoze li kapav fasilman kas lasenn atasman ek esklavaz. Zis bann ki dan nwarte ki trouv axion korek ek sazes kouma de kixoz separe, pa bann saz. Enn dimoun ki conn premier la, li pou osi conn deziem la e li pou gout fri toulede. Atraver axion korek kapav osi mont ver sazes. Laverite se ki sa de la zot form parti mem linite, linite de kontrer.

Arjuna, Gran Gerye, san konsantrasion peyna renonsiasion. Enn saz ki konsantre lor Lafors Divinn li pou san tro tarde fision ar Pouwvar Absoli. Enn dimoun ki spiritiel, ki pir, ki kontrol so bann sans e so prop ekzistans, ki finn konpran ki lekzistans pli ot ki ot li pa zis pou li me li pou tou; sa dimoun la kapav azir san les axion amar li. Enn sen li gete, tande, santi, manze, bouze, dormi, respire me parski li finn dekouver laverite li kone ki anverite se pa li ki pe azir. Mem li koze, mem li done ek resevvar, mem li ouver ek ferm lizie li pa blye ki so bann sans pe zis badine ar bann obze ki enflians nou atraver nou bann sans. Sa dimoun ki ofer Lespri so bann axion e ki pa atase ditou ar zot li pa afekte ditou ar pese parey kouma nenifar so fey pa tranpe ditou ar dilo.

Enn saz li azir san pasion; li servi so lekor, so servo, so lespri e mem so bann sans pou kontinie lor sime pirifikasian. Parski li pa rod rekonpans, li gagn lape eternel. Me bann ki rod zot bout parski zot pa kone ki ete spiritialite; bann ki rod profi personel, zot tas dan latrap ki may-may zot dan lak pese. Si dan zot lespri zot renons tou axion, nam oto-kontrole zwir boner dan so lekor, so site nef laport. Pa zis zot pa fer nanye, zot osi pa fer nanye arive.

Bondie nou liniver pa finn preskrir okenn aktivite; pa fors nou azir; li pa finn dres okenn relation ant enn axion ek so konsekans. Tousa se louvraz Lanatir. Bondie pa responsab nou pese ousa nou merit. Dimoun lor fos lapis parski zot sazes pe nwaye dan ignorans. Normal sa! Sazes li kouma soley ki montre bann dimoun laverite Siprem kan zot ignorans koumans fonn parski zot natir profon pe devlop nouveau konesans.

Kan zot medite lor lafors Divinn, kan zot lafwa dan lafors divinn li for, kan zot konsantre lor lafors Divinn, kan zot fonn pou vinn enn ar lafors Divinn zot pese fonn dan larivier sazes. Enn sel ale. Peyna retour. Enn saz li get tou ar mem lizie, ki li enn gran koko, ki li enn ordiner, enn enfidel, enn vas, enn lelefand ousa enn lisien. Dan lavi lor later zot finn metriz lavi materyel parski zot lespri ki fixe lor lafors Siprem, li toultan bien balanse. Kouma nou kone, lafors Siprem peyna defo ousa prezize.

Seki finn konpran Absoli e ki viv so lavi dan Absoli, li pa les nanye afekte ousa boulvers li; plezir pa exit li; douler pa deprim li. So boner li dan so prop Limem, so boner li eternel parski li pa resers zwisans materyel e so nam finn fini fizione ar Eternel. Plezir ki ne dan kontak ar kixoz ki andeor nou li finalman amenn douler. Zot ne e zot mor. Dimoun saz kone peyna lavenir ladan. Seki finn fini aprann kouma sirmont choula dezir ek lakoler, avan li kit so lekor, li enn sen e li ere.

Seki ere dan so prop Limem e finn dekouver So lape; sa dimoun ki so lalimier enteryer alime, li enn saz ki finn rant dan Beatitud Eternel e form parti Gran Lespri. Enn saz ki finn fini pirifie e ki nepli enn endividiel me ki ena kontrol total lor limem e travay pou biennet lezot, sa saz la li vinn enn ar Lespri Eternel.

Bann sen ki conn zot prop Zotmem, ki kontrol zot lespri e ki aret conn dezir ek lakoler, zot conn Beatitud Eternel partou. Kan enn sen efas bann obze external, kan li fixe so regar ant so de soursi, kan so respirasion fizik ek spiritiel pas regilierman par so narinn; kan li gouvern bann sans, servo, lespri; konsantre lor liberasion, san dezir, lafreyer, lakoler, saz-sen la finn rant dan Liberte Permanan. Kan li realize ki Mwa Mo Li ki resevvar dan lazwa bann ofrann karem ek sakrifis parski se Mwa ki Kreater tou seki ekziste e Mwa ki kamarad tou bann kreatir ki ekziste, lerla li rant dan domenn Lape Eternel.

SAPIT 6: OTO-KONTROL

KRISHNA

Seki azir parski se so dewwar, ki pa pans konsekans ek rekonpans, li finn vinn enn vre spiritiel ek enn sadou otantik. Fer atansion foser ki anbet lizie ar ritiel e ki kasiet dan inaxion. Mo bon Arjuna, se Renonsiasion ki

veritab Axion Korek. Zis seki renons tou dezir ki vinn vre spiritiel ek veritab sadou. Enn saz ki pe rod mont lor some meditasion spiritiel li depann net lor pratik, e ler li finn ariv lor some li bizen res spiritielman fit atraver oto-kontrol. Kan enn dimoun renons tou, ikonpri lide pou deklans enn axion, kan li pa enterese ar bann obze ki giji nou bann sans ousa bann rezulta ki so axion donn nesans, lerla kapav dir ki vremem li konpran ki spiritialite vremem ete. Les li rod liberasion avek led Some So Prop Limem; pa les li zet labou lor so Prop Limem. So Prop Limem kapav vinn so pli gran kamarad kouma so pli gran ennmi parski lavi li enn kontradixion. Pou seki reysi kontrol so ensten bazik atraver lafors So Prop Limem, sa lafors la li enn alye; pou seki pa reysi sa, so Prop Limem vinn so ennmi.

Nam enn dimoun oto-kontrole e ki finn konn lape, zame li pa pou afekte par bann per kontrer kouma so/fre, bon/move, plezir/douler, loner/dezoner. Sa dimoun ki finn sirmont tou bann dezir e ki pa rod nanye apart sazes ek lalimier andan, ki finn kontrol so bann sans e ki get ar mem lizie enn plot later, enn ros ousa enn bout lor pir, sa dimoun la li enn veritab sen. Li get tou san prezize: ki li enn bienneme, enn kamarad ousa enn ennmi; ki li endiferan, pasifik ousa ostil; ki li etranze ousa fami; ki li amenn enn bon lavi ousa li fer pese. Donk enn bon etidian spiritialite bizen toulstan gard so lespri konsantre; viv tousel; so lespri ek so personalite bizen sou kontrol So Prop Limem; dezir pa tous li; li pa bizen okenn posesion.

Kan li finn swazir enn plas sakre, les li asiz lor enn ti-ban ki ni tro ot, ni tro ba e lor ban la met enn kousen lapay, enn lapo serf ek enn ti-dra. Lor so ban ar so lespri lor foul konsantrasion, ar fonxion so lespri sou kontrol, ar so bann sans gouverne par lespri, lerla li kapav pratik meditasion ki pou pirifie so bann ensten bazik. So lekor, latet ek likou align drwat, fix san mouvman, permet li fixe bout so nene, ni get adrwat, ni agos. Ar lape dan leker, san okenn lafreyer, dan respe so serman ki li finn renons sex, ar so lespri sou kontrol e fixe lor Mwa, les etidian la rant net dan beatitud kontanplasion.

Ar so lespri ankominion permanan ar Mwa, ar so bann panse sou kontrol, li pou konn veritab lape e li pou pran sime liberasion. Seki manz tro pa kapav medite; ni seki pa manz ditou, ni seki pas so letan dormi, ni seki zame dormi. Me seki konn regle so manze, so distraxion; ki gard enn lekilib dan axion, dan dormi, dan lavi aktif, li pou kapav repous tou bann lasours lasagren. Kan so lespri li konpletman sou kontrol e li fokes lor So Prop Limem e li finn debaras tou bann dezir materyel, lerla nou kone sa dimoun la li vremem spiritiel. Kan enn saz finn pran kontrol total so lespri e li absorbe par so prop limem li kouma enn labouzi alime ar laflam fix parski peyna labriz ki kapav fer li dans-danse. Kan lalimier enteryer ekler realite, kan enn dimoun satisfe ar lavi dan so Prop Limem, kan so lespri ankominion ar Lafors Divinn, lerla lespri kapav repoze. Kan li zwir Beatitud ki pli for ki plezir saniel e ki zis Lespri Pir ki kapav chombo, kan li konn repo alenteryer some so Prop Limem, zame apre sa li pou perdi so sime.

Sa pou fer li konpran ki pa ena lezot posesion pli presie. Apre sa nanye, mempa pli gran kalamite, pa pou kapav debalans li. Spiritialite li osi kapasite anlev soufrans ki kapav kasiet alenteryer nou Prop Noumem. Enn lespri determine ek enn leker ki rezet depresion kapav fer sa louvraz la. Kan enn dimoun renons tou dezir ki limazinasion kapav kree; kan li kapav kontrol so bann sans pwen par pwen ar lafors lespri; dousmadosma, ar led larezon arme ar kouraz, li pou konn lape; so lespri fixe lor so Prop Limem, pa derape, al may dan gonaz. Kan lespri volaz ek enstab rod fer vakabon, dimoun ki saz li tini renn e remet lespri lor rel.

Vre rekonpans enn saz se Beatitud Siprem. Li konn Lape; so bann passion vinn deplizanpli feb; so pese disparet e li rant dan Rwayom Absoli. Libere, san pese, sitwayen permanan dan Rwayom Eternel, enn sen zwir san zefor Boner Profon ki pran nesans dan Entwision Enfini.

Seki finn dekouver linite lavi trouv so Prop Limem dan tou lezot kreatir e tou lezot kreatir dan so Prop Limem e li get tou zafer ar enn mem lizie, san preferans; seki trouv Mwa dan tou kixoz e tou kixoz dan Mwa, zame Mo pou abandonn li e zame li pou perdi Mwa.

Sa dimoun saz ki finn dekouver linite lavi e ki vener Mwa dan tou kixoz, li viv dan Mwa san okenn diskriminasion. O Arjuna, li enn sen, sa dimoun ki finn aprann laverite dan so Prop Limem e ki trouv sa Limem la partou, malgre ki kapav ena plezir ou douler.

ARJUNA

Mo pa kone kouma mo pou ariv sa nivo Beatitud ki to finn montre mwa parski mo lespri dan tourman. Senier, mo kwar ki lespri li enstab, dezorder, teti ek vantard; pli difisil pou kontrolle ki rafal dan siklone.

KRISHNA

Mo dakor ar twa. Leespri parfwa li kouma enn seval fou, me twa, Garson Kunti, to kapav kontrol li si to pratik red e ki to renons seki bizen renonse. Enposib pou to konn to Prop Twamem si to pa kapav kontrol to twamem me si to servi bon metod pou aprann kontrol, to pou reysi.

ARJUNA

Ki arive Senier si kikenn pa reysi kontrol limem; si so konsantrasion deraye; si li fel dan so resers perfexion malgre ki so lafwa ferm? Eski so esek pa vedir ki li kouma enn servolan ki finn kas lalign?... Senier, to tousel kapav donn enn bon repons. Apart Twa peyna personn.

KRISHNA

Mo bon Arjuna, peyna lafen pou li, ni isi, ni laba. Peyna maler pou seki finn swazir Sime Lalimier. Kan enn saz finn rant dan lemonn dimoun drwat e li finn res laba enn bout letan e apre li finn saye, tonbe, li pou rene dan enn fami prop, bon manier e ki pa anmank. Li mem kapav re-ne dan enn fami saz me sa li pli difisil. Lerla seki li ti aprann dan so lot lavi pou refer sifras e sa pou ed li fer plis zefor pou rant dan domenn perfexion. Enkonsiaman li pou koumans refer seki li ti abitie fer dan so lot lavi. Savedir kan enn dimoun fer zefor pou gagn elevation spiritiel, li ena enn lavantaz lor dimoun ki zis koze san fer zefor. Apre plizier lavi, etidian spiritualite ki fer zefor onet e ki gagn absolision pou so bann pese, li rant dan domenn perfexion e li arriv dan Rwayom Siprem.

Enn dimoun saz, Arjuna, li pli gran ki enn sadou, ki enn entelektiel ek ki enn dimoun axion; Arjuna, to mision se vinn enn saz. Pou Mwa pli gran Lespri Spiritiel se dimoun ki ena gran lafwa, ki priye Mwa, ki kwar dan Mwa e ki viv pou Mwa.

SAPIT 7: KONESANS EK EXPERYANS

KRISHNA

Ekout Mwa bien, Arjuna! Aster Mo pou dir twa kimanier to pou konn Mwa dan expresion Mo Perfexion Konple ler to pratik meditasion ar enn lespri ki devoue antierman ar Mwa e ki pran Mwa pou to refiz... Mo pou revel sa konesans la ar twa e dir twa kouma pou reysi. Enn fwa ki to finn reysi sa, to pou dekouver ki apart sa nanye pa enportan. Enn dimoun lor enn milion fer zefor pou arriv dan domenn perfexion e parmi bann ki koumans devlop pouvwar sekre kikfwa ena zis enn ki kone ki Mo ete vremem.

Later, dilo, dife, ler, leter, servo, lespri, personalite, tousa zot wit eleman ki fer Mwa ki Mo ete. Sa se Mo Natir Enferyer e so kontrer, Mo Natir Siperyer, li Lenerzi Esansiel ki nour liniver. Limem matris tou kreasion. Se par Mwa ki tou koumanse e tou fini.

Arjuna, peyna nanye pli gran ki Mwa e tou kixoz anpandan lor Mwa kouma kolie perl. Momem likidite dan dilo, lalimier dan soley ek lalinn. Momem silab mistik dan OM, son dan leter e reprodixion dan kreasion. Momem ki parfen later, lalimier dife. Momem lavi dinamik dan tou kreasion; mo osi anmemtan osterite ki fer enn sadou seki li ete.

Arjuna, aprann ki se Mo Semans Eternel ki donn lavi; Momem Lentelizans bann entelizan, Bote bann splendid. Momem Lafors bann for ki finn fini libere (ki nepli atase ar nanye) e Momem Dezir ki bann dimoun drwat rode. Nenport kimanier zot swazir pou viv, sipa lavi pir, pasione ousa ignoran, zot orizinn se Mwa. Zot dan Mwa me Mo pa dan zot.

Dimoun dan lemonn zot dan konfizion akoz bann karakteristik ki bann Kalite finn prozekte. Sa fer nou konpran kifer zot pa kone ki Mo pli gran ki tou e ki zame Mo pa sanze. Nou bizen konpran ki bann ilizion ki swadizan-realite prodwir atraver Kalite, zot difisil pou sirmonte. Zis bann ki san pour san devoue ar Mwa e ar Mwa tousel pou reysi sirmont ilizion ki nou apel Maya.

Bann ki fer pese, bann ignoran, bann ki degoutan, ki finn fini may dan lak Maya, bann ki dir mo pa ekziste, zame zot pou kapav rant dan Rwayom Beatitud Eternel. Arjuna, ekout sa bien! Bann ki lor bon sime e ki priye Mwa, zot pas par kat faz. Premierman bann ki soufer, deziemman bann ki rod konesans, trwaziemman bann ki swaf laverite e anfen bann ki rant dan domenn sazes. Parmi tou sa bann la, sa dimoun ki finn gagn sazes, ki medit lor Mwa kontinielman, ki devoue ar Mwa e Mwa tousel, limem meyer. Bann saz extra kontan Mwa e Mwa Mo extra kontan zot. Zot tou ena lespri nob me mo konsider enn dimoun saz kouma enn parti Momem parski li viv dan lape e pou li Momem obzektif final. Apre plizier nesans, enn dimoun saz li dekouver Mwa kouma Mo vremem ete. Enn dimoun ki telman beni ki li trouv Bondie partou, li enn zafer bien rar.

Kan sazes pali parski dezir pe zet so lonbraz partou, ena dimoun ki priye bann pouvwar segonder. Zot pas zot letan dan bann ritiel ki depann lor zot tanperaman. Me nenport ki form lapriyer pe pran, si pratikan la ena lafwa lerla Mo met Mo stang lor so pratik relizie. Si ar lafwa li priye zis enn form, li pou gagn satisfaxion atraver zis sa form la. Sa Mo finn dekrete.

Kan enn dimoun so vizion limite, fri ki li rekolete 'si pou limite. Fri limite li pou seki priye bann pouvwar enferyer me seki priye Mwa li tousel pou rant dan Mo Rwayom. Bann ignoran panse ki Mwa Mo zis enn form imen, pa enn Lespri San Form. Zot pa kone ki Mo Natir Siperyer li Permanan e Toupwisan. Mo pa vizib pou lizie setaki. Mo finn les Maya avlop Mwa. Lemonn, ki depann lor bann sans pou aprann, pa realize ki Mo San Koumansman ek San Lafen.

Arjuna, Mwa Mo konn tou kreasion lepase, leprezan ek lefitir me zot zot pa konn Mwa. Brav Arjuna, dimoun viv dan lemonn Maya, balote ant sansasion kontrer dan piez dezir ek degou. Me bann ki lor bon sime, ki finn detrir zot pese, ki finn kas lasenn sedixion ki kre emosion konfliktiel, zot priye mwa ar fermte ek determinasian. Bann ki rant dan Mo Rwayom, ki lite kont destrixion ek lamor, finalman zot tous Lespri Siprem ki anverite zot prop Zottom e lerla tou axion vinn lasann.

Bann ki kone ki Mwa ki Lavi dan lemonn, Mwa ki Sakrifis Iniversel, Mwa ki Divinite Parfe, bann ki ena enn lespri stab, zot res vivan dan Mwa mem kan zot pe mor.

SAPIT 8: LAVI ETERNEL

ARJUNA

Pli Senier ki Senier, ki vedir Lespri Siprem, ki ete Natir Spiritiel enn dimoun, ki Lalwa ete, ki ete Matier, ki ete Divinite? Kisannla ki kontrol sakrifis lespri dan nou; kan lamor pe vini ki bizen fer kan enn dimoun, ki finn aprann oto-kontrol, ole konn Twa?

KRISHNA

Lespri Siprem se Enn Limem Eternel ek Imortel ki pli gran ek ot ki tou e so prensipal karakteristik se Konsians Spiritiel. Kreasion li zanfan Lespri e prosesis ki fer sa vinn realite li apel Lalwa. Matier se bann form ki zordi zot la, dime zot disparet; Divinite se sa Limem ki Siprem; lafors ki enzekte lespri sakrifis dan dimoun se Mwa, ki finn pran form imen pou koz ar twa. Enn dimoun ki, ler lamor arive, konsantre zis lor Mwa, so lespri ki kit so lekor pou, san okenn dout, konn Mwa.

Ler lamor pe vini, lespri pou al dan domenn lor lekel li ti pe fokalize. Alor, rapel pou fixe to lespri lor Mwa ler to pe lager; sa pou garanti ki to pou vinn ver Mwa. Kan enn lespri pa fer vakabon me pe medite dan fason permanan, benker sek li pou rant dan Rwayom Siprem. Seki medite lor Konesans Iniversel, lor seki Toultan La, lor Pli Piti e Pli Gran, Pli Briyan ki soley, Pli Profon ki Trou Nwar; seki kapav kit lekor san traka, ar devosion san limit, ki kapav par so pouvwar meditasion konsantre tou so lenerzi vital ant so de sourci, pou sertennman rant dan Rwayom Siprem. Aster ekout detrwa parol lor obzektif eternel, ki bann vre mistik ki kontrol pasion e ki konn esansiel dan tex sakre finn dekouver. Pou sa konesans la zot pa tike fer serman abstinans total. Zot ferm laport, lafnet zot lekor, zot kanaliz lafors lespri dan leker e ar lafors meditasion zot konsantre zot lenerzi vital dan servo; zot repet OM, Senbol Leternite; Mwa Mo res anpermanans dan memwar. Seki reysi tousa anmemtan, zot rant dan Rwayom Siprem ler zot kit zot lekor. Pou kikenn ki pans Mwa toultan, Mwa e nanye lezot, pou enn disip senser ek devote koumsa, Arjuna, laport mo Rwayom ouver anpermanans.

Kan zot vinn ver Mwa koumsa, sa bann gran nam la, bann Mahatma, pa konn soufrans ek lamor ki ordineman desten bann ordiner parski zot finn fini rant dan perfexion. Lemonn materyel, tou seki finn kree, zot vini, zot ale; me, Arjuna, bann ki swazir Mwa, pou zot napeyna novo nesans. Bann ki kone ki ete enn zour ek enn nwit kosmik, zot konsian ki enn zour kouma enn nwit li kontenir mil youg, mil sikel. Kan sa zour la arive tou obze ki ekziste zot koule depi Lasours Envizib e kan aswar vini, zot retour dan Lasours kot zot ti sorti. Mem lamas kreatir ki vini, ale, vini, zot pou revini kan novo gramaten vini. Sa se enn dekre sa. Lasours Envizib li imortel ek eternel, san koumansman, san lafen e Li pli Gran ki Lespri Kreasion. Lasours Envizib samem Mo lakaz.

SAPIT 9: PLI SIYANS KI SIYANS, PLI MISTER KI MISTER

KRISHNA

Parski tou dout finn disipe, aster mo pou demonstre sa mistisism profon, ki, si li akonpagne par experyans, li pou efas tou pese e to pou libere. Samem Premie Siyans, Sekre Souvren, Pli Prop ki tou, Pli Bon ki tou; entwitif ek drwat; seki konn pratik li konn so gran valer eternel. Seki peyna lafwa dan sa lansegnman la zame pou kapav vinn pre ar Mwa; li pou zwenn tase dan labirent lemonn materyel.

Mo Prezans li partou dan lemonn me Mo Form li pa vizib. Tou form lavi pran nesans dan Matris Mo Lespri Siprem. Mo tousa me Mo pa zis sa. Mo plis ki sa. Pa kwar zot amare ar Mwa. Mo finn kre zot lib. Parey kouma labriz ki soufle partou me pa kapav al andeor latmosfer, tou kreatir zot finalman ena enn sel lakaz: MWA. Konpran Arjuna? Kan enn youg pe al bwar dilo, tou kreasion retourne dan Rwayom Lanatir, ki form parti MO TOU. Kan nouvo youg koumanse Mo relarg zot. To Konpran? Kreasion ek liberte zot inifie dan Mo Lespri. Zot lib me anmemtan zot gouverne par Mo Volonte. Me Mo axion pa amar Mwa. Mo res andeor Mo Prop Kreasion.

Mo gid Lanatir pou prodir tou kixoz, anime ek inanime. Mo kontrol roulman liniver. Bann enbesil ki get zis Mo Form Imen pa realize ki se Mwa Gran Senier Rwayom Siprem. Bann pov jab la! Zot lespwar dan vid; zot axion bat lamok; zot konesans enn touk perse. Zot peyna reper; zot mardaye, fer krim e anverite zot peyna lafwa dan Mwa. Me bann Mahatma, Arjuna, zot naz dan Mo Lespri Divinn, zot priye Mwa, zot lespri fixe lor Mwa e zis lor Mwa. Zot kone Momem Koumansman Tou e Mo pa ena Lafen. Zot toulstan selebre Mo Grander, zot pa febli dan zot parol, ni renie; zot prosterne divan Mwa dan imilite, zot pa aret priye Mwa ar devosion konsantre. Ena ki priye Mwa entansionelman kouma SA ENN LA, Toupwisan, Omniprezan, Iniversel. Momem Ofrann, Sakrifis ek Lapriyer; Momem Samagri, Momem Kantik, Momem Manteg ki vers dan dife, Momem dife, Momem Servis ek Sistem. Momem Mama-Papa liniver; Mwa ki nouri tou; Momem seki kapav kone; Momem Pirte Parfe; Momem OM; Momem Tex Sakre. Momem Target, Nouritir, Senier, Temwen, Lakaz, Refiz, Bienneme ek Orizinn; Momem Lavi ek Lamor; Momem Lasours ek Semans Eternel. Momem Saler Soley; Mwa ki ouver ek ferm Robine Lapli; Mwa Mo Lamor e Aret Mor anmemtan; Mo ekzistans ek Non-Ekzistans anmemtan.

Bann ki apresie tex sakre, ki bwar zi-mistik Soma e nepli ena pese, ki dimann Mwa gid zot ler zot priye Mwa ar sakrifis, sa bann dimoun la pou reysi rant dan Domenn Sakre ki sou kontrol Kontroler Pouvwar Lanatir. Laba zot pou asiz dan banke Paradi. Malgre zot finn gout zwisans Paradi, ler zot finn konsom zot benefis, zot pou konn renesans dan lemonn materyel. Malgre ki zot finn bien swiv doktrinn zot pa pou konn veritab liberasion parski zot touzour motive par satisfaxion zot prop dezir. Me si enn dimoun li medit lor Mwa e selman lor Mwa, e li priye Mwa toulstan ek partou, Mo pran lor Mwa pou garanti satisfaxion so aspirasion e Mo pou prezerv so sixe, merit ek benefis. Mem bann ki priye bann Pouvwar Enferyer, kapav dir ki zot priye Mwa dan enn move fason si zot fer seki zot fer ar lafwa senser.

Zame Mo rezet sakrifis parski se Mwa ki Senier Tou Sakrifis. Bann ki pa konn sa, bann devo Pouvwar Enferyer, bann ki priye Pouvwar Fernwar zot al laba dan fernwar. Bann ki priye Mwa, normal zot vinn ver Mwa. Nenport ki enn dimoun ofer Mwa, kapavet enn fey, enn petal, enn fri, enpe dilo, Mo axepte parski li enn axion prop ek senser. Nenport ki to fer, nenport ki to manze, nenport ki sakrifis to ofer, nenport ki osterite to pratique, fer tousa kouma enn ofrann ki to pe ofer Mwa. Dan sa fason la, to axion li pa pou motive par rezulta ki kapav gagne, bon kouma move, e to pou azir atraver lespri renonsiasion ki pou amenn twa dan Mo Rwayom Lespri Lib.

Mo get tou parey. Mo peyna preferans; Mo pa konn laenn. Me bann ki priye Mwa ar devosion senser, zot viv dan Mwa kouma Mo viv dan zot. Mem seki finn fer gran pese, si li priye Mwa ar leker pir ek senser, Mo pou konsider li kouma enn dimoun ki finn pran bon sime. Aterm, li pou tous spiritualite e pli divan li kapav konn Lape Eternel. To trouve Arjuna, Mo disip zame perdi.

Zanfan dimoun dan pese, bann swadizan sex-feb, marsan, labourer kapav mont dan oter spiritiel si zot fer Mwa vinn zot refiz. Kifer koz Minis Bondie, devo, ek dirizan beni? Dan sa lemonn mizerab ki pe devir anbalao, Arjuna, fer to devwar anver Mwa e benker sek, to pou form parti Mo Rwayom Siprem.

SAPIT 10: MANIFESTASION DIVINN

KRISHNA

Mo bon Prens, ekout Mwa! Ekout konsey Mo donn twa pou to prop dibien. Twa Mo bienneme! Ni bann profesor teolozi, ni bann gran sadou pa konn Mo Orizinn parski se Mwa ki Lasours zot lavi. Seki konn Mwa kouma seki zame finn ne, kouma seki san koumansman, Senier liniver, sa dimoun la, parski so lespri kler, li nepli ena pese. Lentelizans, sazes, absans ilizion, pardon, laverite, oto-kontrol, kalm, plezir, douler, nesans, lamor, lafreyer ek kouraz; absans danze, lespri bien balanse, satisfaxion, osterite, bonte, repitasion ek esek, tousa bann kalite ki ekziste dan lavi toulezour, zot sorti dan matris Mo Mwamem. Set Gran Profet, Anset

limanite, Kat Gran Ansien Dimoun, ek bann Konsepter Lalwa zot finn ne parski se Mo Volonte. Lerla, apre sa, ras imen finn gagn nesans.

Sa dimoun ki konpran klerman Mo laglwar dan tou so form e Mo Pouwvar Kreater, pou rant dan lape parfe san okenn dout. Tou koumans par Mwa; tou sorti dan Mwa. Akoz sa seki saz li priye Mwa ar devosion ki res for toulstan. Kan zot lespri konsantre lor Mwa, kan zot lavi finn vinn enn ar pou Mwa, kan zot lalimier ekler lezot lerla zot satisfe, kontan, biennere. Bann devo ki devote, ki priye Mwa ar lamour, Mo donn zot pouwvar disteng ant lebien e lemal e sa gid zot pou vinn ver Mwa. Atraver Mo lagras, Mo viv dan zot leker e mo fer farnwar fane ar lalimier sazes.

ARJUNA

Tomem Lespri Siprem, Lakaz Eternel, Pli Sakre Ki Sakre, Limem Eternel Divinn, Bondie Tou ki peyna Koumansman e ki Omniprezan. Bann profet ek saz divinn Narada ti dir nou; Asita, Devala ek Vyasa osi ti dir nou; aster To'si To pe dir nou. Senier, mo kwar dan tou seki To finn dir mwa. Ni sen, ni demon kapav konpran foul-foul seki To ete vremem. Zis Twa ki konn Tomem par pouwvar To Prop Tomem; Twa ki Lespri Siprem, Lasours ek Komandan Lavi, Pli Senier Ki Senier, Souvren Siprem Liniver. Rakont mwa aster tou bann form ki to laglwar finn pran dan lemnoff. O Mahagourou, kouma mo pou kapav konn To Tou pou mo kapav pran konsians To Miltip Form? Rakont mwa Tou To Pouwvar e Tou To Laglwar. Zame mo plen anvi ekout To parol imortel.

KRISHNA

Bon, mo gran matlo! Mo kapav zis dir twa detrwa aspe prensipal Mo Lafors. Mo pa kapav dir twa Tou parski Mo Tou li enfini. Arjuna, Mwa Mo sa Limem ki dan profon leker tou kreatir ek kreasion; Momem koumansman tou; Momem Lavi tou; Momem lafen tou. Momem Kreater tou Pouwvar kreater; Momem Soley tou lalimier, Rafal Tourbiyone tou divan, Lalinn tou bann planet. Momem Kantik dan Veda, Lafors Elektrik dan Pouwvar Lanatir; Momem Lespri tou bann sans, Lentelizans dan tou bann form lavi. Momem Lavi ki donn Vitalite; Mwa Mo osi Mamonn ki kontrol lavi bann ki rezet Mwa, Souvren Siprem; Momem Lenerzi dan dife, later, divan, lesiel, lespas, soley, Lalinn, planet; parmi montagn Momem Montagn Meru. Parmi pret Mwa Mo Apot Brihaspati; parmi zeneral Mwa Mo Skanda, Komandan-an-Sef; parmi dilo Momem Losean. Parmi profet Mwa Mo Bhrigu; Momem OM silab pli sakre ki sakre; parmi ofrand Mwa Mo Lapriyer Silansie; parmi kixoz ki pa kapav bouze, Mwa Mo Imalaya. Parmi pie Momem Pie Fig Sakre; parmi bann profet divinn Momem Narada; Momem Chitraratha, sef koral lesiel; parmi bann saz Momem Kapila. Parmi seval Mwa Mo Pegaz ki galoup zis dan lesiel; Momem Lelefan Blan ki gouvern tou bann sef lelefan; Momem Lerwa limanite. Parmi zarm Mwa mo Atomik; parmi vas Mwa Mo Labondans; Momem Pasion ki amenn nouvo lavi; parmi serpan Mwa Mo Kobra.

Mwa Mo Prezan Permanan, Lion dan Iafore, leg dan lesiel; Momem Rama, Momem Ganga. Momem A, Momem Z; Momem lien ant size ek obze; Momem kreater, prezvater ek destrikter.

Momem Tou ek Nanyeditou anmemtan. ... Pa perdi letan ar detay. Enn fragman miniskil Mo Momem plis ki ase pou nouri liniver pou toulstan.

SAPIT 11: VIZION KOSMIK

ARJUNA

Senier, seki to finn dir mwa lor Sekre Siprem To Tomem finn fer mo bann dout fonn. Me aster mo anvi trouv to Form Divinn. Si to kwar ki mo merit trouv to Tomem Eternel, montre mwa O Pli Senier Ki Senier.

KRISHNA

Konsantre e to pou trouv Mo Miltip Form dan miltip kalite ek kouler. Aster get bann Pouwvar Lanatir; get bann mervey ki zis to lizie privilizie pe trouve. Get liniver total dan Mwa. Me kouma lizie mortel pa kapav trouv Mwa, les Mo donn twa Vizion Divinn. Aster kontanple Mo Laglwar ek Mo Pwisans.

(*Lerla Senier Krishna montre Arjuna Form Siprem Bondie Toupwisan. Abriti par form, kouler, mouvman, reflexion dan reflexion, mister dan mister, mirak dan mirak, mervey dan mervey, silans sonor e britaz silansie; so seve drese, li bes latet, so de lame fer namaste.*)

ARJUNA

Senier, mo finn trouv mirak, mister, grandeur, pouwvar, laglwar. Me mo finn osi trouv enn gran larivier larz ek profon plen ar gran ero par milion ki pe rant dan milion lagel anflame. Kifer otan destrixion?

KRISHNA

To finn get Mwa kouma Destrikter. Tousa bann solda ennmi ki finn rasanble isi zot pou zwenn tase. Mo'nn fini dekrete. Prepar twa pou vinn enstriman Mo Volonte. Pa per Arjuna, pa per!

(*Prens Arjuna prosterne divan so Bondie. So leker bat fol, so lavva gagn difikilte pou sorti.*)

ARJUNA

Senier, aster mo finn konpran OU Grander. Oumem Enn, Oumem Tou. Pardon mwa si par ignorans ek betiz, mo finn dir seki pa bizen dir. Ou finn fer mwa trouve seki okenn lizie imen pa finn trouve. Ou ki mo mama, mo papa, mo kamwad, mo bienneme, mo sipliy OU repran form avan, revinn Krishna ki gid mo saryo dan batay.

SAPIT 12: YOGA-BAKTI, SIME LAMOUR

ARJUNA

Senier, lekel meyer adorater: seki vener twa kouma so Bondie Personel ousa seki rekonet twa kouma Bondie Enpersonel ek Eternel?

KRISHNA

Seki fixe so lespri lor Mwa, ki priye Mwa ar konvexion ek lafwa san fay, zot meyer; seki vener Mwa kouma Bondie Eternel, Toupwisan, Prezan Toultan, Konntou; seki kontrol zot sans, kontanple tou bann kondision lavi ar mem lizie, ki travay pou tou kreatir, zot vinn pre ar Mwa. Me bann seki fixe zot lespri lor Absoli ek Enpersonel zot malere parski li difisil pou enn dimoun ki ena enn lekor imen imazinn enn Lespri San Lekor. Bann ki ofer Mwa zot axion, ki medite lor Mwa, ki vener ek priye Mwa, ki toultan pans Mwa, Mo protez ek sov zot dan tourman lavi parski zot lespri fixe lor mwa. Arjuna, fer ki to lespri may ar Mwa toultan, fer ki to lentelizans zame kit Mwa. Lerla, garanti to pou viv pou Mwa e dan Mwa pou toultan. Me si to pa pe kapav fixe to lespri net lor Mwa, lerla to bizen, O kamwad adore, pratike san arete ziska to reysi. Si to pe gagn difikilte pou konsantre lor seki bizen fer, O bienneme, ala ki to fer: vinn Mo serviter, ofer Mwa tou to bann axion. Sa pou amenn twa ver Mwa.

Me si mem sa vinn difisil, sey rant ankominion ar Mwa e ar otokontrol renons fri to bann axion. Konesans li pli bon ki axion aveg, meditasion li pli meyer ki konesans, renonsiasion li pli bon ki meditasion; kan to renons fri to axion to pou konn lape.

Seki peyna laenn dan so leker, seki exprim bonte ek konpasion, ki pa egois ousa vantar, ki res kalm ek seren dan bontan ek movetan, ki exprim lamour ek pardon, ki zame plengne, ki ena kontrol lor limem, ki determine, ki depoz so lespri ek so rezonnman kot Mo lipie, sa vre devo la li Mo Bienneme.

Seki pa fer ditor lemonn, seki pa soufer ditor dan lemonn, seki pa les explosion lazwa, lakoler ousa lafreyer sarye li, li Mo Bienneme. Seki pa pe rod nanye, seki prop, seki pa les adversite sifonn li, seki pa atase ar nanye, li li Mo Bienneme. Seki finn transand lazwa ek laenn, seki pa plengne, seki pa ena okenn dezir, seki met lasans ek malsans lor mem nivo, li li Mo Bienneme. Seki get kamwad ek ennmi ar mem lizie, loner ek dezoner ar mem lespri, saler ek freser, douler ek plezir ar mem leker, seki pa atase ar nanye, seki met konpliman ek kritik dan mem kazie, seki kontan silans, seki axepte seki ariv li, seki peyna domisil fix, seki pa les so lespri savire, seki toultan pe priye Mwa, limem Mo Bienneme.

O Arjuna, seki kontan sazes spiritiel kouma mo finn ansegn li, seki ena lafwa solid e seki konsantre zot ekzistans total lor Mwa, zotmem Mo Bienneme Prefere.

SAPIT 13: LESPRI EK MATIER

ARJUNA

Senier, ki ete Bondie? Kisannla sa? Ki ete Lanatir? Ki ete Matier? Ki ete mo Nam, mo Mwamem, mo Lespri? Ki vedir Sazes? Ki zafer enportan ki bizen kone? Ekler mo lespri Senier!

KRISHNA

Arjuna, lekor enn dimoun se teren kot Lespri evolie; bann saz apel Nam ousa Lespri sa lenerzi dan nou ki anrezistre bann aktivite Matier. Momem Lespri Konntou ki evolie lor teren Matier; konesans lor ki'ete Matier e ki'ete Lespri Konntou samem ki nou apel Sazes. Les mo dekrir pou twa ki'ete Matier, ar ki fer li, kot li sorti, kifer li sanze, ki'ete Lespri, ki so lafors.

Bann saz, bann yogi finn fer so louanz dan differan fason, dan differan kantik, dan differan sante sakre dan Veda. Bann sante la zot profon ek solid. Ena senk eleman fondamantal (later, dife, ler, dilo, leter), ena osi personalite, entelek, lafors vital lekzistans; azout lor la dis organ persepcion ek axion, lespri, senk domenn

sansoryel; ena pou azout dezir, laenn, plezir, douler, senpati, vitalite, sanzman kontiniel dan lavi. Tousa met ansam zot amenn sanzman dan Matier.

Aster nou gete ki'ete Sazes. Sazes konpoze ar imilite, senserite, bonte, pardon, drwatir, devwar, pirte, fermte, otokontrol; renons plezir sansoriel, abandonn vantardiz, konpran bien difisil problem nesans, lamor, vieyes, maladi; pa atase ar nanye, ni sex, ni fam, ni zanfan e gard to kalm dan prosperite kouma dan adversite; venerasion total pou Mwa, konsantrasion lor Mwa ek Mwa tousel, atasman pou lavi soliter e renonsiasion lavi sosial; zefor san limit pou al ver konesans Lespri, Mo Mwamem; reflexion lor bann lesom Laverite. Tousa ansam fer Sazes. Leres se ignorans.

Aster les mo dir twa tou lor Laverite ki tou dimoun bizen kone parski li tras sime ver boner eternel ki san koumansman ek san lafen. Se Lespri Eternel ki dan Mwa san form ek avek form. So lame-lipie zot partou. So lizie, so servo, so labous, so zorey, so lekor zot partou. Lespri Eternel Li prezan partou. Li transand persepcion sansoryel me anmemtan Li briye dan bann sans. Li pa atase ar nanye me li nouri tou. Bann Kalite pa afekte li me Li zwir zot tou. Li dan tou kreatir me Li andeor tou; Li bouz fix e Li anmouvman anmemtan; Li tro tipti pou lizie me Li vizib; Li lwen laba me bien pre isi.

Li antie dan tou bann kreatir me Li prezan dan lemonn divize. Li soutenir Kreasion ek Destrixion anmemtan; Li pli Lalimier ki lalimier e marenwar pa kapav tous Li; Limem Sazes, sel zafer ki vo lapenn kone; sel zafer vo lapenn aprann; Li Prezan dan leker tou kreatir.

Ala dan detrwa mo seki Matier ete, seki Lespri bizen vize e seki Sazes vremem ete. Tou seki devoue pou Mwa konn sa e zot pou vinn enn ar Mwa. Pa bliye ki Lanatir ek Bondie pa ena koumansman e ki diferans dan karakter ek kalite zot sorti dan vant Lanatir. Lanatir li Lalwa ki prodwir koz ek efe; Bondie Limem lasours ki permet nou gagn experyans plezir ek douler. Bondie ki dan leker Lanatir Li sansib ar bann Kalite ki Lanatir prodwir e akoz li ena afinite ar differan Kalite, li kapav viv dan enn lekor lebien ousa enn lekor lemal. Donk dan lekor nenport ki dimoun Senier Bondie Li prezan. Li Li SiperLespri. Dimoun ki finn konpran net Bondie, Lanatir ek karateristik Lanatir, li pou aret re-ne. Samem apel liberasion. Sa li pa depann lor so sitiasion dan lemonn materyel. Ena ki zwenn Lespri-Siprem atraver meditasion, ena lezot ki zwenn Li atraver developman konesans e ankor lezot ki libere par axion detase, ki pa rod rekompans. Ena osi ki pa finn gagn konesans direk me zot vene Bondie parski zot finn tann dir ki Li ekziste. Lamour onet ek senser pou Bondie li amenn nou ver liberasion. Tou bann form lavi, seki bouze kouma seki fix, zot zanfan maryaz ant Matier ek Lespri. Sa dimoun ki kapav trouv prezans Bondie dan tou kixoz, ki trouv prezans Permanan dan seki tanporer, sa dimoun la li finn dekouver Lalimier. Ler li trouv Bondie dan tou, so lavi spiritiel vinn rafine e li rant dan nirvana.

Enn dimoun ki konpran ki se Lalwa Lanatir ki fer axion friktifie me ki Lespri pa azir, sa dimoun la finn trouv Laverite. Seki konpran ki bann differan form lavi zot sorti dan vant Enn Siprem, sa dimoun la pou vinn enn ar Absoli. Nou nam peyna koumansman e mem si li viv dan enn lekor li pa responsab axion. Li res san tas parey kouma lespas. Parey kouma soley ekler nou planet, Bondie so lalimier ekler liniver.

Bann ki konpran kouma pou liber nou nam depi prizon materyel zot pou vinn enn ar Lamour Siprem ek Eternel.

SAPIT 14: TRWA KALITE

KRISHNA

Aster mo pou enform twa lor Sazes ki pli ot ki konesans. Kan enn saz ariv lor sa some la li tous Perfexion. Kan Sazes vinn zot lakaz e ki zot finn konn Mo Divinite lerla zot sorti andeor sirkwi nesans-renesans mem kan enn youg termine ek ki liniver pe fonn pou rene. Kosmos eternel se mo Matris e ladan mo sem lagren ki donn nesans lavi. Foupmal dan ki matris lavi pran nesans, se mwa ki Mama-Papa. Pirte, Pasion ek Ignorans zot trwa konpozan ki Lalwa Lanatir met anmars. Zot amar Lespri ki dan nou. Ladan se Pirte - parski li for, eklere ek enviolab - li donn nou anvi boner ek konesans. So kote Pasion li amar nou nam dan resers plezir ek posesion atraver aktivite. Me gran danze se Ignorans, zanfan marenwar, ki angourdi nou sans ar materyel e atas nou ar foli, pares ek letarzi. Pirte amenn boner; passion provok tirbilans e Ignorans, pwazon sazes, ris nou lor sime defet.

Pirte regne kan Pasion ek Ignorans zot sou kontrol; Pasion fer so vantari kan Pirte ek Ignorans zot dan pens; Ignorans fer grannwar kan Pirte ek Pasion dan ganndol. Kan lalimier konesans pe fann klarte par tou laport ek lafnet nou lekor, lerla Pirte ki king. Kan passion ki king, aktivite fouka ek resers rekompans kontrol tou. Kan Ignorans lor baz, bare lakes! Marenwar, immobilite, foli ek ilizion plen tenk.

Kan Pirte pe kontrol baz, ler enn dimoun pe mor so nam mont ver gran konesans; kan Pasion ki king nam al dan lekor bann ki kontan aktivite san direxion; kan Ignorans pe tini gouvernay, nam rant dan vant ignoran. Enn bon axion raport fri parfe; Pasion donn tourman; Ignorans amenn marenwar. Pirte rapport Sazes; Pasion prodwir gourmandiz; Ignorans deklenk nou lespri. Kan Pirte ki for limanite evolie; kan Pasion regne limanite bouz fix; kan Ignorans gouverne lanfer desann lor later. Kan nou konpran ki tou bann aktivite zot sou kontrol swa Pirite swa Pasion swa Ignorans e ki Mwa, Bondie Siprem, Mo depas tousa, lerla nou vinn enn ar Enn, Mwa Siprem ek Eternel.

Kan enn nam reysi transand sa trwa Kalite Materyel savedir Pirte, Pasion, Ignorans, lerla li libere e rant dan Rwayom Imortel ek Eternel.

ARJUNA

Kouma pou kone ki enn nam finn transand 3 Kalite e li finn libere?

KRISHNA

Enn nam libere res kalm; li pa les 3 Kalite boulvers li; li konsantre lor so prop limem san les bann kontradixion destabiliz li; li tini ferm dan so lafwa; li get bann per kontrer ar mem lizie (kritik/konpliman; loner/dezoner; kamwad/ennmi ets.).

Li vinn enn ar Enn Siprem, Lasours imortalite, drwatir ek boner eternel.

SAPIT 15: SENIER BONDIE

KRISHNA

Liniver ki mo finn kree li efemer ek eternel anmemtan. So rasinn dan lesiel pli lao ki lao e so bann brans lor later isi. So bann fey se bann liv sakre. Seki konpran sa so lespri eklere. So bann brans mont lao ek desann anba; li pran so lenerzi dan 3 Kalite; so bann bouton zot devlop nou bann sans; so rasinn amare ar bann axion dan lavi materyel. Dan lemonn kot nou viv li pa posib imazinn sa pie la so vre form. Personn pa kapav konn ni so koumansman, ni so finision. Si nou'le konn sa nou bizen koup li ar lars fite nou lespri detase. Apre bizen pran sime san-retour e dan so bit bizen depoz tou kot lipie Bondie Kreater liniver. Limem Tou. Enn vre swami rant dan leternite kan li'nn rezet fierte e fos ambision, finn debaras bann atasman pou zafer ki giji nou bann sans, finn abandonn dezir, finn fixe so regar lor so Prop Limem e finn kapav transand bann per kontrer kouma plezir ek douler.

Dan Mo Rwayom Kosmik peyna ni soley ni lalinn. Nou rant laba pou leternite. Sa li zis enn tibout Mo Mwamem Eternel ki nourit liniver ki depann lor servo ek senk sans. Kan Bondie pran form imen li servi servo ek sans parey kouma labriz dan fler sarye parfen bann fler. Li servi e zwir bann sans (lizie, nene, zorey ets.) ek servo. Enn ignoran pa kone ki Li prezan dan nesans e ki Li ale dan lamor e Li servi bann sans. Sa zis bann saz, swami, yogi ki kone. Bann sen parski zot finn mont dan oter spiritiel kone ki Li dan zot prop lekor; bann ki finn tas dan materyel zame pou konn sa.

Pa blyie ki tou lalimier, ki li lalimier soley, lalinn ousa dife, li ne apartir Mwa. Ar mo Lenerzi mo rant partou e mo anim lavi tou mo Kreasion. Parski Mwa Mo lesans ki fer lavi marse, mo prezan dan tou lekor, Momem respirasion, Momem dization. Mo dan sant tou kixoz. Momem sazes, memwar, disernman. Momem ki tex sakre anonse. Mo parol sa! Samem Laverite!

Lanatir ena de dimansion: perisab ek non-perisab. Lavi materyel li perisab; lavi spiritiel li non-perisab. Pli lao ki tou to pou trouv Mwa, Senier Bondie, Eternel, Inik ki tini tou ansam. Bann ki zot sans ek zot servo pa bouse zot konn tou seki bizen kone e zot kontan Mwa ar leker senser.

Mo bon Arjuna, mo finn montre twa tou seki bizen kone. Seki servi sa konesans la bien, li vinn saz e li pran sime Perfexion.

EPILOG

KRISHNA

Kouraz, bon manier viv, sazes an permanans, zenerozite, oto-kontrol, lespri sakrifis, letid tex sakre, frigalite, bonte, onette, laverite, gard kalm, renonsiasion, satisfaxion, fransiz, konpasion, imilite, fermte, pardon, pirte, modesti ets. tousa zot bann kalite Divinn.

Ipokrizi, vantardiz, ensolans, kriote, ignorans se bann kalite demoniak.

Kalite Divinn gid nou lor sime liberasion. Kalite demoniak koul nou dan lesklavaz.

Twa Arjuna to posed bann kalite Divinn.

Bann ki domine par enflians demoniak zot pran sime perdition.

To finn ekout mo lansengnman ar boukou atansion. Eski to dout finn fonn?

ARJUNA

Wi Senier Bondie. Aster mo pare pou azir dapre To Volonte! Mersi Senier!

(*Kan Sannjaya ti fini konplet so rapor lor evennman ki Senier Krishna ti permet li pran konesans, Lerwa Dritarashtra ti trakase.*)

DRITARASHTRA

Sannjaya, ki to panse pou arive?

SANNJAYA

Mazeste, kan Senier Krishna ek so Disip Arjuna lor baz, mo kwar zot ennmi dan dife.

[RETOURN KONTENI/BACK TO CONTENTS](#)

LEVANZIL KRISHNA

(enn mini-komedi mizikal)

BANN PERSONAZ

Narater-fam

Krishna

Radha

Zournalis (Bek)

Fotograf (Bouton)

Dammarro

Kaspaldo

PROLOG

NARATER-FAM

Kontradixion mir lor pie kontsezon;
bann fri gagn gou rans farata rasi.

Li pa'le ouver, lizie kaytalon,
telman labitud angourdi lespri.

Lanez dan de pol dan lamer soule
chom likou pwason, kabos bann kouran;
kouma dibwa sek, koray dan brizan
pe kas bout par bout. Tou anpwazone!

Zwazo kouler pal, lezel fatige
tom kouma diplon lor later fele;
nik lor pie san fey napeyna lavi,
simitier ranpli ar tom pa fleri.

Zegwi merkir fou finn vinn toke net;
later rasazie vomi labou tret,
fer so degoutan; dan karo, dan dok
marmit ansomaz, barrtann bat lamok.

Lespri abriti pa konpran kifer
Mama-Lanatir pe gagn maloker;
Sakenn trouv erer dan desten vwazen
me pa trouv malang dan so prop tonken.

Me enn zour kikenn - sa enn gran lasans -
tap laport kot nou, rant dan nou desten,
monstre nou sime sorti dan petren.
Lerla ki nou pran sime renesans!

Radha ek Krishna, Shakti-Shaktimann,
ti beni lavi; lasann sanbrani
anflam nou leker, ekler nou lespri,
fer nou dres latet pou konbat doushmann.

Om, Shannti, Shannti, Shannti, Om!

TABLO 1

(Bazar dan enn kartie popiler dan Porlwi. Partou vid; letazer letal bat lamok. Dan bann letal peyna marsan me epouvantay. Koumadir zot laba pou fer kliyan per. Enn zournalist ek enn fotograf ratre. Zournalist pran not, lotla tir foto, enn ta foto.)

ZOURNALIS

Pa neseser tousa foto la. Enn sel ase.

FOTOGRAF

Pa dakor! Boukou foto fer lagazet vande. Dimoun pa lir ... pa konn lir ... zot get foto ... aster pa kone si zot konn get foto. Mo sipoze zot trouv seki zot anvi trouve.

ZOURNALIS

Bizen konn get foto? To pe vann to marsandiz!

FOTOGRAF

Lemonn enn bazar. ... Nou tou marsan. Nou tou konsomater.

ZOURNALIS

To bien filozofik zordi!

FOTOGRAF

Mo fer filozofi ar enn kamera. Me personn pa konpran. Pa konpran ... pa'le konpran ... pa gagn li bonn pou konpran ... pa gagn nisa dan konpran. Kifer konpran kan pa konpran enn nisa apar?

ZOURNALIS

To'nn manz bilenbi long? Sa kalite egrer! Fer kouma mwa, toutouk. Mo ekrir seki mo anvi. Zot lir, zot pa lir mo bien merd. Zot konpran, zot pa konpran mo foupamal. Tou manier piblisite ki fer lagazet marse. Lamone lavant? Sa li zis poketmoni pou nou patron sa.

FOTOGRAF

Kifer to ekrir?

ZOURNALIS

Bon kestion. Ena 3 kalite repons. Repons onet, pa tro onet, pa onet ditou. Lekel to'le?

FOTOGRAF

Touletrwa.

ZOURNALIS

To sir? Nou'al rod enn plas asize dan lonbraz. Bien bizen refrwadi to radiater.

(Zot al asiz lor enn ban dan enn letal kot ti abitie vann dite. Dammarro ek Kaspaldo ratre. Dammarro so lespri dan lezer. Realite pou li pa ekziste. Seki pe pase dan so latet, samem plis enportan pou li. Kaspaldo komdabitid sou. Li pe balote.)

KASPALTO

To'nn tttrouva de bez leur minn la? Kouma zot trouv nou, zot fo... fon ...fonndos. To trouve konbien nou nou for nou. Plis for ke sa ti mmmer. Bann gran peto pppte kan zot vvvwar nou.

DAMMARRO

To lalang lour, Kaspaldo. Plis to lalang lour, plis to foli grander lour lor to latet. Eski to pe rekoumans rev grander, pouvwar, fortinn?

KASPALTO

Aret fer bbbezer do ta. Kan to'nn trouv mwa rrrev tin ... er ... vwar ... samem seki to'nn dir? Mwa ze swi enn ttidumonde e ze me swi bien kkontan.

DAMMARO

Bon, ki nou fer? To al dormi pou desoule ousa nou al kot ...

KASPALTO

Dddesoule?... Mwa de... desouuule? To trouv mwa sou ... sssou twa? Pankor bbb... bwar. Ki sssou? Ti radot! Mas finn manz to latet. ...vvventwit!

DAMMARO

Oke! Mo kit twa kot twa lerla mo al kot ...

KASPALTO

To tttrouve, to ffer bbbezer! Abandonn llepep ... ki ... ki nou ti pppe kkkoze?

DAMMARO

Pa zis lour, to lalang finn amare. Ale may mo zepol. Les mas sarye larak.

KASPALTO

Kkkkottt tto ppppe ale aprrre?

DAMMARO

Kot Krishna ... kouma nou ti dir avan to bwar to lespri.

KASPALTO

Bwar to lespri ... kiii bbbwaaar! Laaafiiime. Tou finn vvinn lafimeee.

DAMMARO

Oke babou! Chalo!

(*Zot sorti. Journalis ek fotograf rerantre.*)

FOTOGRAF

Donk to ekrir pou gagn lape ar to patron?

ZOURNALIS

Parfwa oblize. Mo bizen nouri mo pie douri.

FOTOGRAF

Kot to met prensip dan tousa. ... Twa ki kontan koz prensip ...

ZOURNALIS

(*silans*) ... Mo ena enn blog.

FOTOGRAF

Blog?

ZOURNALIS

Wi, blog. b, l, o, g blog!

FOTOGRAF

E alor?

ZOURNALIS

Lor mo blog, mo dir seki mo panse vre...mem.

FOTOGRAF

Vremem?

ZOURNALIS

To kwar mo enn manter?

FOTOGRAF

Non ... me...

ZOURNALIS

Ki me?

FOTOGRAF

Ki kime?

ZOURNALIS

Pa kime me ki me.

FOTOGRAF

Aaaaan! ... Pa konpran.

ZOURNALIS

Dan mo blog, mo dir ki nou bizen pran kont seki li pe dir nou ...

FOTOGRAF

Li?

ZOURNALIS

Limem do ta. Li pa pe dir nou ki nou tren finn deraye; ki tou pe degrengole; ki bizen tras nouvo larout? ...

FOTOGRAF

To pe dir Krishshsh...

ZOURNALIS

Shouhouhout! Miray ena zorey.

FOTOGRAF

Kot miray la? Mo koup so zorey.

ZOURNALIS

Aret fer tapaz. Taler lapolis ramas nou. ... Tansion! Sa de kouyon la pe revini.

(*Dammarro rerantre; li pe sarye Kaspaldo lor so zepol.*)

DAMMARRO

Eh bourzwa, personn pa'le enn sak larak?

ZOURNALIS

Si li tro lour, zet li.

DAMMARRO

Impossible! Kan mo tris, kisannla pou fer mwa rive? Sak gonaz bizen so deleryom. Laverite vre.

FOTOGRAF

Sa enn vre filozof lepep sa! To kone matlo (*li pe koz ar zournalis*) nou lagazet ti bizen nom li filozof delane.

Sel fason pou gard kiltir popiler vivan.

KASPALTO

(*lor zepol Dammarro*)

Aret bouzze, mmmatlo, ... to pe fffer ... mwa gagn ... mmaloker. Taler ... mo vromi lor twa. Weeerrk! (*li vomi lor li*).

ZOURNALIS

Sak gonaz bizen so degoutan. Pran ou degoutan, maron depi la. Ou pa trouve ou pe deranz nou.

KASPALTO

(*lor zepol Dammarro*)

Nou ale dddo ta. To pa trouve bbbann salissan ssa. Weeerrk! (*li vomi ankor*)

DAMMARRO

Kan mas sarye larak fermante, fasil perdi sime. Dir mwa kot bizen pase pou al kot Kr

ZOURNALIS

Shouhouhout! Miray ena zorey.

DAMMARRO

Kot ena miray?

ZOURNALIS

Ayaya! Lizie bouse. Lafime dan lizie.

DAMMARRO

Koze pe vinn bizarre.

KASPALTO

Mo'nne dir twa ... weeerrk! (*li vomi ankor*) Salissan!

FOTOGRAF

Kifer ou'le al kot li?

DAMMARRO

Kot kisannla?

ENN LAVWA

Kot mwa!

(*ENN bel zom tipik Afriken rantre*)

DAMMARRO

Misie Krishna.

KRISHNA

To ti pe rod mwa? ... Ki finn ariv Kaspaldo? Les mo pran li. (*li met Kaspaldo lor so zepol koumadir enn pwa nanye ditou*) Swiv mwa.

ZOURNALIS EK FOTOGRAF

Nou'si?

KRISHNA

Si zot 'le!

(*Zot tou sorti*)

TABLO 2

(*Dan lakaz Radha ek Krishna*)

SANTE RADHA

RADHA

(*li klerma ansent*)

Mo Shaktimann kot twa?

Retourn dan mo lebra!

Boner-boner e to pa la

parski devwar finn apel twa.

E mwa mo la, O gran gate,

san to prezans, O bienneme.

Mo Shaktimann kot twa?

Retourn dan mo lebra!

La dan mo vant, to tibaba

pe bouz-bouze, rod so papa;

papa Krishna souvan pa la;

nou tibaba pa konpran sa.

O Krishna Shaktimann,

Retourn dan mo lebra!

Baba Radha pe apel twa;

li'si li tris kan to pa la;

Radha, baba, ek so baba

pe apel twa. Vini papa!

Mo Shaktimann kot twa?

Retourn dan mo lebra!

To finn donn nou lamour beni

ki san limit, ki enfini;

lamour ki kas tou bann lasenn

fer tou dimoun partou vinn enn.

Ekout lapel Shakti

ki san twa li nahi.

(*anmemtan Krishna ek lezot rantre*)

KRISHNA

Ala mo la zoli Shakti!

Depi bien lwen mo tann lavwa

mo tibaba ek so mama

pe dir mwa pa tarde vini.

Pardon mwa mo Shakti!
Mwa san twa ki nahi!

(*Radha may Krishna. Dan presipitasion, Kaspaldo sap lor zepol tonbe; Dammarro sey gob li; toulede tom plat.*)

RADHA

Ki ariv zot de? Nisa pe deborde?

KRISHNA

Do not disturb! Monsieur Kaspaldo ek Dommarro bezoin repo. ... Bon! Mo met nou de konper dan sanmdami. Letansa blag-blag ar sa de kamwad la. Mo revini dan enn timama. (*li lev toulede, met sakenn lor enn zepol, sorti*)

ZOURNALIS

Mo prezant momem. Mo apel Bek Kabose. Mo travay zournalist pou Lagazet RagTag.

FOTOGRAF

Mwa mo Bouton Fotoye; fotograf RagTag.

RADHA

Mwa mo Radha, madam Krishna. ... Zot pou bwar kixoz? Dilo, zi fri, rom aranze ar fri zarden?

ZOURNALIS

Tro boner pou rom aranze; tro tar pou dilo; zi fri korek.

FOTOGRAF

Parey! ... Dir mwa Madam, depi lontan ou konn li?

RADHA

Depi toultan.

ZOURNALIS

Toultan?

RADHA

Wi!

ZOURNALIS

Pa konpran.

RADHA

Peyna nanye pou konpran. Lamour li enfini ek eternel. Nou nam enfini ek eternel. Enfini ek eternel rod so lot enfini ek eternel. Shakti rod so Shaktimann e Shaktimann rod so Shakti.

FOTOGRAF

Li pa kouma nou. Li ... differan, enn lot nasion?

RADHA

Maya.

ZOURNALIS

Ki maya?

RADHA

Maya may lespri. Seki lizie trouve pa seki vremem ete.

FOTOGRAF

Mo koz fran. Li nwar kouma ferm lizie, kafe nwar kouma koltar; ou, ou plito kafeole ... ou konpran?

RADHA

Pa enportan. Lamour enfini ek eternel pa get tousa.

ZOURNALIS

Personn pa kone kot li sorti; personn pa kone kan li finn vini. Dan biro leta sivil pa ena okenn tras so nesans. Legalman li pa ekziste.

RADHA

Li ekziste depi toultan; li pou ekziste ziska toultan.

FOTOGRAF

Romantik! Ou lespri romantik pe fer ou koz nenport.

ZOURNALIS

Ou, nou konn ou. Ou papa ti enn gardien zanimo; nou ti al mem lekol. Ou rapel non?

RADHA

Wi. Mo rapel bien Bek ek Bouton. Zot ti toulstan kouma semiz ek kalson. Tou dimoun ti kwar zot ge.

FOTOGRAF

Vre?

RADHA

Ou paret kontan!

FOTOGRAF

Normal mo kontan parski depi bien lontan nou kontan.

RADHA

Vremem zot ge?

ZOURNALIS

Wi.

RADHA

Zot trouve? Zot lamour differan, parey kouma lamour ant Krishna ek mwa. (*Krishna retourne*) Krish, to ti kone Bek ek Bouton ge?

KRISHNA

Wi. ... Diversite neseser. ... (*li sanz koze*) Mo dir sa de kloun la aret soule. Zot dir mwa ki zot pa pou arete tanki Bondie kontinie bwar soma. Pa fasil ar zot!

RADHA

Krishna, to kwar zot ...?

KRISHNA

Ge?

RADHA

Hen!

KRISHNA

Sa de la? Non! Zot mempa rapel ki ete sex. ... Sakenn dan so sourr ... Kouma zot res ansam, mo pa konpran.

Mo kwar se de nam frer ki finn zwenn. Si zot kontinie soule difisil pou dir ki zot pou devini prosenn nesans.

ZOURNALIS

Krishna, depi lontan mo anvi fer swa ou portre, swa fer enn entervyou ...

KRISHNA

Ou sef pa pou pibliye.

ZOURNALIS

Kouma ou kone?

KRISHNA

Tro kont so lentre. Axioner pou tay so palto.

FOTOGRAF

Kapav seye.

KRISHNA

Atann so ler vini.

ZOURNALIS

Ou kwar dan desten?

KRISHNA

Desten ekziste. Tank fri la pa'nn mir net, li pa pou tonbe.

FOTOGRAF

Ou koz kouma Mao.

KRISHNA

Vishnu, Zezi, Mao, Gandhi, zot tou ena enpe rezon, sakenn so manier.

RADHA

E Krishna, ki li li panse?

KRISHNA

Li kontan twa; li kontan tibaba dan to vant; li okip so zarden ...

RADHA

Samem tou?

KRISHNA

Kan so ler vini mo pou dir twa. Rapel! Lavi enn kontradixion. Kouma nou ne, nou koumans mor. Fode mor pou re-ne; fode ferm lizie pou trouv kler; fode vinn fou pou koumans rezone. Dimann Lerwa Lir. Li li ti konpran sa bien.

ZOURNALIS

Letansa kabri manz salad.

KRISHNA

Kabri manz salad?

ZOURNALIS

Bazar vid; lapli finn aret tonbe; tibaba pe mor toufe ... Ki ena pou konpran?

KRISHNA

Kifer? Kifer? Kifer?

FOTOGRAF

Kifer?

KRISHNA

Kifer gouvernman chomtayt? Kifer redakteransef sansir lartik ki Bek per pou ekrir? Kifer Bouton efas foto ki li tire? Kifer axioner fer koumadir toukorek? Kifer dimoun angourdi kasiet dan larak, dan lapoud blan? ...

Radha, okip nou de tikomik. Mo bizen montre Bek ek Bouton enn zafer.

RADHA

Yes boss!

KRISHNA

To enn lamour twa. (*Krishna, Bek ek Bouton sorti*)

RADHA

Mo Shaktimann kot twa?

Retourn dan mo lebra!

To finn donn nou lamour beni

ki san limit, ki enfini;

lamour ki kas tou bann lasenn

fer tou dimoun partou vinn enn.

Ekout lapel Shakti

ki san twa li nahi.

(*Dammarro rantre*)

RADHA

Li korek?

DAMMARRO

Wi, mo kwar. ... Depi enntan li nepli tini kouma avan.

RADHA

Lefwa pe vinn konpot!

DAMMARRO

Pa koz koumsa Madam Krishna.

RADHA

Apel mwa Radha.

DAMMARRO

Hen!

RADHA

Apel mwa Radha. Mo apel R, a, d, h, a. Radha. Mwa mo Shakti, li li Shaktimann. Li enn nanye ditou san mwa kouma mwa mo enn nanye ditou san li. Mo so lamwatie; li mo lamwatie. Radha ek Krishna fer enn kouma Krishna ek Radha fer enn. Oke! To'nn bien konpran?

DAMMARRO

Foul konpran Madam Krishna!

RADHA

Bon! Bon! ... Mo ena enn zafer pou dimann twa ek to kamwad. Kifer zot pa al dan enn sant detox? Zot kapav, si zot ole, sorti dan lalkol ek ganja. Mo kapav vinn ar zot si zot ole. Ti pou extra si nou reysi sa. ... Si zot sorti, zot kapav ed Krishna.

DAMMARRO

Nou, de deler, ed li? Ou pe badine.

RADHA

Non, mo serye. Krishna ena enn gran travay pou fer e li bizen koudme. Zot ki konn li bien, zot sirman kapav fer so travay marse.

DAMMARRO

Nou? Laraker ek droger? Aret sikann nou Madam Krishna.

RADHA

Radha!

DAMMARRO

Hen!

RADHA

R, a, d, h, a.

DAMMARRO

Oke! Les mo al gete ki pe ariv mo torsenn. (*li sorti*)

TABLO 3

(*Dan bazar kouma dan tablo 1. Sel diferans se ki bann epouvantay finn fonn.*)

ZOURNALIS

Mem epouvantay finn fonn! Bazar ankriz.

KRISHNA

Ena kriz partou me dimoun ankor kwar ki bazar eternel.

FOTOGRAF

Bazar pa eternel? Dimoun bizen aste; dimoun bizen vande. Dan bazar dimoun aste-vande. Depi koumansman ziska leternite. Swami kot mwa dir ki dan tou liv sakre samem mesaz prensipal.

Aste, vande do papa;

aste, vande.

Aste, vande do mama;

aste, vande.

Aste, vande mo fami;

aste, vande.

Lavi samem pli gran bazar;

marsandiz ki dikte lalwa.

Aste, vande mo fami;

aste, vande.

KRISHNA

He! To konn met dan lanbians.

ZOURNALIS

Dan liniversite finn dir nou ki aste, vande amenn devlopman ki amenn demokrasi ki amenn sivilizasion ki amenn lape ki amenn devlopman ki amenn ...

KRISHNA

... aste, vande.

ZOURNALIS

Samem!

FOTOGRAF

Selman, parfwa mo trouv enn zafer bien drol. Levanzil dir partaze me monper kot mwa dir ki aste, vande enn pli gran laverite depi kreasion ziska revelasion. ... Selman mo bizen axepte parski monper finn lir dan gran-gran liv. Minis kot mwa so sante prefere se

Aste, vande! Aste, vande! Aste, vande!

ZOURNALIS

Mo patron parey. Lagazet enn marsandiz, bizen vande e fer dimoun aste; lespas piblisite enn marsandiz, bizen vande e fer marsan aste pou ki li kapav vann so marsandiz.

Lavi samem pli gran bazar;
marsandiz ki dikte lalwa.

Aste, vande mo fami;
aste, vande.

KRISHNA

Me bazar vid. Ki pou fer?

ZOURNALIS

Mwa mo enn zournalis. Mo la pou dir ki pe arive.

FOTOGRAF

Mwa mo tir foto pou montre ki pe arive.

KRISHNA

Kifer sa pe arive?

ZOURNALIS/ FOTOGRAF

Sa pa nou travay. Se travay ...

KRISHNA

Politisiен?

FOTOGRAF/ ZOURNALIS

Samem.

KRISHNA

Profeser?

ZOURNALIS/ FOTOGRAF

Samem.

KRISHNA

Pret, filozof, exper?

FOTOGRAF/ ZOURNALIS

Samem.

KRISHNA

Be zot de?

ZOURNALIS/ FOTOGRAF

Nou pas!

KRISHNA

Pa kapav seye?

FOTOGRAF/ ZOURNALIS

Sakenn so sakenn! Pa kapav melanz kalchoul.

KRISHNA

Planter, bazarye, konsomater?

ZOURNALIS

Planter plante, vande; bazarye aste, vande; konsomater aste, manze. Koumsa lavi marse kouma regleman bazar.

KRISHNA

Be kifer bazar vid?

FOTOGRAF

Kikenn pa pe aste. Kikenn finn blyie vande. Kikfwa kikenn tro pares. Li finn blyie ki so devwar se prodwir pou ki masinn aste-vande marse.

KRISHNA

Si pa pe kapav prodwir?

ZOURNALIS

Pa kapav prodwir! Ki ou pe dir Misie Krishna? Ou koz kouma sa bann kominis la. Fer atansion! Miray ena zorey. Tansion zot ramas ou!

KRISHNA

Ena pe dir akoz lamer pe monte, disel pe rant partou, touy later, touy bann plant ...

FOTOGRAF

Zistwar sa! Pa ena enn sel foto ki montre sal! Manti. Zot pa'le plante, sa ki laverite veritabman vre.

ZOURNALIS

Pa ekout propagann bann kominis Misie Krishna. Zot pe rod met zot diktatir partou. Nou zournalis nou kone ki pe pase. Akoz samem nou ekrir ...

FOTOGRAF

... e tir foto pou donn prev ki seki ete vremem ete.

KRISHNA

Sans mo'nn zwenn zot. Sinon mo ti pou al kwar sipa ki gonaz.

ZOURNALIS

Aster ou konpran kifer liberte lapres li vital pou devlopman lemonn?

KRISHNA

Wi, gran dimoun. Mersi.

(*Letansa Bouton pe galoup agos, adrwat pou tir mem foto: stal vid, letazer vid, bazar vid.*)

KRISHNA

Bann foto ki Bouton pe tire pou montre ki bazar pa pe marse; ki letazer vid; ki lekonomi ankriz?

ZOURNALIS

Non, Misie Krishna. Nou sef pou ekrir enn editorial kont dimoun pares ki pe afam lepep e met nou pei azenou. Li pou ferm lagel bann ki pe dir ki bizen ogmant tax pou fer bann dimoun ris peye. Fer ris peye pou fer pares vinn plis pares? Lozik sa? Aster ena enn novo sega. Ena pe dir ki bann paradi fiskal ki pe fer bazar vinn vid. Zot koz nenport.

KRISHNA

Enn fwa mo ti vizit enn pei ... bien-bien lontan, ... laba zot ti ena enn lot manier.

Dan senplisite, san okenn flafla

Monol ek Radha okip zanimo,

plant pie friyapen, donn bann ki peyna

dipen kan gagn fen, kan gagn swaf dilo.

Enn bien ti pei me enn gran lavi.

Devlopman ti fer san fer letalaz

ki li dan lakaz, ki li dan vilaz;

pa ti met paryaz dan konkour plen pos,

kraz kor inosan ar enn leker ros.

Enn bien ti pei me enn gran lavi.

Dan partaz Monol ti konstrir dime;

Dan done, pa pran, grandi bann zanfan;

Monol ek Radha zame rasazie

retourn ar later seki zot finn pran.

Enn bien ti pei me enn gran lavi.

Monol ek Radha ek tou lezot 'si

ansam ti konstrir enn lot lavenir.

... Kouma Kalibann mo'anvi redormi

pou anpes rev la fini dan mirmir.

Enn bien ti pei me enn gran lavi.

Eski enn rev sa ousa vre-vre sa?

Eski li posib vinn disip Monol,
vinn disip Radha; aret tralala.

Eski li posib fouy enn lot rigol?
Eski li posib fouy enn lot rigol?

ZOURNALIS

Tansion Misie Krishna! Sante kominis sa! Ena kees ladan!

FOTOGRAF

Ala ou sant bien la!

ZOURNALIS

Sant bien? To'le li al ferme?

FOTOGRAF

Samem mo pe dir. Zwazo sant pli bien kan ferm li dan so lakaz.

ZOURNALIS

Trap mwa avan mo bez sa kouyon la!

KRISHNA

Chombo, chombo, Bek! ... Pa blyie! Nou ti pe rod kone kifer bazar vid.

ZOURNALIS

Senp Misie Krishna! Akoz bann toutouk kouma sa bachara la.

FOTOGRAF

Ki to dir? Mo toutouk, mo bachara? Tous mwa, mo gete si to enn vre zom. Twa ki toutouk, twa ki bachara!

To'le mo klak twa?

ZOURNALIS

Seye si to enn vre zom!

KRISHNA

Ki pe ariv zot? Bazar kapav vid, latet bizen plen. Plen ar novo lide pou ranpli letazer ar manze.

FOTOGRAF

Weeh! Get so lagel do! So lalang longer so kravat. Li boykot mo bann foto pou fer so patron plezir. Wi misie; ou ena rezon misie; ou pete santi bon misie ...

ZOURNALIS

Eta sovaz, to'le mo larg tou to pese? To'le? Pa provok mwa! Mo larg to pese.

FOTOGRAF

Larg mo pese? Mwa mo larg to lekours.

(*li fons lor Bek ki al kasiet deryer Krishna*)

ZOURNALIS

Pa bate! Pa bate!

(*ankoler, Bouton al asiz dan enn kwen*)

KRISHNA

To trouve Bek, nou pe zis tourn anron. E personn pa pe dir kifer bazar vid.

ZOURNALIS

Bazar vid? Bazar vid? ... Pa kone ki bizen panse. ... Kikfwa ... Pa kone!

KRISHNA

Zournalis pa kone; prezidan pa kone. Ena pe dir pese pey lor later.

ZOURNALIS

Samem! Pese pey lor later.

KRISHNA

Kisannla finn fer pese?

ZOURNALIS

Dimoun. Dimoun ki al bazar pou fer zot bazar. Zot fer pese. Bondie ferm bazar pou pini zot. Wey! Wey! Ala kifer. Samem so yes!

KRISHNA

Be planter, elver, artizan?

ZOURNALIS
 Zot dan pese.
 KRISHNA
 Kifer?
 ZOURNALIS
 Zot fer dominer. Nek ogmant pri. Pou enn wi, pou enn non pri monte. Bondie pa kontan. Li pini zot ... ferm bazar.
 KRISHNA
 Arkanter? Bankie? Kaser?
 ZOURNALIS
 Sa bann ti bweter sa. Zot lame prop. Pa bon fer bezer ar zot Misie Krishna. Zot pa bann piner; zot fer enn travay onet pou enn bouse manze.
(Fotograf retourne. Li tris.)
 FOTOGRAF
 Sori Bek! Mo finn fane. Pardon. *(zot maye, ambrase)*
 ZOURNALIS
 Kaspa latet koko!
 KRISHNA
 Nou problem pa'nkor regle.
 FOTOGRAF
 Ki problem ankor?
 KRISHNA
 Kifer bazar vid?
 ZOURNALIS
 Mo pa fek dir ou.
 FOTOGRAF
 Bek, nou bizen aret zwe kouk kasiet ar laverite. Ki to dir?
 ZOURNALIS
(silans)

TABLO 4

(Kot Radha ek Krishna. 1 an pli tar. Dammarro pe okip enn tibaba; Kaspaldo pe kwi manze dan lakwizinn; Radha pe okip bann plant.)

RADHA
 Bwat sa! Dilo larivier pe koul mens, vadire lasours pe sek. Bann brans ek fey lor pie pe brile ar saler. Saler donn bal. Ki pe ariv douniya?
 Depi enn tan tou finn toke:
 Lete fer fre, fer so liver;
 siklonn pe mont ver lekwater;
 pol nor, pol sid pe transpire.
(Dammarro pe tir gaz ar tibaba)
 DAMMARRO
 Ti bien dir zot enn mofinn sa
 fer Dammmarro pran tibaba.
(Kaspaldo pe sarye enn pwalon)
 KASPALTO
 Pli grav ki sa. Zot dimann mwa
 kwi farata, kari gropwa.
 DAMMARRO EK KASPALTO
 Aster zot trouv drol
 garrbarr dan kasrol!
 RADHA
 Lor la depi lontan Krishna

finn al okip enn gran louvraz
e li dir mwa depi laba
dife partou pe fer ravaz.

KASPALTO

Normal lesiel li ankoler!
Zot fer mwa aret gout liker.

DAMMARRO

Adding insult to injury
ala zot dir mwa triy diri.

DAMMARRO EK KASPALTO

Aster zot gagn sok
toufann dan lamok.

RADHA

Enn sans mo'ena de konpagnon;
Bon garson, pa kapav dir non.
Zot ed mwa okip mo baba
parski so papa li pa la.

KASPALTO EK DAMMARRO

Ki pou dir la, ki pou dir la?
Radha enn kou kas nou konte!
Bizen dir wi, bizen dir wi,
Radha finn donn novo lavi.

(*Krishna, Zournalis ek Fotograf rantre. Radha ek lezot galope al akeyir zot. Krishna pran tibaba dan so lebra.*)

KRISHNA

Tifi? Garson?

RADHA

Tifi.

KRISHNA

Enn novo Shakti! ... Zot konn Bek ek Bouton? Sa de la finn bien ed mwa.

BEK

Pa finn reysi tegn dife.

BOUTON

Seye me abba!

BEK

Li bon li'nn brile. Aster kapav ... enn lot ...

RADHA

Enn lot bazar?

BOUTON

Pa bien kone. Ki to dir Bek?

BEK

Devlopman ki fer san fer letalaz
ki li dan lakaz, ki li dan vilaz;
ki pa met paryaz dan konkour plen pos,
kraz kor inosan ar enn leker ros.

KRISHNA

Senplisite! Senplisite!

Dan partaze, dan korpere

Anou tras enn nouvo sime

senplisite, senplisite.

(*Bizen tradir dernie parol Krishna dan tou bann lang koze ek ansegne dan Moris e sant li lor lagam sega.*)

(Fevriye 2009)

RIDO

[RETOURN KONTENI/BACK TO CONTENTS](#)

OTELO, ENN AFRO DAN VENIZ

WILLIAM SHAKESPEARE

(*TEX SOURS: CAMBRIDGE SCHOOL SHAKESPEARE, EDITE PAR JANE COLES
CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS*)

LALIS PERSONAZ

OTELO, Enn nwar ki zeneral dan larme Dik Veniz

DESDEMONA, Fam Otelo, tifi Brabanntio

YAGO, Port-drapo pou Otelo

EMILIA, Fam Yago, konpagnon Desdemona

KASIO, Lietnan Otelo

BIANGKA, Fam ki amoure ar Kasio

DIK VENIZ

BRABANNTIO, Senater dan Veniz, papa Desdemona

RODERIGO, Enn misie dan Veniz ki amoure ar Desdemona

GRASIANO, Frer Brabanntio

LODOVIKO, Enn ti fami ar Brabanntio

MONNTANO, Gouverner Sip

BANN SENATER VENIZ

BANN MISIE DAN SIP

KLOUNN, Serviter Otelo

MESAZE, PORTPAROL

MIZISIEN, SOLDA, SERVITER

MAREN

Zistwar la pase dan Veniz ek dan Sip

AK 1 SENN 1

DAN VENIZ; LOR SIME, ASWAR; RODERIGO EK YAGO RANTRE

RODERIGO

Foutou! To gard pou twa, pa korek sa!

Twa Yago ki finn servi mo kofor

Koumadir to dibien, to ti konn sa?

YAGO

Ayo mama! Aprann ekoute do ta!

Si sa ti ekziste mem dan mo rev

Modi mwa!

RODERIGO

To pa ti dir mwa ki to air li?

YAGO

Pis lor mwa si sa pa vre! Trwa diniter

Ti al get li pou pled dan mo faver:

Fer mwa vinn so lietnan. Zot ti salie li;

Pa kwar pe rod bout; mo konn mo valer.

Me Misie vantard, Misie arogan

Envant mil exkiz farsi ar palab lager...

Konklizion?

Refiz ekout pledwaye. "Mais mon cher," li dir

"J'ai choisi mon officier."

Kisanlla?

Bez sa! Enn exper matematik.

Maykel Kasio, enn zans Florans;

ENN vilen toutouk selibater

Ki pa konn nanye dan lager,

Pli kapon ki kapon, vieyfi manti;

Zis aprann dan liv, bel-bel teori,

Koumadir profesor liniversite.

Zes touy konesans, samem so experyans.

Me li ki finn gagn promosion.

E mwa ki finn kas pake divan li;

Li finn bien trouve dan Rod ek dan Sip

E dan lezot plas 'si - Kretien, Payen;

Mwa mo bizen axepte lapomad

So dibiter kouma so kreansie

Letan ki Misie-Balans-De-Kolonn

Pe gagn promosion, pe vinn so lietnan.

Mwa mo res zis pion Mazeste Afro!

RODERIGO

Salte la! Si mo gagn li mo pandi li!

YAGO

Pez nene, bwar dilwil! Aster promosion

Kourtiz sertifika, paser bagou.

Fini tradision kot nimo de

Pran plas siperyer. Dir mwa asterla

Si li ti normal ki dan mo leker

Ena plas pou Afro?

RODERIGO

Be demisione!

YAGO

Atann pecho, atann!

Mo bouz fix pou mo dres mo prop papie.

Pa nou tou ki bos; pa tou bos merit

Lwayote, obeisans. Get partou!

To pou trouv souser fer so bon vale,

Zenou kabose, ledo kourbe net,

"Ou pete santi bon mo gran bourzwa."

Pou enn bouse manze, kouma Bourik,

Li fouy so prop tom, anter so kadav.

Fwet li, bezsomin la! Ena lezot

Ki konn zwe zot fim; bataz exelan

Me ki konn tir plan zot prop lentere;

Ler pos bien garni, zot dir mwa ki mwa.
Sapo! Sa zom! Roderigo, sa zom.
Sa mwa sa. Pa lot! Ekout mwa matlo.
Si mo ti Afro, pa ti pou Yago.
Ler mo mars ar li mo mars ar momem.
Bondie bien kone ki se pa devwar
Ousa lwayote ki fer mwa roule.
Moter mo desten se mo prop dibien;
Kan mo fer sanblan, mo plen mo ferblan
Me tanki li posib, dimiel dan sourir
Pou may bann toutouk. Bondie beni mwa!
Mo pa ete seki paret mo ete.
RODERIGO
Ki sa nene plat la ena koumsa
Pou reysi so senn?

YAGO

Kriye so papa;
Lev li; may li; anpwazonn so lespri;
Fann palab lor li; fer tifi onte;
Mem si li pe viv dan salon biennet
Fer bebet malang detrir so lape.
Mem si li pe naz dan dilo lazwa
Vers dout dan so ben, fer so dilo kler
Vinn enpe opak.

RODERIGO

Ala lakaz so papa! Mo kriye?

YAGO

Kriye, sem laterer; fer lasasen!
Koumadir dife finn pran dan lavil;
Lamor menase.

RODERIGO

He laba Brabanntio! Sir Brabanntio!

YAGO

He laba Brabanntio! Voler! Taker!
Okip to lakaz! To tifi! To pitay!
Chorr, chorr partou!

BRABANNTIO PARET KOT LAFNET

BRABANNTIO

He laba, kifer tou sa tapaz la?

Ki pe arive?

RODERIGO

Misie Brabanntio, ou fami kot ou?

YAGO

Finn met lakle dan laport?

BRABANNTIO

Kifer zot pe dimande?

YAGO

Bez patron, voler, violer! Sanz ou lenz;
Leker dan pens; lamwatie nam finn chal;
Baprrebap! Bouk nwar pe mont kadadak
Lor to kabri blan. Leve, sonn laklos,
Kas somey ronfle sitwayen dan douk

Sinon jab pou fer twa vinn granpapa.

Leve, fou enn bez!

BRABANNTIO

Ki'arive? Zot pagla?

RODERIGO

Gran dimoun eski ou konn mo lavwa?

BRABANNTIO

Non! Twa ki twa?

RODERIGO

Mo'apel Roderigo.

BRABANNTIO

Ayaya Bondie!

Mo'nn deza dir twa aret fer letour;

Direk, san detour, mo finn bien dir twa

Blyie mo tifi. Aster kouma'nn fou

Larak dan latet, kouma deleryom

To ena toupe vinn fer bakanal,

Deranz mo lape.

RODERIGO

Pardon grandimoun...

BRABANNTIO

Pa blyie, chokrra,

Mwa mo'ena pouvwar pou fer twa regret

To vilen manier.

RODERIGO

Pa sape Misie!

BRABANNTIO

Ki to rabase? Sipa ki koken!

Nou sivilize, nou pa bann jangli.

RODERIGO

O gran Brabanntio, senater Veniz,

Mo lentansion prop, mo lespri onet.

YAGO

Foutou! Dimoun kouma ou refiz priye Bondie parski Satan dir bizen. ParSKI nou vinn dir ou kixoz e ou kwar nou bann nenport, ou prefer ki ou tifi karte ar etalon barbar; ou prefer ki ou neve kriye kouma seval fou; ou prefer ki bourik vinn ou kouzen, ki mile vinn ou fami.

BRABANNTIO

Ki kalite verminn ou ete?

YAGO

Mwa gran Misie, mo pe vinn dir ou ki ou tifi ek Misie Afro kole kouma zwit, fer lougarou doublé ledo.

BRABANNTIO

Vilen sovaz!

YAGO

Onorab senater!

BRABANNTIO

To pou peye pou sa Roderigo.

RODERIGO

Kouma ou'le Misie me silvoule,

Si ou dakor kouma li pe parent,

Ki ar ou konsantman ki ou tifi

Omilie lanwit pe travers kanal

Pou mont lor lili pitasie Afro,

Be pardonn mwa parski mo'nn fer erer.

Me si ou pa okouran, be lerla
Mo pa dan erer. Pa kwar grandimoun
Mo fer malelve, rod sikann ar ou.
Si ou pa'nn dir wi, ou tifi, Misie,
Pe fer makanbo, vann so dinite,
Rod zwisans bisagn ar enn etranze.
Si ou pa'le kwar mwa, chek so lasam.
Si li pe dormi, dimann lapolis
Met mwa dan kaso.

BRABANNTIO

Alim lalimier!

Donn enn labouzi! Tou dimoun leve!
Mo ti toultan per sa pou arive.
Ayo Bondie, kifer ou pini mwa!
Lalimier foutou! Lalimier!

LI SORTI

YAGO

Sori mo matlo! Mo bizen ale.
Mo pa kapav vinn temwen sa kees la
Parski mo bizen fer tou dimoun kwar
Mo Iwayal ar sa bezsomin Afros
Parski gouvernman fer li foul konfians
E finn dimann li diriz larme Sip.
Peyna lot dimoun pou fer louvraz la
E mwa mo bizen fer gouvernman kwar
Mo Iwayal, fidel ar mo zeneral.
Afro pitasie li dan Kamasout
- Sanbdotel? Plito garsonier, mo kwar -
Gid sa choula la laba. Mwa mo pou
Laba pou defann mo Afro. Salam!

LI SORTI

BRABANNTIO ANPIZAMA RANTRE; LI AKONPAGNE PAR SERVITER KI SARYE FLANBO

BRABANNTIO

Ayo dezoner! Mo tifi finn tir.
Mo lavi aster pou nway dan laont.
Roderigo, dir mwa kot zot ete.
Malere zanfan! Li kol ar koltar
To dir? Maler tom lor latet sor'pa!
Dir mwa kouma to kone limem sa?
Li finn trik sor'pa. Mo peynt parol
Pou dir mo sagren. Ki li ti dir twa?
Lalimier! Plis lalimier! Kit lili!
Eski zot finn marye?

RODERIGO

Wi, sa mo sir.

BRABANNSIO

A Bondie! Li finn sove. Dezoner!
Falepa nou kwar seki nou tifi
Pe rod fer nou kwar. Eski pa posib
Ki li finn servi mazik sorselri
Pou brouy so lespri, detrir inosans
Mo pov-pov tifi? Eh Roderigo,
To pa finn tann bann dimoun koz lor la?

RODERIGO

Wi, sef! Pake fwa.

BRABANNTIO

Al apel mo frer. O Roderigo,
Kifer pa ti twa? Anou fer de group.
Enn pas par isi, lot pas par laba.
Eski to kone kot nou kapav may
Tifi dezoner dan lebra Afro?

RODERIGO

Mo kwar mo kone kot nou pou may zot.
Prepar ou bann zom e swiv mo konsey.

BRABANNTIO

Dir ki bizen fer! Lakaz par lakaz
Mo lev enn larme. Amenn tou bann zarm!
Lev bann ofisie dan servisdenwi.
Bon Roderigo, rekonpans pou twa. (*ZOT SORTI*)

AK 1 SENN 2

VENIZ, DIVAN LOTEL KAMASOUT; OTELO EK YAGO RANTRE. ZOT AKONPAGNE PAR SERVITER KI PE SARYE

FLANBO

YAGO

Kouma enn solda, touye pa fer per
Me dan sa ka la mo konsians refiz
Touy enn lot imen. Mo peyna kouraz
Pran lavi dimoun. Plizier fwa mo finn
Anvi pik kouto, eklat so leker...

OTELO

Li bon to koumsa.

YAGO

Ler tann li koze,
Rabas ta nenport, zet labou lor ou,
Difisil pou mwa kontrol mo koler.
Mo'anvi fini li.
Sef ou pa'nn dir mwa si maryaz oke.
Tansion sef! Repitasion Brabanntio
Telman gran ki fasil pou li manz krann
Tou dimoun, fer kas sakreman maryaz.
Ousa servi so pouvwar pou enpoz
Restrixtion lor ou, servi bann lalwa
Pou kas ou konte.

OTELO

Pa traka pou mwa!
Tou dibien mo'nn fer pou sa pei la
Pou pez pli lour dan balans lazistis.
Ena sekre ki si neseser dir
Mo va rann pubblik. Mo finn pran nesans
Dan enn gran fami e mo negatif
Pou fonn ler mo pozitif lev latet.
Yago, mo dir twa, mo extra kontan
Desdemona e liberte mo nam
Pa pou axepte ferm li dan kazot.
Get flanbo laba pe vinn par isi.

YAGO

Sirman Misie senater ek so zom.

Al kasiel andan!

OTELO

Al kasiel? Kifer?

Mo fonxion, mo tit e mo nam san tas
Pou defann mo inosans. Zotmem sa?

YAGO

Ayo konfizion! Pa zot.

KASIO EK BANN OFISIE KI PE SARYE FLANBO, RANTRE

OTELO

Serviter Dik. Mo bon lietnan, Kasio.

Bienfe lanwit protez zot tou, ami.

Ena problem?

KASIO

Dik avoy so salam,

Mo Zeneral. Li dir ou lor vites

Vinn zwenn li. Zafer la prese, irzan!

OTELO

To kone ki pe arive koumsa?

KASIO

Mo soupsone ki problem politik

Dan Sip pe sofe. Enn trale mesaz

Vinn enn deryer lot. Bann manm gouvernman

Dan lasal konsey. Zot bien bizen ou.

Kan pa finn trouv ou dan ou rezidans,

Sena finn donn lord plizier divizion

Rod kot ou ete.

OTELO

Sans to finn zwenn mwa.

Donn mwa de minit. Mo koz ar kikenn

E enn timama nou al dan sena.

LI SORTI

KASIO

Yago to kone ki li fer isi?

YAGO

Patron la finn lak enn bato trezor.

Si lalwa dir wi, be li dan mangann.

KASIO

Koz pli kler!

YAGO

Li'nn pas bag!

KASIO

Ar kisannla?

OTELO RETOURNE

YAGO

Ar Bra... Ala bos!

OTELO

Pa perdi letan.

KASIO

Ala enn lot group ki pe vinn rod ou.

BRABANNTO, RODERIGO EK OFISIE RANTRE. OFISIE ARME PE SARYE FLANBO.

YAGO

Brabannto sa, Zeneral. Atansion!

So lentansion pa bon.

OTELO

He laba, stop!

RODERIGO

Grandimoun, limem sa!

BRABANNTIO

Pa les li sape!

YAGO

Twa Roderigo? Mo pare pou twa!

OTELO

Ramas zot lepe, tansion li rouye.

Mo bon senater, les sazes koze;

Zarm pa neseser.

BRABANNTIO

Eta sal voler! Rann mwa mo tifi.

Sal maledixion, to'nn servi mazik.

San to sorselri, zame mo tifi

Ti pou rant dan lak. Enn tifi zoli,

Bon, entelizan, ki'ena bon manier,

Ki'nn refiz demann garson bon fami,

Zame pa ti pou kit sivilization,

Kit reputasion pou plonz dan laont

Nwar kouma koltar, Afro kouler jab.

Olie li gagn per, li pe rod plezir?

Nenport kisannla ar enpe zenzen

Kone ki tousa pa ti pou posib

Si to pa ti fer oja pou may li.

Mo kone, mo kapav donn boukou prev.

Alor mo akiz twa ofisielman

Ki to finn servi pratik ilegal

Pou anbet mo tifi, may li dan piez.

Ofisie, aret li. Si li debat,

Servi lafors neseser.

OTELO

He chombo!

Li pa neseser lev bel makanbo.

Si ti neseser ki nou krwaz lepe,

Lontan disan ti pou fini koule.

Kot ou'le nw'ale pou gagn bon verdik?

BRABANNTIO

Dan prizon dabor ziska ki lakour

Pran so desizion.

OTELO

Si mo axepte,

Ki nou Dik pou dir? So bann mesaze

Finn fek enform mwa ki sef gouVERNman

Bien bizen get mwa. Enn zafer prese.

OFISIE

Vremem sa Senier. Dik Veniz pe siez

Dan lasal konsey. Sirman mesaze

Pe rod ou kot ou.

BRABANNTIO

Konsey pe sieze? Omilie lanwit?

Amenn li ar nou. Mo kees enportan.

Mo sir ki nou Dik ek bann senater
Pou dakor ar mwa parski si les sa
Pase san axion, sivilizasion
Pou rant dan desbinn. Barbari regne!
ZOT SORTI

AK 1 SENN 3

VENIZ; LASAL KONSEY; DIK EK SENATER RANTE, AL ASIZ OTOUR ENN LATAB. LASAL BIEN EKLERE E BANN SERVITER ALE-VINI

DIK

Sa bann nouvel la bien kontradiktwar.

Difisil trouv kler.

SENATER 1

Pa korobore;

Mo let pe dir ena san set bato.

DIK

Mo let li pe dir ena san karant.

SENATER 2

E pou mwa pe dir ki ena de san.

Mem si lor detay, nou let difere,

Lor problem santral, touletrwa parey:

Bann bato Tirki pe fons drwat lor Sip.

DIK

Nou blyie detay; anou konsantre

Lor problem prensipal. Danze bien gran!

MAREN

(ANDEOR LASENN)

Nouvel irzan! Nouvel irzan! Nouvel irzan!

OFISIE

Enn maren ar mesaz irzan.

MAREN RANTRE

DIK

Ki mesaz irzan?

MAREN

Bann bato Tirki pe al atak Rod.

Kapitenn Anzelo finn donn mwa lord

Fer sa rapor la ar sef gouvernman.

DIK

Ki zot dir lor sa?

SENATER 1

Pe sem konfizion!

Li pa lozik sa. Pe anbet lizie!

Nou tou bien kone ki Sip enportan

Pou Soultan Tirki; pa blyie osi

Ki nou ti lil Sip pa bien proteze

E ki Rod li bien militarize.

Sef Lanpir Tirki pa enn enbesil.

Li pa pou negliz seki profitab

Pou envesti tou dan enn trou san fon.

DIK

Mwa mo sir ki Tirki pou atak lil Sip.

OFISIE

Ala nouvo niouz!

ENN MESAZE RANTRE

MESAZE

Onorab dirizan, bato Tirki

Ti pe al ver Rod pou zwenn lezot Tirk,

Gonfle zot lafors.

SENATER 1

Mo ti soupsonn sa!

Komie bato anplis?

MESAZE

Trant, Grandimoun.

Aster zot vire, regran sime Sip.

Misie Monntano, san per, san repros,

Finn dimann mwa vinn fer sa rapor la.

DIK

Dan Sip ki bizen pare pou fer fas.

Mark Lousikos isi?

SENATER 1

Li'nn al Florens.

DIK

Ekrir li, dir li revini vit-vit.

SENATER 1

Ala Brabanntio ek vayan Afro.

BRABANNTIO, OTELO, KASIO, YAGO, RODERIGO EK BANN OFISIE RANTRE

DIK

Vayan Otelo, nou bien bizen ou

Pou detrir ennmi sivilizasion.

(ar Brabanntio) Pardon Brabanntio, mo pa ti trouv ou.

Bienveni Senier, nou bien bizen ou

Led ek ou konsey.

BRABANNTIO

Pardon mwa Gran Dik, pa problem leta

Ousa gouvernman ki finn obliz mwa

Kit konfor somey me zafer fami

Sitan grav ki tou lezot problem ek

Preokipasian al dan segon plan.

DIK

Ki finn arive?

BRABANNTIO

Mo tifi! Ayo!

BANN SENATER

Ou tifi finn mor?

BRABANNTIO

Pir ki sa! Bien pir!

Longanis finn fer enn louvraz ar li;

Finn gat so lespri, koronp so lekor.

Enn tifi entelizan, bienelve

Zame ti pou dezonor so papa

Si sorselri pa ti brouy so lespri.

DIK

Kisannla sa ki finn servi oja

Pou detrir lespri sitwayen onet.

Dapre nou lalwa, pou sa ofans la

Lapenn kapital sel santans valab
Mem si sa kees la ti konsern lavi
Mo prop eritie.

BRABANNTIO

Mersi Gran Senier!

Ala koupab la: Zeneral Afro
Ki ou finn desid avoy anmision
Pou sov nou patri.

DIK

(*ar Otelo*) Ki ou'ena pou dir?

BRABANNTIO

Koupab! Koupab! Koupab!

OTELO

O Gran Dik ek onorab senater,
Li vre ki mo'nn pran tifi Brabanntio;
Li vre osi ki mo'nn marye ar li.
Si sa enn ofans, li vre mo koupab.
Mo pa konn fer fraz ki giji zorey;
Depi mo bien zenn ziska resaman
Mo'nn viv dan latant, lor bann sandbatay;
Mo pa konn gran soz apart zarm lager:
Defann, atake; atake, defann.
Si mo sey defann momem par momem,
Mo pou koul momem enpe plis dan fon.
Malgre sa, onorab met e patron,
San servi verni, san servi kouler,
Mo pou rakont zot ki sarm, ki mazik
Mo finn servi pou gagn sa tifi la.

BRABANNTIO

Enn tifi timid ki pa lev lizie
Pou get lepasan; ki onte pou dir
Seki li panse, seki li anvi;
Eski li posib enn tifi koumsa,
Malgre so natir, malgre so manier,
So ledikasion al tom amoure
Ar enn vilen zans li per pou gete?
Zis lespri bankal kapav axepte
Ki obeisans kapav derape,
Al kont tradision. Pou konpran tousa
Al get so rezon dan fenfon lanfer.
Mo pe repete ar boukou lafors
Ki li finn servi mazik ek ladrog
Pou may mo tifi dan lak pitasie.
Peyna lot rezon!

DIK

Zis akizasion

Pa ase ditou. Bizen amenn prev;
Anpes prezize vinn bous nou lizie
E les laparans ranplas seki vre.

SENATER 1

Les Otelo koze, donn so version!
Otelo, eski ou finn fer marday,
Servi malefik pou koronp zenes?

Ousa emosion normal, naturel

Finn atas de nam?

OTELO

Silvouple mesie,

Al sers madam la dan nou sanbdotel

E les li koze; les li rakont tou

Divan so papa. Si zot dekouver

Ki mo'nn fer marday, ras tou mo meday

E pran mo lavi.

DIK

Amen li isi!

OTELO

Yago, al ar zot, to konn landrwa la.

(*YAGO SORTI AR DETRWA SERVITER*)

OTELO

Letan nou atann, les mo rakont zot

-kouma mo konfes pese ki mo'nn fer-

Mo pou rakont zot fransman, senserman

Ki mo'nn vremem fer pou gagn so leker.

DIK

Koze Otelo!

OTELO

So papa ek mwa nou ti bon kamwad

E souvan-souvan li ti envit mwa

Pou mo rakont li zistwar mo lavi.

Mo finn dir li tou depi mo zanfan

Ziska zour ki li ti dir mwa koze.

Mo ti donn detay lor bann evennman:

Lager, laviktwar; defet, prizonie,

Esklav ki pas kord, regagn liberte;

Vwayaz dan pei kot dimoun etranz,

Montagn tous lesiel. Desdemona ti

Kontan ekoute apre ki li ti

Finn fini okip louvraz dan lakaz.

Mamzel la ki ti responsab lakaz;

Vit-vit li ti fer louvraz neseser

Pou kapav ekout zistwar mo lavi.

Enn zour li dir mwa li ti pou kontan

Si mo rakont li bann bout li'nn rate.

Mo ti axepte. Souvan mo soufrans

Ti fer li plore. Kan li finn konn tou

So tristes montre senpati pou mwa.

Li dir tousa bien extraordiner;

Tris, pli tris ki tris; meyer pa kone;

Me li ti souet vinn for kouma mwa.

Lerla li dir mwa si mo konn kikenn

Ki kontan li, montre li rakonte

Zistwar mo lavi pou ed li deklar

Lafors so lamour. Li ti kas lakle

So lamour pou mwa. Li ti kontan mwa

Pou mo lavantir, mo ti kontan li

Parski li sagren mizer mo'nn pase.

Ala ki mazik ki mo finn servi!

Ala madam la! Nou les li koze.

DESDEMONA, YAGO EK SERVITER RANTRE

DIK

Mo sir mo tifi ti pou fer parey.

Mo bon Brabanntio, axepte desten,

So bon, so move. Enn lepe kase

Li pli efikas ki lame touni.

BRABANNTIO

O Dik Souveren, ekout li avan!

Si li axepte ki li amoure

Bondie pini mwa si mo rod vanzans.

Vinn la mo tifi! Dir nou si isi

Ena enn dimoun ki to oblize

Respe, obeir.

DESDEMONA

Ayo mo papa,

Divan mwa ena de devwar sakre.

Ou mo bon papa, ou merit respe,

Lamour, afexion ek obeisans.

Me isi ena osi mo mari.

Kouma mo mama ki ti donn ou tou,

Zordi mo devwar obliz mwa donn tou

Afro, mo mari.

BRABANNTIO

Rayt! Mo pran perdi.

Vot Altes, nou okip problem pei.

Eh Misie Afro, ala, san rankinn,

Seki ou finn fini pran, san rankinn,

Me seki mo ti prefer, san rankinn,

Pa donn ou. Akoz twa Desdemona

Mo kontan mo pa ena lot zanfan

Parski mo ti pou atas zot lipie

Pou zot pa sove. Oke Vot Altes!

DIK

Les mo dir kixoz ki kapav ede:

Fer paran ek zanfan rekonsilie.

Kan gorl enbarab, bizen konsole;

Kan peyna lespwar, li bet reziste.

Si nou plor maler, refiz souy lizie,

Nou pe envit nouvo maler kraz tou;

Kan siklonn feros pe kraz tou partou,

Si nou konn gard kalm kapav blok labou.

Sourir dan maler, maler gagn latet;

Ta larm dan maler, maler vinn atlet.

BRABANNTIO

Alor les bann Tirk pran kontrol pei;

Tank nou gard sourir nou pa pou perdi;

Si nou bous zorey nou pa tann maler

E donk nou maler vinn nou prop boner;

Nou sarye maler ek tou so douler

Si nou fer zefor pou fer fas lanfer.

Bann proverb, Senier, zot ena doub fas:

Timama rapas, timama laglas.

Zis zoli tapaz! Kan leker kase,

Pa zorey ousa lizie ki segne.

Bas! Nou okip problem leta.

DIK

Larme Tirk ki bien ekipe pe al atak Sip. Otelo, ou konn sa plas la bien; so lafors, so febles. Malgre ki nou gouverner laba li bien konpetan, l'opinion zeneral panse ki li preferab ki ou al laba pou donn enn koudme. Nou kwar li neseser ki ou abandonn ou plezir ek konfor ki lamour fek donn ou, pou al okip enn louvraz difisil ek fatigan.

OTELO

Move labitid, O nob senater,

Finn fer lavi dir vinn matla koton.

Mo pa pou kasiet ki mo atire

Par danze ek risk; e san ezite

Mo rant dan konba kont larme Tirk.

Me selman Altes, mo bizen ou led:

Mo bizen pans konfor, sekirite

Pou Desdemona. Falepa ki li

Sarye gro fardo ler mwa mo lor fron.

DIK

Me ena so papa.

BRABANNTIO

Peyna sime!

OTELO

Mo dakor ar li.

DESDEMONA

Mwa'si vot Altes!

Mo pa'le ogmant soufrans mo papa.

O Dik Paternel, ekout mo parol

Ar sarite. Mo petision li senp.

DIK

Dir ki to ole, mo Desdemona.

DESDEMONA

Mo lamour fors mwa viv ar Otelo,

E pou dir mo lamour mo'n oblige

Ofans mo papa. Mo leker konn bien

Profonder so nam; e dan so lespri

Mo'n lir so vizaz. Mo admir so gran

Kouraz; admir so grander ek loner.

Si mo res isi ler li pe lager

Mo santi mo pou traire nou lamour.

Mo pa pou kapav viv san so prezans.

O Dik Paternel, les mo al ar li.

OTELO

Vot Altes Rwayal, pran so parol kont.

Pa kwar, gran dimoun, mo pe rod mo bout;

Mo pa pe rod mo prop satisfaxion

Me mo'le sirtou ki Desdemona

Pa soufer dan vid. Li pa merit sa!

Falepa ki zot kwar ki so prezans

Pou anpes mwa fer travay ki bizen.

Non! Non! Non! Zame! Zame mo pou les

Plezir dan lamour kabos disiplinn,

Nway responsabilite dan lakagn.

Si sa arive, servi mo elmet
Pou kwi kari dal; e zet zot malang
Lor mo loner ek mo repitasion.

DIK

Fer tou aranzman zot kwar neseser.
Okip nou problem san perdi letan.

Anbarke tanto!

DESDEMONA

Tanto Vot Altes?

DIK

Wi, tanto!

OTELO

Rayto!

DIK

Dime gramaten

Konsey pe reyni. Zeneral, swazir
ENN dimoun konfians ki pou transmet ou
Desizion ki nou pou pran konsern Sip.

OTELO

Ar ou permision, mo dimann Yago,
-Mo fer li konfians- okip mo madam
E sarye mesaz ki ou'ena pou mwa.

DIK

Oke! Bonswar tou dimoun. Brabanntio!
Ou zann kapav nwar me so leker blan.

BRABANNTIO

Adie Otelo! Tret mo tifi bien.
Pa blyye, li finn traire so papa.
Dime li kapav traire so mari.

OTELO

Mo fer li konfians.

DIK, BRABANNTIO, KASIO, SENATER EK SERVITER SORTI

Mo fidel Yago

Mo pe les mo fam sou ou protexion;
Dimann ou madam okip so biennet
E ed li fer fas bann difikilite.
(ar Desdemona) Vinn ar mwa gate. Nou ena enn er

Pou okip detay avan mo depar.

Pa perdi letan. Letan pa atann.

OTELO EK DESDEMONA SORTI

RODERIGO

Yago!

YAGO

Ki bote katalog bizen?

RODERIGO

Ki mo bizen fer?

YAGO

Retourn lakaz, mont lor lili, dormi.

RODERIGO

Mo pe'al met pandi.

YAGO

Si to fer sa, mo lamour pou anpandan. Pa fer fos, Misie, pa fer fos.

RODERIGO

Fer fos! Kan lavi enn martir, res vivan fer fos; kan lamor enn solision, fer fos res vivan.

YAGO

Ayaya baya! Mo ena aepre 30 banane e depi ki mo kapav fer diferans ant profi ek lapert, zame mo finn zwenn enn lom ki konn so vre valer. Avan mo dir mo pou met pandi pou enn laryaz, mo sanz akdenesans ar enn zako.

RODERIGO

Ki mo kapav fer? Mo dakor mo enn piaw me mo pa ena moral pou sanze.

YAGO

Moral? Bel-bel sousou. Nou ki deside ki nou ete. Nou lekor li nou zarden e nou lespri li nou zardinie. Si nou'le plant lerb pikan ousa sem leti; plant lerb aromatik; okip enn sel plant ousa diversifie; les later abandone ousa fertiliz later; nou ki deside si nou ena lespri ek volonte. Dan lavi nou ena larezon pou kontrol derapaz emosionel; si pa ti'ena sa, reflex naturel ti pou fou nou dan ganndol. Sans nou ena larezon pou tengn dife pasion, dezir bisagn, pilsion bavant; seki dimoun apel lamour li anverite enn sovazon ki kapav touy enn gref.

RODERIGO

Pa posib!

YAGO

Lamour li enn vis; enn choula ki touy lespri. Arete matlo! Met pandi? Pandi sat maron, lisien maron. Mo finn deklar mo lamitie pou twa e nou lamitie amare ar lakord labaka. So ler finn vini pou balye karo. Met pitay dan pos babou, met pitay dan pos! Trik lizie ar fos labarb. Met pitay dan pos. Desdemona pou vit rasazie ar Misie Marenwar – met for gagn for – e Koltar pou rod sanz kari. Kouma rafal pasion tengn, sakenn pou ris so kote. Pa per met paryaz. Bann zans marenwar zot kouma yoyo – plen pos babou. Minn ki aster fit so lapeti bien vit pou gagn gou bilenbi long. Madam la parey. Li pou rod laser tann, pa laviann fatige. Met for gagn for. Si to anvi fini mal, swazir metod elegan. Pa met pandi. Chattarrike! Plen tenk mayfrenn! Si serman ant enn zoulou barbar ek enn femel ansaler pa tro for pou mo zeni ek demon lanfer, biento to pou gout so sokola. Defons lakes beta. Met pandi? Pa fer mofinn! Bliye! Si ena pou mor, mor dan nisa. Pa dan bout enn lakord fatra.

RODERIGO

Si mo al delavan, to pou dres mo papie?

YAGO

Pa manti! Si mo per ki to la! Ranpli pos. Mo repet twa, mo air sa zoulou la. Fer mwa konfians. Nou marye pike pou kraz so boja. Benker sek, nou fer korn pouz lor latet Afro. Dan vant letan bel boulversman pe vini. Nouri mons la ar pitay. Dime nou koz plis. Salam!

RODERIGO

Nou pe zwenn dime gramaten?

YAGO

Wi, kot mwa.

RODERIGO

Kont lor mwa.

YAGO

Korek sa! Salam. Pa blyie Roderigo.

RODERIGO

Ki zafer?

YAGO

Pa koz met pandi.

RODERIGO

Non. Kont lor mwa.

YAGO

Salam. Rapel! Mons la bizen boukou pitay.

RODERIGO

Mo vann mo dibien silefo.

LI SORTI

YAGO

Ala kimanier gopia plen mo tenk.
Mo ti pou gaspiy mo lentelizans
Si mo pa ti konn servi mo zeni
Pou mo prop zwisans e pou plen mo pos.
Mo air Koltar e koze fane
Ki li kraz zepis lor mo ros kari.
Pa kone si vre me dan sa ka la
Mo fer koumadir koze la vre-vre.
Li bien estim mwa e sa pou ed mwa
Tourn li anbourik. Kasio enn bon boug.
Les mo reflesi. Les mo reflesi
Kouma pran so plas; pran nisa ar li?
Kouma? Kouma? Me wi! Samem so yes.
Anpwazonn zorey Zeneral zoulou,
Fer li kwar ki Misie Kasio - Maha! -
Pe grat so poson lor lili madam.
Li enn zoli boug, galan polipot.
Fasil soupsonn li manz dan katora
Andeor sime. Misie Marenwar
Li bien-bien naif; pa fer diferans
Ant realite ek seki fer zes.
Fasil ris-ris li, ploz li dan labou,
Fer li vinn bourik.
Weh! Mo finn gagn li! Zafer la finn pran.
Zwisans malefik donn nesans enn mons
Ki plonz lalimier dan fenfon lanfer.

LI SORTI

AK 2 SENN 1

DAN SIP; DAN PLASDIKE; MONNTANO EK 2 NOB RANTRE

MONNTANO

Eski ou trouv kixoz dan lorizon?

MISIE 1

Bann vag telman ot pa pe trouv nanye.
Pa pe kapav trouv si ena lavwal.

MONNTANO

Lor later osi rafal pe irle,
Sakouy soubasman batiman anpier.
Ar siklonn koumsa mem navir kosto
Gagn difikilte pou ti tini ansam
Mortez ek tenon. Ki pou konsekans?

MISIE 2

Bann bato Tirki oblize kas bann.
Enposib dibout lor laplaz parski
Tourdisman bann vag pe desir bann niaz;
Lekim lor brizan pe al tengn zetwal.
Lamer araze pare pou kraz tou.

MONNTANO

Si flotiy Tirki pa finn ris ater,
Mo bien kwar zot tou dan bel tourdisman.

MISIE 3 RANTRE

MISIE 3
Bon nouvel patron; lager finn fini.
Toufann finn telman sakouy bato Tirk,

Zot finn oblize abandonn zot plan.

Enn navir Veniz ti temwen detres

Bann pov jab Tirk.

MONNTANO

Pa vre! Mersi Bondie!

MISIE 3

Veso Italien

Finn fini zet lank e Maykel Kasio,

Lietnan lebra drwat Otelo Afro

Finn fek debarke. Zeneral Afro

Touzour anplennmer. Li ena mision

Sekirite Sip.

MONNTANO

Enn bon nouvel sa!

Sa zeneral la li enn gran lider.

MISIE 3

Mem si Kasio ge ar maler bann Tirk,

Li bien trakase pou biennet Afro

Parski siklonn la finn separ bato

E li pa kone seki finn ariv

Bato Otelo.

MONNTANO

Bondie protez li!

Mo'nn deza travay sou so komannman

E mo kapav dir peyna so segon

Dan diriz larme. Nw'al dan birlamer

Pou get bato ki finn fek zet so lank

E pou atann larive Otelo.

MISIE 3

Enn bon lide sa! Sak minit pou'ena

Nouvo arivaz.

KASIO RANTRE

KASIO

Mersi pou zot soutien, dirizan Sip.

Bondie ed nou zeneral dan siklonn.

MONNTANO

So bato korek?

KASIO

Enn navir kosto;

Kapitenn bato meyer dan Veniz.

Akoz sa mo sir, san ekzazere,

Pa pou'ena problem.

ENN LAVWA ANDEOR LASENN, "LAVWAL, LAVWAL DAN LORIZON."

ENN MESAZE RANTRE

KASIO

Ki niouz?

MESAZE

Lavil vid. Tou dimoun dan birlamer

Pe kriye ansam, "Get lavwal laba."

KASION

Mo sir bato la, vesu gouverner.

TANN ENN KOUT KANON

MISIE 2

Kanon ablan pou salie nou. Mo sir
Aster nou sef finn travers bann danze.

KASIO

Rann mwa enn servis, al gete oumem
Si nou zeneral pre pou debarke.

MISIE 2

Rayto sef!

LI SORTI

MONNTANO

Lietnan, tann dir zeneral finn marye.

KASIO

Enn maryaz beni! So madam depas
Model exelans; mem plim poet fel
Pou dekrir bote fizik ek mantal
Kreatir Bondie ki fer kreater
Tramble ar sirpriz.

MISIE 2 RETOURNE

Ki dernie nouvel?

MISIE 2

Enn Misie Yago finn fek debarke.
Limem portdrapo Zeneral Afro.

KASIO

Veritab mirak. Siklonn, ki finn kraz
Bann bato Tirki, met vesu Veniz
Andifilikte, blok so mesanste
Ler bato Desdemona traverse.
Enn bote divinn aret so lelan.

MONNTANO

Kisannla sa?

KASIO

Limem kapitenn, sef nou kapitenn,
Ki nou zeneral ti dimann Yago
Akonpagne e okip so konfor.
Li finn arive san okenn retar.
O Senier Bondie gid bato nou sef,
Amenn li dan por; protez Otelo,
Fer li rezwenn so bon Desdemona,
Anflam nou lespri ki finn vinn bien maf,
E amenn lape dan Sip.

DESDEMONA, YAGO, EMILIA EK RODERIGO RANTRE

Get laba!

Trezor bato la pe vinn lor laplaz.
E bann zom dan Sip, aprann azenou.
Nou tou salie twa ki lesiel beni!

DESDEMONA

Mersi bon Kasio. To finn gagn nouvel
Lamour mo lavi?

KASIO

Li pa ankor la

Me mo finn aprann li pa pou tarde.

DESDEMONA

Mo bien trakase – zot finn perdi bann?

KASIO

Dan sa lager ant lesiel ek lamer

Bato finn kas bann.

TAPAZ ANDEOR LASENN, "LAVWAL, LAVWAL!" TANN ENN KOUT KANON
Mo kwar enn bato!

MISIE 2

Zot salie sitadel. Pa ennmi sa.

KASIO

Al gagn plis nouvel.

MISIE 2 SORTI

Bon Yago, bienveni. (*ar Emilia*) Ou'si Madam.

Pa zalou, Yago, si mo anbras li.

Bon manier obliz mwa donn enn badou.

LI ANBRAS EMILIA

YAGO

Misie, si li donn ou otan lalev

Ki li donn mwa so lalang toulezour,

Ou dan bien patron.

DESDEMONA

Ou fer li onte.

YAGO

Take kaba finn kase, so labous

Res ouver toultan: patapata mem

Kan mwa mo anvi kaysou enn tipe.

So lalang bat fol san so laservel.

EMILIA

Aret koz nenport!

YAGO

Ale Madam, axepte. Andeor lakaz enn son pa sorti me dan lakaz, pappa, dife lor bann zom: lorkes dan salon; rajopeken dan lakwizinn; kan zot dan erer anz manti; fer fos ar zot, Lisifer mont lor later; lor fer senn zot premie; lor lili... zot okyupay.

DESDEMONA

Ase, Misie. Aret fann rimer!

YAGO

Rimer Madam? Non! Foul laverite.

Gramaten zot leve pou amize;

Aswar lor lili, zot fer louvraz la.

EMILIA

Zame to pou dir bon kixoz lor mwa?

YAGO

Mo pa koz manti!

DESDEMONA

E lor mwa, Misie, ki ou pou ekrir?

YAGO

Ayo Gran Madam, ou pe provok mwa.

Mwa mo enn oustad lor rod lipou poul.

DESDEMONA

Ale, dir kixoz... Finn avoy kikenn

Borlamer?

YAGO

Wi, Madam!

DESDEMONA

(*ar limem*) Mem mo leker tris

Mo bizen zwe fim... Dir kixoz lor mwa.

YAGO

Pasians Madam. Mo kreasion bien lant

Pou li dekole. Lakol zak manti.

Mo zeni tarde pou li akouse;

Kontraxion finn koumanse. Baprrebap!

Bebet la sorti:

“Si li kler ek saz, bote ek sazes;

Konsom so bote, tilom pran leres.”

DESDEMONA

Zoli koze. Me ki pou arive

Si li nwar, maliinn?

YAGO

“Si li nwar e malgre sa li malinn,

Ar enn grannwar li pou konn kas lalinn.”

DESDEMONA

Nivo pe bese!

EMILIA

Si li kler ek bet?

YAGO

“Seki kler pa bet parski li servi

Talan so lekor pou frang so kabri.”

DESDEMONA

Ou nek pe servi bann stereotip, kiltir lakanbiz, fer soular rive. Ki ariv enn fam ki vilen ek bet?

YAGO

“Peyna enn fam ki vilen ek pagli

Ki pa konn servi mem trik ki zoli.”

DESDEMONA

La ou finn maye. Pe donn premie pri pou seki dernie. Ki ou pou dir lor enn fam ki telman onet ki mem
mesanste oblize sant so louanz?

YAGO

'Seki ti onet e zame laryaz,

Ti bien konn koze, zame fer tapaz;

Ti'ena plen pitay, zame bangole;

Reziste dezir, anmemtan large;

Ler li sap lor kal e li swaf vanzans,

Axepte enzir, blyie so soufrans;

Li sitan malen, li pa rant dan lak

Ranplas brenzel ar enn toufe zantak;

Li konn reflesi vadire enn liv;

Li pa get deryer kan galan pe swiv;

Sa ki apel sipek...'

DESDEMONA

Ki pou fer ar sa?

YAGO

'Triyang bann gopia, plen tenk ar palab.'

DESDEMONA

Fel! Zero lor san. Zame ekout li Emilia, mem li to mari. Ki ou dir Kasio? Li pa enn konseye san prensip?

KASIO

Li koz senp, langaz solda, pa zargon gran koko.

YAGO

(*ar limem*) Li trap so lame. Yes! Yes! Yes! Koz dan zorey. Pa bizen plis lak pou may sa gran bene la. Mo'nn gagn twa Kasio! Wi, fer zoli sourir ar li. Mo frang twa ar to prop ziedou. Yes! Yes! Yes! Tipti zafer pou ras to meday. Enn zour to pou souete to pa ti anbras bout to trwa ledwa pou dir to ansantman. Yes! Yes! Yes!

Kontinie avoy mesaz dan ler. Bon manier. Exelan! Ledwa lor lalev. Taler lasonn rant ar twa.

TANN SON TRONPET

Zeneral Afro! Mo konn so signatir.

KASIO

Limem sa!

DESDEMONA

Nou'al akey li.

KASIO

Me ala li la.

OTELO EK SO LANTOURAZ RANTRE

OTELO

O mo komandan!

DESDEMONA

O mo gran lamour!

OTELO

Mo emerveye pou trouv twa isi

Avan mwa. Desdemona, mo lazwa,

Si sak sikkonn amenn otan boner,

Les rafal soufle ziska lamor tengn;

Les bato grenp lor gran montagn dilo,

Desann net anba ziska tous lafer.

Si ena pou mor, aster meyer ler.

Mo leker telman ranpli ar boner

Ki mo sir peyna plis boner ki sa

Dan nou liniver.

DESDEMONA

Non, mo Otelo,

Sak zour ki nou viv, nou boner grandi,

Lamour vinn pli for.

OTELO

To labous beni.

Mo mank parol pou dir twa mo lamour;

Lazwa amar mo lagorz...

ZOT ANBRASE

Ankor enn!

Pou'ena trazedi si garbarr vini.

YAGO

(*ar limem*) Zot bien akorde! Ler mo met mo not

Lerla nou gete.

OTELO

Nou al dan sato.

Lager finn fini. Larme Tirk dan tengn.

Ki nouvel mo bon gouverner dan lil?

Gate, mo dir twa, isi to ena

Dimoun ki kontan to prezans isi.

O Desdemona, mo pe rabase

Telman mo ere. Eh mo bon Yago,

Retourn dan lepor pou okip bagaz

Ki dan mo kabinn. Kapitenn bato

Li komann respe. Dir li vinn get mwa

Dan sitadel. Vini Desdemona.

Mo kontan tou finn fini bien.

ZOT TOU SORTI APART YAGO EK RODERIGO

YAGO

(*Ar enn serviter*) Atann mwa kot lepor. (*ar Roderigo*) Vinn la. Si to enn vre zom – nou grandimoun dir ki enn zom amoure souvan gagn kouraz ki normalman zame li ena – ekout mwa. Lietnan Kasio aswar pou mont lagard. Premie dabor, les mo enform twa ki Desdemona amoure ar li.

RODERIGO

Pa vre! Enposib!

YAGO

Choupchap! Ekoute! Rapel violans so lamour kan zoulou tamtam ti fer so fanor, deklar gran mari? Eski lamour pou tini ler li radote? Pa zis nouri lespwar dan leker silansie. Bizen giji-giji lizie madam la. Lerla louk afro pou degout so anvi. Kan disan nepli marse ar routinn fizik, bizen zafer spesial pou fit lapeti: bote fizik, choula zenes, manier jenntoulmenn. Zoulou tamtam peyna tousa! Akoz li mank tousa, madam la pou gagn repignans, maloker pou chom so lagorz, degou pou ranplas lamour. So prop natir pou dikte li ki pou fer: rezet zoulou tamtam, rod so prop kalite. Reflesi aster, kisannla dapre twa pou pran plas Afro lor lili. Kasio. Enn salte ki konn pas bagou, ki fer zes touy konesans. Tou seki li anvi se kas enn yenn. Sal oportinis ki exper trafike-mardaye. Veritab batar Lisifer. Me sa bezsomin la ena kalite ek kouler ki atir lespri tann e fam Afro finn fini tase.

RODERIGO

Kouma pou kwar sa. Sa fam la paret anzelik.

YAGO

Foutez! Li pa bwar ambrozia me diven ki fer ar rezen. Si li ti anzelik, li ti pou kol ar zoulou tamtam? Makacha beni! To pa ti yam li pe grat-grat so lame? Non?

RODERIGO

Mo ti kwar polites.

YAGO

Polites? Non, polifes. Ledwa signal dezir malis. Lalev sitan pre ki respirasion pe fini maye, fer koustik – lentansion malang. Sa zis so reklam. Pli divan lekor kont lekor kole kouma bigorno lor ros. Bez sa! Swiv mo enstrixion. Mo finn amenn twa depi Veniz; aswar nou manz ar li. Ki bizen fer? Kan so ler vini, mo pou dir twa. Kasio pa konn twa. Profit lokazion dan nwar pou provok li. Mo sir to pou kone kouma profit lokazion. Pa per, mo pou la, koste ar twa.

RODERIGO

Pa konpran.

YAGO

Kasio sap lor kal brit. Mo sir li pou atak twa si to konn provok li. Mo pou servi sa sitiasion la pou fer lotorite dan Sip kas so promosion e sispann so pouvwar. Ler li finn dezonore, li pou fasil pou twa kouma mwa pou nou rant dan bit.

RODERIGO

Korek sa si to fer lenesesar.

YAGO

No problemo! Nou zwenn dan sitadel. Mo bizen debark so bagaz. Salam!

RODERIGO

Salam!

LI SORTI

YAGO

(*Ar limem*) Mo pa ena dout Kasio kontan li;

Li kontan Kasio sa mo plis ki sir.

Mo konn Otelo. Mo bizen admet

Li enn bon dimoun e enn bon mari.

Mo bizen admet mo pa ensansib

Bote sa fam la, pa pou fongoyo

Me pou fit vanzans parski mo bien kwar

Misie Otelo finn souk enn ti plas
Ant de dra maryaz. Bizen regle kont:
Li finn gout mo fam; les mo gout so fam.
Si mo pa reysi, omwen mo kapav
Fit so zalouzi, anpes li dormi.
Pou reysi mo kou, mo bizen servi
ENN fatra Veniz, Sir Roderigo,
Pou may dan latrap Sir Mikel Kasio,
Met dibri ant li ek Sir Otelo
-Kasio 'si mo kwar grat poson kot mwa-
Me ki pli zoli, mo fer Sir Zoulou
Remersie mwa pou mo senserite
Parski mo'nn reysi tourn li anbourik,
Detrir so lavi, eklat so menaz,
Savir so lespri. Mo fier mo zeni!
Ar krann grandimoun mo fer satini.

LI SORTI

AK 2 SENN 2

DAN SIP; DAN LARI; PORTPAROL OTELO LIRENN PROKLAMASION

PORTPAROL

Otelo, nou zeneral nob ek vayan, ena plezir anons zot ki dapre dernie nouvel tou bann bato Tirki finnnofraze. Pou selebre laviktwar seswar tou dimoun dan Sip pou fete. Pou ena konser, bal, piknik lor laplaz e sakenn pou amize dapre so kiltir ek so gou. Zeneral pe osi enform tou dimoun ki pou ena selebrasion so maryaz ar Madam Desdemona. Restoran, magazen ek laboutik pou res ouver ziska onz-er aswar. Bondie beni Sip ek nou zeneral.

LI SORTI

AK 2 SENN 3

DAN SIP; ENN LASAM DAN SATO; OTELO, DESDEMONA, KASIO EK SERVITER RANTRE

OTELO

Mo bon Maykel, okip sekirite.

Falepa personn al andeor kad.

KASIO

Yago finn gagn lord okip tou detay

E mwa anretour pou soupervaiz tou.

OTELO

Sans nou'ena Yago. Bonswar bon Maykel!

Dime gramaten boner vinn get mwa

Pou enn plan travay. Mo Desdemona,

Mo lamour beni, aster nou kapav

Zwir fri nou lamour. Bonswar tou dimoun!

OTELO, DESDEMONA EK SERVITER SORTI

YAGO RANTRE

KASIO

Korek Yago? To finn okip tou? Nou'al lor platform?

YAGO

Tro boner. Pa'nkor di-zer. Zeneral finn larg nou boner pou al tir zi lamour ar so Desdemona. Pa kapav blam li. Li pa finn gagn lokazion pou fer aswar galoup kouma fou. Bondie mama! Sa fam la li enn lasours zwisans pou divinite.

KASIO

Li enn madam siperb!

YAGO

Mo sir dan so katalog, kamasoutra perdi pwen.

KASIO

Li enn madam sivilize, ekilibre ek extra bon.

YAGO

Ayo so lizie! Enn invitasion pou delis sekre.

KASIO

Zoli lizie ki transpir senserite.

YAGO

So lawwa kouma enn invitasion pou sot lor lili.

KASIO

Lavwa mizikal ki envit armoni.

YAGO

Garanti zwisans ant de dra. Lietnan rilax. Mo finn amenn enn bon karaf diven e detrwa kamwad Sip ki anvi bwar lasante Otelo Afro.

KASIO

Seswar non, mo bon Yago. Mo pa tini labwason. Si ti kapav sosialize san pik enn zafer!

YAGO

Bann bon dimoun sa. Zis enn ver. Mo va bwar leres.

KASIO

Mo finn deza bwar enn, melanze ar enn ta zi. Deza mo figir rouz. Si mo pran enn deziem, mo fouti net.

YAGO

Seswar bizen diwana-mastana. Bann kamwad la pou ofanse si ou refize.

KASIO

Kot zot?

YAGO

Deor, kot laport. Dir zot rantre?

KASIO

Oke me mo pa kontan seki mo pe fer.

LI SORTI

YAGO

Si mo reysi fer li aval enn ver

Mo sir li pou devir anbalao.

Pou enn bagatel li pou rod lager.

Lot kote gopia, Sir Roderigo,

Anba lamer net. Li'nn devid boutey

Pou bwar lasante Madam Otelo.

Li pe mont lagard. Ena trwa zenes

Tabardenn ki kiin defann zot loner

Pou enn wi, enn non. Lalkol pe sorti

Par zot trou zorey. Zot 'si zot degard.

Mo pou met Kasio dan troupo soular.

Enn ti etensel lev bel makanbo.

Choupchap! Zot vini.

KASIO, MONNTANO EK BANN JENNTOULMENN RANTRE

Si tou mars dan lord kouma mo finn plann,

Roule mo Sir Zil, amenn mwa dan por.

KASIO

Non, non ase! Mo'nn deza tro bwar.

MONNTANO

Zis enn tipti. Enn demi topet. Parol solda.

YAGO

Plen bann ver.

LI SANTE

Timimi met zafer la dan sa ver la;

Dan sa ver la, dan sa ver la.

Bay Kedou kan solda swaf

Pa tike pou plen so ver.

Plen bann ver, mo dir!

KASIO

Ala zoli sante la.

YAGO

Mo finn aprann sa dan tavern Anvil kot boutey plen pa fer zot per. Zans Anvil bat zot tou dan sarayon.

KASIO

Pa dir mwa!

YAGO

Soular Anvil zis gagn konpran kan lezot pe tom sek, vomi zot trip.

KASIO

Lasante nou zeneral!

MONNTANO

Mo rann zariko, Lietnan.

YAGO

LI SANTE

Lerwa Mousana ti mari lare,

So kalson ti rapiese,

Servi kravat pou tini li.

Li dir so tayer ti kouyonn li.

Ranpli ver, pa per!

KASIO

Eh Yago, deziem la pli zoooli.

YAGO

Ou'le mo refer?

KASIO

Pa neseser! Mo'nn plen ar mousana. Mwa mo konn enn sel zafer. Bondie kone. Ena nam merit sove; ena nam ki sove net.

YAGO

Foul laverite!

KASIO

San ofans personn mo kwar ki mo merite ki sov mwa. Yes!

YAGO

Foul dakor patron!

KASIO

Mo pas avan. Priyrite pou lietnan. Nou'al okip nou zafer. Urgent biznes! Pa kwar mo'nn sou. Detrwa ver pa pou debalans mwa. Mo pa sou vouzot. Sa mo zom. Sa mo lame drwat; sa mo lame gos. Mo dibout drwat.

Mo koz drwat. Lefrayt.

TOU DIMOUN

Foul korek sef!

KASIO

Met dan latet ... mo ... pa souuuu ...

LI SORTI

MONNTANO

Nou al lor platform pou mont lagard.

YAGO

Zot trouv sa Misie ki finn fek ale?

Enn mari solda, mari dirizan.

Me get so defo ki nway so verti.

Fer sagren! Me seki pir dan tousa

Zeneral Otelo fer li konfians.
Akoz sa prepar zot pou katastrof.

MONNTANO

Toultan li koumsa?

YAGO

Li sou, li dormi.
Si li pa bwar li fer so travay bien.

Me la ...

MONNTANO

Mo kwar bizen dir Otelo

Ki trouv so kalite san so defo.

Ki ou panse?

RODERIGO RANTRE

YAGO

(*Koz ar Roderigo*) Al swiv lietnan Kasio.

RODERIGO SORTI

MONNTANO

Li bien grav ki sekirite pei
Lor zepol frazil enn dimoun enstab.

Mo kwar neseser enform zeneral.

YAGO

Pa kont lor mwa pou fer sa Gouverner.

Mo kontan Kasio e mo pou fer tou

Pou ed li sorti.

TAPAZ ANDEOR LASENN; KIKENN PE KRIYE 'OSEKOUR'

Ki pe arive?

KASIO RANTRE, PE GALOUP DERYER RODERIGO

KASIO

Toutouk, salte, verminn ...

MONNTANO

Ki problem lietnan?

KASIO

Enn nwar touni pe rod dir mwa kouma fer mo travay. Mo rant dan so vant, mo sorti lavey lane!

RODERIGO

Tous mwa si to enn zom!

KASIO

To vantart, sovaz!

LI FOU RODERIGO ENN RAKLE

MONNTANO

Lietnan, tini-tini!

KASIO

Larg mwa avan mo kas to lagel!

MONNTANO

Dousman! Lalkol pe koze.

KASIO

Mwa? Souou?

ZOT LAGER

YAGO

(*ar Roderigo*) Al deor lor vites; kriye lasasen.

RODERIGO SORTI

Mo bon lietnan! Eh mesie, enpe reteni!

Osekour! Lietnan, Gouverner!

Sa ki apel mont lagard?

ENN LAKLOS SONE

Kisannla pe sonn laklos? Minisprens?

Tou dimoun pe leve. Bez lor ou Lietnan.

Ou repitasion dan tengn.

OTELO EK BANN JENNTOULMENN RANTRE. ZOT TOU ARME.

OTELO

Ki sa dezord la?

MONNTANO

Li finn bles mwa Sir!

Mo bizen dokter.

OTELO

Chombo, mo dir zot!

YAGO

Arete Misie Kasio, arete!

Zot pe blyie ki nou pa bann sovaz.

Zeneral Otelo dir zot chombo.

OTELO

Kisannla finn fann zizani isi?

Ki zot kwar aster, zot dan Tirkia la?

Barbar pou onte ar seki zot fer!

Onom bienseans aret bakanal!

Si kikenn bouze, li marsand lamor!

Fer aret laklos, pe deranz somey!

Mo bon Yago, twa ki paret bien tris,

Kisannla finn koumans sa dezord la?

YAGO

Pa kone Patron! Tou ti bien trankil.

Enn kou choula la monte, devir tou.

Enn maledixion koumans fer ravaz.

Mo prefer ti mor avan sa douk la.

OTELO

Maykel, dir mwa ki finn ariv zot tou.

KASIO

Pardon Zeneral! Mo dan konfizion.

OTELO

Monntano, twa ki model polites;

To repitasion finn depas frontier;

Ki finn pouz twa dan lebra enfernal?

MONNTANO

Zeneral Otelo, mo blesir bien grav;

Plito dir Yago explik evennman;

Difisil pou mo koze – duler for -

Mo pa kwar, Senier, mwa ki finn fane,

Amwen selfdifens finn vinn enn pese.

OTELO

Pa fer mwa sape! Tansion mo koler

Devir larezon. Pa fors mwa kraz tou!

Kikenn dir mwa vit kisannla finn larg

Sa makanbo la. Si mo may koupab,

Mem si li mo frer, li pou pey bien ser.

Ki pe ariv zot? Dan danze lager,

Kan pep pe gagn per, bann ki responsab

Nou sekirite, kouma bann sovaz,
Kouma bann vwayou pe desir lape
Ek sekirite. Sivilize sa?
Yago, to temwen; aster dir mwa tou.

MONNTANO

Mem si to siperyer entimid twa,
Loner obliz twa koz laverite.

YAGO

Pardon mwa Senier! Mo prefer zot koup
Mo lalang isi ki dir enn parol
Ki fer mo lietnan gagn problem ar zot.

Sa pa vedir ki laverite pou

Fer li gagn problem. Senier Otelo,

Gouverner ek mwa, nou ti pe koze;

Enn kou san atann, enn dimoun dan pens

Kriye osekour; Kasio par deryer

Menas pou touy li. Senier Monntano

Sey kalme Kasio; mwa mo fons deryer

Pov malere la, anpes li kriye -

So tapaz ti pe efrey bann dimoun

Ki ti pe dormi. Kasio ti galoup

Pli vit; li ti depas mwa. Mo'arete.

Retourne. Ti ena tapaz lepe.

Kasio for-for ti zour gro-gro zoure.

Zame mo finn tann grosierte koumsa!

Timama apre, mo real ver zot.

Zot ti pe lager parey kouma ou

Ti trouv zot apre. Samem tou Senier!

Mem pli bon dimoun parfwa fer erer;

Kasio finn kapav fer enn ti erer

Paret kouma lotla finn bien kapav

Bles Kasio, fer li perdi so pasians.

OTELO

Yago, mo konpran, to pe rod kasiet

Pese mo lietnan. Kasio mo'nn desid

Pou tir to galon, sispann to fonxion.

DESDEMONA RANTRE AKONPAGNE PAR BANN DAMDONER

Gete kouma to'nn deranz mo madam!

Tansion pinision!

DESDEMONA

Ki sa dezord la?

OTELO

Dife la finn tengn. Nou retourn kot nou.

Gouverner, mo pou okip twa momem.

ZOT SARYE MONNTANO, SORTI

Yago mo nom twa sef sekirite.

Kalme bann lespri ki tro exite.

(*ar Desdemona*) Lavi enn solda, to'nn trouve koko,

Souvan li koumsa. Kriz kraz nou repo!

TOU DIMOUN APART YAGO EK KASIO SORTI

YAGO

Ou finn blese Lietnan?

KASIO

Wi, peyna geri!

YAGO

Ase badine!

KASIO

Yago, mo repitasion finn fini, Yago, repitasion. Mo nam imortel finn al dan tengn; zis lekor bebet ki la. Kan repitasion fini, lavi pa vo nanye.

YAGO

Fouf! Mo ti kwar sa koson la ti bles ou. Repitasion enn foutez. Tank ena lavi nou fer repitasion; kas li, ranz li, repar li, makiy li. Ou finn fer mwa per pou nanye. Pa fasil ar ou bos! Zeneral Otelo finn sap lor kal; taler li pou reflesi e li pou realize ki enn Afro bizen soutien enn jenntoulmenn Veniz. Konn organiz lobi e ou pou regagn ou plas e kikfwa enn promosion.

KASIO

Mo prefer fer petition pou dimann plis mepri. Mo finn desevwar enn gran lider. Mo merit mo pinision. Enn soular; enn nenport; enn vantardeklar fezer, fer fanor. Zaze, zoure, zestikile. Artikil gonaz. ... Lalkol to vre nom se Satan.

YAGO

Kisannla ou ti pe swiv ar ou lepe? Ki li ti fer ou?

KASIO

Pa kone!

YAGO

Fer enn ti zefor.

KASIO

Vagman mo rapel enn pake zafer san okenn presizion. Mo finn lager. Kifer? Pa kone. Ayo Bondie, par momem mo finn vers pwazon dan lestoma pou touy mo servo. Ar lapeti, mo finn fer zanfan Bondie vinn esklav demon.

YAGO

Be ou paret korek. Ou finn geri vit.

KASIO

Soulezon vinn sibaltern lakoler. Aster mepri pou mo prop ekzistans ranplas tou. Lamor enn delivrans!

YAGO

Ayo Patron! Ou tro sever ar oumem. Kan konsider sitiasion dan pei, li enn move moman. Ti pou bon si sa pa ti arrive. Me li finn arrive. Aster bizen gete kouma pou redres labar.

KASIO

Ler mo dimann li re-entegre mwa li pou dir mwa mo enn soular. Mem si mo ti enn mons set latet mo ti pou kwak ar sa komanter la. Eski enn sovaz, enn boufon kouma mwa kapav rezinn rezonab? Ah larak! Sak gout se demon anpersonn!

YAGO

Pa ekzazere! Enn ti drink li extra bon pou lasante moral ek sosial. Ou kone mo apresie ou?

KASIO

Wi, mo kone. ... Kasio soular!

YAGO

Mem pli gran dimoun finn deza soule ar larak. Bliye sa! Aster anou gete ki nou kapav fer pou dres ou papie. Zeneral Otelo so madam finn vinn so zeneral. Mo kapav dir sa parski li konsantre tou so lenerzi lor apresiasion ek admirasion so bote, so verti. Al get li, plengn ar li, sipliy li pou ki li pled dan ou faver pou ou regagn ou plas. Madam la telman bon ek zenere ki li pou fer plis ki bizen pou dres ou papie. Sipliy li pou met enn bandaz pou remet ansam de bout ki finn separe e mo kapav parye ki lamitie brize pou vinn pli for ki avan.

KASIO

Mersi! Enn bon konsey sa!

YAGO

Mo lavi toultan motive par senserite ek bonte onet.

KASIO

Mo dakor. Boner dime gramaten mo pou al get bon Madam Desdemona pou dimann li ed enn malere.
Bizen trouv enn sime sorti.

YAGO

Parfe! Sori Patron, mo bizen al okip mo devwar.

KASIO

Bonswar, mo bon Yago.

LI SORTI

YAGO

Ki sa toutouk la kapav dir aster

Ki mo enn verminn kan mo donn gratis

Bon konsey onet ki fer de doushmann

Vinn torsenn kole? Li bien fasil sa,

Gagn Desdemona so soutien senser.

Natir madam la ranpli ar bonte;

San difikilte li fer 'Ton Zoulou

Rezet bann prensip parski so pasion

Finn fini may li, bayonn, ligot li.

Madam la kapav vir-vir, tourn-tourn li;

Ranz bien so kari, plen so vant gourman

Ar masala rar. Mwa mo enn verminn?

Mwa ki pe montre sime redanpsion?

Ah Sover Lanfer! Kouma Lisifer

Mo plan diabolik degize an blan

Annyo kotone. Ler Desdemona

Pe pled anfaver so galan Kasio,

Mwa mo pou plen zorey zoulou tamtam

Ar sa mesaz la: "Galan finn pran plas

Dan lili maryaz; mari perdi plas;

Galan gagn li bonn." Peyna kouyonad!

Mo zeni siperb! Servi zantiyes

Pou fabrik lasenn pou may bann poson.

Zot mari kouyon!

RODERIGO RANTRE

Ki nouvel dalon?

RODERIGO

Mwa mo pa lisien lasas ki pe galoup deryer zibie; mo plito zibie ki pe bour brit. Mo pos vid. Mo finn fek gagn
enn bate kondire. Sel zafer pozitif: mo enpe mwens kouyon. Ar pos vid e latet enpe plen mo pe retour
Veniz.

YAGO

Tris sa kan dimoun finn perdi pasians!

Pa kone, "Tikou-tikou touy loulou!"

Nou servi lespri, nonpa sorselri

E travay lespri pran boukou letan.

Kasio finn rens twa. Dakor! Me Kasio

Ki finn may dan lak. Fri ki mir premie

Premie pou tonbe. Pran pasians beta!

Barlizour dan les! Letan galope!

Al dan to lasam. Napa rezenbe.

Atann mo konsign. Fonndos mo dir twa!

RODERIGO SORTI

Mo bizen fer vit de zafer irzan:

Mo persiad mo fam koz ar so patronn

Pou pled anfaver bachara Kasio;

Mwa mo plas zoulou pou fer li tande
Kouma so madam kontan so lietnan.
Peyna lot sime! No katakata;
No tini-tini. Anou kraz boja!

LI SORTI

AK 3 SENN 1

DAN SIP; ANDEOR LASAM DESDEMONA; KASIO, MIZISIEN EK KLOUN RANTRE
KASIO

Mizisien, dibout la. Zwe enn ti ler
Pou salie nou Zeneral Otelo.

ZOT ZWE

KLOUN

Dir mwa bann kamwad, zot enstriman sort Sesel?

MIZISIEN 1

Kifer?

KLOUN

Zot koz dan nennen.

MIZISIEN 1

Pa konpran Mister.

KLOUN

Enstriman la larg divan?

MIZISIEN 1

Larg divan?

KLOUN

Larg divan par deryer.

MIZISIEN 1

Kot sa?

KLOUN

Kot lake pouse.

MIZISIEN 1

Lakle lamizik?

KLOUN

Lake kot divan sort par deryer. Ala enn tikas! Patron la telman kontan zot tapaz ki li'nn dir mwa pey zot bien pou ki zot aret zwe. Li prefer silans. ... Bon, fer bon zanfan. Ramas enstriman, ris fermtir ekler. Fonndos, otankevouzet.

MIZISIEN SORTI

KASIO

To tann mwa, bon kamwad?

KLOUN

Mo pa tann bon kamwad. Mo zis tann ou.

KASIO

Aret fer lenteresan!

KLOUN

Ou trouv mwa enteresan?

KASIO

Nou koz serye. ... Si ou trouv madam ki damdoner Madam Otelo, dir li ki Misie Kasio ti'a kontan koz ar li.

Kapav kont lor ou?

KLOUN

Si li pa envizib mo pou dir li ki Misie Kasio ti'a kontan koste ar li.

LI SORTI

YAGO RANTRE

KASIO

Re-bonzour Yago!

YAGO

Savedir ou pa finn dormi ditou.

KASIO

Kouma soley ti bien pre pou leve
Ler nou ti kas bann, mo finn prefer bord
Isi boner pou, pardonn mwa Yago,
Koz ar ou madam ler li pe'al travay
Pou dir li ed mwa ouver enn laport
Pou mo kapav koz ar Desdemona.

YAGO

Enn bon desizion! Atann mo dir li
Ouver enn laport, sinon enn lenpos.
Les mo tras enn plan, fer nou zeneral
Kit teren ale pou ki nanye pa
Anpes de dimoun dir seki zot 'le.

KASIO

Mersi bon Yago!

YAGO SORTI

Rar zwenn enn kikenn osi bon ki li.

EMILIA RANTRE

EMILIA

Bonzour zoli boug! Mo bien sagren ou
Me li zis enn ti problem pasaze.
Mo finn tann madam ek misie koze;
Madam pran ou par ar boukou lafors.
Nou zeneral dir ki ou erer grav
Parski ou finn bles enn bien grandimoun
Dan nou ti pei. Fasil perdi plas.
Me li azoute ki li kontan ou,
Ki li pa bizen ekout petision.
Kan so ler vini li pou redonn ou
Ou plas responsab, rann ou ou meday.

KASIO

Mersil! Malgre sa, si pa pe rod tro,
Donn mwa lokazion dir zis detrwa mo
Ar Desdemona.

EMILA

Swiv mwa dan lakaz.

Ou pou gagn ou sans pou koz ar Madam.

KASIO

Mersi Emilia!

ZOT SORTI

AK 3 SENN 2

DAN SIP; ANDEOR SATO; OTELO, YAGO EK JENNTOULMENN RANTRE

OTELO

Donn sa bann let la kapitenn bato
Pou ki li enform senater Veniz
Sitiasion dan Sip. Aster mo kapav
Enspekte travay fortifikasian.
Vinn zwenn mwa laba.

YAGO

San perdi letan!

OTELO

Mesie, vinn ar mwa pou kontrol travay.

JENNTOULMENN

Dir ki bizen fer. Nou ekzekite.

ZOT SORTI

AK 3 SENN 3

DAN SIP; ENN LASAM DAN SATO; DESDEMONA, KASIO EK EMILIA RANTRE

DESDEMONA

Pa fatig latet, mo zanti Kasio,

Mo pou pled pou ou.

EMILIA

Fer ou bes Madam!

Mo bon Yago 'si pe soufer ar sa.

DESDEMONA

Enn bon dimoun sa! Pa traka Kasio.

Biento mo mari ek so bon lietnan

Pou revinn entim.

KASIO

Ayo bon Madam!

Pa kone kouma tousa pou fini

Me mo garanti, tank ena lavi

Mo pa pou blyie.

DESDEMONA

Mo kone Kasio.

Ou ek mo mari, zot kouma pil-fas;

Mo kapav predir ki biento zot de

Pou revinn seki avan zot ti'ete.

KASIO

Eskiz mwa Madam me tousa kapav

Pran boukou letan. Ler letan dousma

Pe fer so travay, kapavet kikfwa

Zeneral blyie seki ti ete.

DESDEMONA

Ayo mo Kasio, aret trakase.

Mo donn mo parol tank mo pa reysi,

Mo pou kontinie lastik mo mari

Ziska li sede. Atab, lor lili

Otelo pou tann petision Kasio

Ziska li sede. Fer konfians, Kasio,

Ou avoka pa pou abandone.

OTELO EK YAGO RANTRE

EMILIA

Madam, Misie pe vini.

KASIO

Mo prefer ale.

DESDEMONA

Non, reste; ekout mwa koze.

KASIO

Madam, mo prefer pa la kan li la.

Mo anbarase.

DESDEMONA

Mo bien konpran ou.

KASIO SORTI

YAGO

Drol sa! Bien-bien drol!

OTELO

Ki zafer Yago?

YAGO

Nanye! Pa enportan. Me si ...

OTELO

Pa ti Kasio sa ki ti ar mo fam?

YAGO

Kasio Patron? Mo pa kwar Kasio ti

Pou al kasiel ler li trouv ou vini.

OTELO

Mo bien kwar li sa.

DESDEMONA

Senier Otelo

Mo ti pe koz ar enn dimoun ki pe

Bien soufer akoz to pe boud ar li.

OTELO

Kisannla sa kapav ete, to kwar?

DESDEMONA

To lietnan Kasio, mo gran Zeneral.

Si parol bankal fam ki kontan twa

Kapav tengn laflam, fer zot tom dakor,

O mo bienneme, pardonn to lietnan

Ki finn fer erer me pa par expre.

Mo kone Senier kan pou akize,

Kan pou pardone. Redonn li so plas.

OTELO

Limem ki ti la?

DESDEMONA

Wi, limem ti la.

Mo bien sagren li. Pa gard dan leker.

Pardon so febles.

OTELO

Ankor tro boner.

Pli tar va get sa.

DESDEMONA

Biento, mo gate?

OTELO

Pli vit ki kapav.

DESDEMONE

Tanto, ler manze?

OTELO

Pa seswar, gate.

DESDEMONA

Dime ler pran lench?

OTELO

Dime midi mo pou dan sitadel.

Mo bien okipe.

DESDEMONA

Oke! Pa dime. Be apredime?

Gramaten, midi, tanto ou aswar!

Nek dir kan, gate. Selman pa tarde.

Kasio regrete. E si bien gete

So fot pa tro grav. Kan ena lager

Biensir li normal ekziz disiplinn.

Me Senier, aster, kapav pardone.

Dir mwa Otelo kan to permet li

Vinn explik so ka. Zame mo ti pou

Refiz enn reket mo Prens Otelo.

Pa blyie, gate, ki Maykel Kasio

Ti toulstan defann to entegrite.

Mwa so avoka ...

OTELO

Oke! Oke! Al dir li vinn get mwa.

Difisil dir non.

DESDEMONA

Pa fer koumadir

Mo pe rod mo bout. Non, non, non baba!

Mo pe pled anfaver to prop dibien,

Pa pou lentere personel, do ta.

Si ti personel, mo dir twa, koko,

Mo ti pou gagn boukou difikilte.

OTELO

Mo Desdemona, rann mwa enn servis:

Larg mo pastalon. Mo bizen travay.

DESDEMONA

Oke mo babou! Emilia swiv mwa.

Pa kapav deranz Zeneral Marto.

Salam mo lamour, mo disik kandi.

DESDEMONA EK EMILIA SORTI

OTELO

Ah mo gran lamour! San lamour sakre

Lanfer ki mo plas. Si mo lamour tengn

Sivilizasion pou tengn ammemtan.

YAGO

Mo gran Zeneral!

OTELO

Wi mo bon Yago.

YAGO

Ler ou ti kourtiz tifi Brabanntio,

Misie Kasio ti konn ou afexion?

OTELO

Depi zour Z. Kifer to dimande?

YAGO

Akoz samem bos. Pa kwar mo kirye.

OTELO

Pa koz parabol.

YAGO

Li ti konn li?

OTELO

Wi!

Souvan li ti fer mesaze ant nou.

YAGO

Anbon.

OTELO

Anbon? Ki anbon pe vinn fer ladan?

To soupsonn marday?

YAGO

Marday Zeneral?

OTELO

Marday, wi marday!

YAGO

Kouma pou kone?

OTELO

Dir ki to panse.

YAGO

Panse, Zeneral?

OTELO

Panse, Zeneral! Aret repete

Kouma kikenn pe kasièt enn sekre.

Ki to pe kasièt? Fekla mo'nn tann twa

Dir dan to moustaç, "Mo pa kontan sa!"

Ki to pa kontan? Kan mo fek dir twa

Ki li ti kone lamour ant nou de

To ti dir, "Anbon!" andire pa bon.

To ti frons soursi andire to pe

Blok sirkilasion enn move panse.

Si to estim mwa Yago, dir mwa tou.

YAGO

Ou bien kone Sir ki mo estim ou.

OTELO

Yago mo konn bien to senserite;

To fransiz onet zame ezite.

Bann paser siro, bann meter dan serk

Servi retorik pou anbet piblik.

Twa to pa koumsa me les mo dir twa

To ezitasion kan to koz Kasio

Fer mwa soupsone ki ena marday.

YAGO

Patron, mwa mo kwar ou lietnan onet.

OTELO

Mo 'si mo kwar sa.

YAGO

Dimoun ti bizen

Seki zot paret. Zes touy konesans

Fer boukou dega.

OTELO

Dakor. Falepa nou fer sinema.

YAGO

Akoz sa mo kwar li pa pe zwe fim.

OTELO

To pa pe dir tou. Ale bon Yago,

Pa per pou dir mwa seki to kone.

Parol degelas parfwa neseser

Pou nou met okler axion degelas.

YAGO

Zeneral, mo pa enn nenport ki koz

Bonavini pou fer ler, fer plezir.
Kouma pou kone kot vre, kot manti?
Mem divan sefziz ena rabase,
Koz manti pou trik sime lazistis.

OTELO

Yago, mo kone to pa pe dir tou.
Si to estim mwa, li enn traizon
Si to gard sekre enn lenformasian
Ki konsern mo fam.

YAGO

Pardon mwa Patron!

Souvan-souvan mo kwar mo trouv kixoz
Ki anverite napa ekziste. Grandimoun ki saz
Zot refiz pran kont mo rev, mo fantasm.
Akoz sa mo pa kwar enn bon zafer,
Pou ou, swa pou mwa ki mo rakont ou
Mo bann panse fou.

OTELO

Ki to pe kasiet?

YAGO

Bon repitasion, samem nou trezor
Ki nouri nou nam. Kan koken mo kas
Pe koken gonaz; kan koken mo nom,
Sa enn lot zafer. Li pa vinn pli ris
Move voler la. Mwa mo vinn pli pov.

OTELO

Yago mo pou fer twa debal to sak!

YAGO

Enposib! Mo leker dan ou lame.
Sekre bien garde pa pou kas lakle.

OTELO

To pe kas lakle.

YAGO

Tansion Zeneral!

Tansion zalouzi defonse, rantre.
Enn mons set latet, toultan afame.
Enn mari tronpe li viv san traka
Si li bien promne seki so fam fer
Me enn amoure ki soupsonn marday
So lavi amer fer lanfer mwens pir.

OTELO

Ayo mo mama!

YAGO

Kan enn pov ere, li pli ris ki ris;
Enn risar miliarder li bien-bien pov
Si toultan li per ki li pou vinn pov.
Bondie dan lesiel protez nou lape
Kont mons zalouzi.

OTELO

Zalouzi? Kifer?

Eski to kwar mwa mo pou les bann dout
Anpwazonn lespri ek lavi maryaz?

Les bebet fer sa, pa dimoun onet.
Si mo fam zoli, kontan bel lavi,
Frekant sosiete, kontan lamizman,
Pa kwar Otelo pou frons so soursi,
Soupsonn sipaki. Non, non, non Yago!
Lizie Desdemona ti swazir mwa
E mo lizie pou kwar seki li vvar.
Si dout fer so zes, mo pou al rod prev;
E ler mo gagn prev mo pran desizion:
Swa lamour ale ousa zalouzi.

YAGO

Mersi Zeneral. Aster mo kapav
Koz ar ou fran-fran; exprim san rezerv
Lwayote nourri ar mo lamitie.
Mo pa pe dir ou ki mo ena prev
Lor zestaz entel. Ou pa konn manier
Bann madam Veniz. Vey bien so demars
Kan li zwenn Kasio. Bann madam Veniz
Pa kasiel Bondie seki zot kasiel
Zot mari marye. Moralite lot!
Seki pa bon fer zot bien kontan fer
Me zot bann gran zwer kasiel zot pianter.

OTELO

Pa dir mwa!

YAGO

Pa bliye li ti trik so prop papa -
Maryaz gat-nasion – e ler li fer kwar
Ou figir fer per, samem li kontan.

OTELO

Pa manti Yago!

YAGO

Si li ti kapav

Anbet lizie bonom la, fer li kwar
Finn fer longanis – Ayo pardonn mwa!
Akoz mo tro kontan ou alala
Mo pe fane.

OTELO

Non! Pa kwar sa Yago.

YAGO

Mo kone patron, ou leker fermal.

OTELO

Pa ditou Yago!

YAGO

Pa kasiel Patron.

Mo zis espere ou realize
Mo lamour pou ou koz laverite.
Ou bien boulverse. Mo pa ena prev.
Mo zis soupsone. Bliye tousa Sef!

OTELO

Pa traka Yago.

YAGO

Si ou les ale,

Seki mo finn dir kapav fer fraka.

Kasio mo kamwad. Ou fron ramase.

Tousa zis rimer.

OTELO

Mo pa boulverse.

Mo kone mo fam zame pou fer sa.

YAGO

Bravo Desdemona ek Otelo!

OTELO

Me li vre parfwa, natir kas kontour ...

YAGO

Sa li vre Patron. Li finn gagn demann
Gran fami, so prop kalite ek ran.

Li finn refize. Dimoun kapav dir

Ki so latet dir. Eh Patron pa kwar

Mo pe kritik li. Pa ditou Patron.

Zis enn reflexion. Kapav arive

Li koumans konpar ou ar so dimoun

E regret seki dife lazenes

Finn fer li fer.

OTELO

Salam! Ouver lizie.

Si to trouv kixoz met mwa okouran;

Dimann to madam ouver so lizie.

YAGO

(*pe sorti*) Salam Zeneral!

OTELO

Kifer mo'nn marye? Mo sir Yago konn

Plis seki li dir. Sa bon misie la

Pa'le mo soufer.

YAGO

(*retourne*) Patron, silvouple, aret trakase.

Les letan travay. Mo sir ki Kasio

Merit so fonxion me si ou ris renn,

Retard desizion sa pou ed konpran

Seki pa vizib. Si'ena ensistans

Pou ki ou lietnan regagn so meday

Be lerla Patron konklizion fasil.

Pa tro pran mwa kont. Mo lamour pou ou

Anpes mwa trouv kler. Mo sir li onet.

OTELO

Mo kone ki mwa mo pou bizen fer.

YAGO

Orevwar Patron!

LI SORTI

OTELO

Li'enn gran koko, mo fer li konfians.

So lespri fite permet li konpran

Lafors ek febles dan lespri dimoun.

Si Desdemona pe rod kas lalinn

Malgre lafisel atas mo leker,

Mo koup so difil, les li al maye,

Al demay so may. Pa kapav bliye:

Mwa mo enn Afro. Mo peyna kiltir

Galan dan salon. Falepa blyie
Mo nepli bien zenn – me mo pa tro vie -
Mo finn perdi li. Solision valab:
Bizen bat karte. O maledixion!
Enfidelite asasen maryaz!

Figir anzelik, lapeti feros.
Prefer viv kouma krapo marekaz
Ki viv dan godam leker bienneme
Ki fer lezot zwir. Dimoun bien plase
Souvan zwenn tase. Pa kapav bare
Kan lamor vini. Koumsamem nou tou
Nou predestine pou get korn pouse
Lor nou fron marye. Desdemona sa!

DESDEMONA EK EMILIA RANTRE
Sa fam enfidel? Enposib, mo dir.

Li mo bienneme!

DESDEMONA

Elo, mo gate! Manze finn servi
E bann envite sakenn dan so plas.

OTELO

Momem responsab!

DESDEMONA

Koz enpe pli for.

Eski to malad?

OTELO

Douler lor mo fron.

DESDEMONA

To tro fatige! Les mo atas li

Ar sa mouswar la.

OTELO

Li bien tro tipti!

LI POUS LAME DESDEMONA; MOUSWAR LA TONBE

Les tonbe! Anou al dan nou lasam.

DESDEMONA

Ayo mo gate! Kifer to malad?

OTELO EK DESDEMONA SORTI

EMILIA

LI RAMAS MOUSWAR LA

Depi bien lontan Yago dimann mwa

Koken mouswar la. Pa kone kifer.

Premie souvenir pwenter ti donn li

E Desdemona ti fer enn promes

Ki zame-zame li pou separe

Ar sa kado la. Ki Yago pou fer

Ar sa mouswar la, zis li ki kone.

Kifer mo donn li, momem pa kone.

YAGO RANTRE

YAGO

Emilia ki to pe fer isi kouma'nn fol?

EMILIA

Bat lalang avan koze. Si to'le seki mo ena dan mo lame.

YAGO

Seki to ena? Normal enn bagatel.

EMILA

Bagatel?

YAGO

Bagatel rim ar lagel.

EMILIA

To pa'le sa mouswar la?

YAGO

Ki mouswar?

EMILIA

Mouswar mo patron ti donn so patronn.

YAGO

Mo gete.

EMILIA MONTRE LI. YAGO SOUK LI

EMILIA

Ki to pou fer ar sa?

YAGO

Choupchap! Enn louvraz zom. Ale, fonndos!

EMILIA SORTI

YAGO

(*ar limem*) Mo zet mouswar la dan lasam Kasio

Kot zoulou tamtam fasil pou trouv li.

Enn ti bagatel pou sem lagratel

Dan lespri malad enn mari zalou.

Pwazon pe travay dan lespri zoulou.

Tipti detay ki bien inofansif

Enn kou eklate kouma dinamit.

Nek atann, gete!

OTELO RANTRE

Ala li vini! Mem morfinn aster

Pa pou kapav donn twa somey profon

Ki to bien bizen, O zoulou tamtam!

OTELO

Wi, li finn tronp mwa!

YAGO

Bourzwa, mo bourzwa!

OTELO

Sort divan mwa, twa. To finn met labrez

Dan fon mo kalson. Enn mari tronpe

Li pa pou soufer tank li pa kone.

YAGO

Patron ou tann mwa?

OTELO

Kan mo pa ti konn madam la so senn

Mo ti viv anpe. Manz bien, dormi bien.

Pa ti ena tras lalev vis Kasio

Lor lalev mo fam. Si kikenn koken

Kixoz pa servi, nou pa pou konsian

Voler finn pase.

YAGO

Mo sagren tann sa.

OTELO

Si enn batayon, depi kapitenn

Ziska sibaltern, ti zwir so lekor,

Mo ti pou movi tank mo pa kone.
Parski mo kone mo'nn rant dan toufann.
Adie, adie, adie satisfaxion!
Adie, adie, adie trankilite!
Adie, adie, adie repitasion!
Otelo so rengn fini dan baydoum.

YAGO

Pa koz koumsa Zeneral.

OTELO

Twa bandi donn prev ki mo fam vang-vang.
Donn prev ki vizib. Sinon tansion twa!
Mo fini twa net.

YAGO

Fer sagren Patron.

OTELO

Donn mwa prev foutou! Prev ki enbarab.
Prev irefitab. Sankwa to pey ser.

YAGO

Mo bon Zeneral!

OTELO

Si ar to mansonz to pe tortir mwa,
Abandonn lafwa, efas to konsians,
Envant gro mansonz, fer pese orib,
Fer lesiel plore, fer later tranble.

Lanfer rasazie pa pou ena plas

Pou dezas pli for.

YAGO

Lesiel pardonn mwa!

O mo Zeneral, si ou pans koumsa,
Mo demisione. Yago enbesil,
Ala ki'arive kan to lamitie
Pa konn so limit. Pran kont bachara,
Lamitie onet peyna plas dan enn
Lemonn ipokrit. Mo'nn konpran aster
Afexion senser sem lagren maler.

OTELO

Kalme twa Yago!

YAGO

Kalme Zeneral?

Kouma pou fer sa kan mo finn perdi
Konfians mo Patron.

OTELO

Yago, konpran mwa.

Mo nepli kone kot laverite:

Mo fam li fidel ousa enfidel?

Yago pe koz vre ousa koz manti?

Mo'le prev! Donn mwa prev! Repitasian

Mo Desdemona yer ti anzelik;

Zordi diabolik. Nwar kouma mo nwar.

Lamor preferab. Prev, donn mwa prev. Vit!

YAGO

Aster mo sagren mo'nn koz sa ar ou.

Ou sir ou'le prev? Ou pou satisfe?

OTELO

Wi, wi, mo'le prev. Mo pou satisfe.

YAGO

Get bien ki ou'nn dir. Divan ou lizie,
“Chalo mere gori, tik, tik, tik!”

OTELO

Ayo lanfer modi!

YAGO

Pa fasil patron pou may zot anplen

Pe deklenk resor lor lili bato.

Ki mo pou dir ou? Difisil Patron

Mem si zot ti vif kouma bann bebet

Ansaler; difisil may zot kri-kri

Pe regle lakor verse satanik.

Malgre sa mo dir, si nou'ena pasians,

Laport pou ouver lor laverite.

OTELO

Donn mwa enn sel prev ki li enn laryaz!

YAGO

Anbarasan Sef!

Akoz lamitie onet ek senser

Mo gagn lenpresion ki mo finn rant dan

Enn kales kase. Pa kapav kile!

Resaman mo ti partaz enn lasam

Ar Lietnan Kasio. Enn ledan pouri

Ti pe minn mo nam, anpes mwa dormi.

Kouma ou kone ena so dimoun

Ki dan zot somey rakont seki zot

Ti fer dan lazourne. Kasio koumsa.

Dan somey li dir, “Mo Desdemona,

Mo lagam souna! Bizen konn kasiet

Lamour ilegal.”

Lerla li trap mo lame, anbras li.

Apre li rod anbras mwa lor labous.

Ler mo pouz li, li rod mont lor mo vant.

E li kriye for, “Kifer zoulou la

Finn vinn koken mo siro zanana.”

OTELO

Move salte la!

YAGO

Me ti zis enn rev.

OTELO

Pa bizen plis prev.

YAGO

Li vre ki enn rev kapav kas lakle.

OTELO

Mo pou detrip li! Move piten la!

YAGO

Dousman Zeneral! Nou pa ena prev.

Benefisidout! Me dir mwa enn kou:

Zame ou finn trouv ou madam marye

Sarye enn mouswar dekore ar frez?

OTELO

Mo ti donn li sa. Ti premie kado

Ki mo ti donn li.

YAGO

Sa mo pa kone.

Seki mo kone: Yer Misie Kasio

Ti souy so lalev ar sa mouswar la.

OTELO

Si sa mouswar la ...

YAGO

Si so mouswar sa

Samem pli gran prev ki ou ti bizen.

OTELO

Kifer verminn la p'ena mil lavi!

Enn lavi pa ase pou satisfer

Laswaf mo vanzans. Asterla mo sir

Femel la rapas. Yago, get mwa bien:

Mo zet mo lamour dan enn trou pisar.

O Lespri Vanzans, nwar kouma koltar,

Tir lamour lor tronn, asiz dan so plas!

Fer pwazon serpan dikte so lalwa!

LI AZENOU

YAGO

Kontan Patron?

OTELO

Disan! Mo'le disan!

YAGO

Pa galoup tro vit! Dime enn lot zour.

OTELO

Non, non, non Yago! Kan mo sir, mo sir.

Kouma larivier desann dan lamer

Mo laswaf vanzans pa konn arete

Tank li pa finn rasazie bwar disan.

Mo finn fer laliens ar Prens Lisifer.

LI KOUMANS LEVE

YAGO

Res anplas Senier!

YAGO AL AZENOU AKOTE OTELO

Lalimier lesiel, ekout mo serman:

Mo lespri, lebra, leker ek lavi

Apartir zordi mo poz kot lipie

Senier Otelo. Li zis komande,

Mo ekzekite.

ZOT TRAP LAME, DIBOUTE

OTELO

Yago mo lamour,

Mo finn dir twa wi, to finn dir mwa wi.

Ala to mision: Dan mwens ki trwa zour

Mo'le to dir mwa Kasio finn kaykoun.

YAGO

Kasio pou kaykoun me pa madam la.

OTELO

Sa pa enn fam sa. Sa enn saytann sa.

Se mwa ki pou tengn so dife lanfer.

Les li dan mo lame, mo bon Yago

Ki aster finn vinn mo lwayal lietnan.

YAGO

Ziska lamor separ nou.

ZOT SORTI

AK 3 SENN 4

DAN SIP; ENN LASAM DAN SATO; DESDEMONA, EMILIA EK KLOUN RANTRE

DESDEMONA

Mo bon misie, ou kapav dir mwa kot Lietnan Kasio reste?

KLOUN

Bon misie? Kot bon misie?

DESDEMONA

Aret badine!

KLOUN

Si peyna bon misie, kouma pou reponn?

DESDEMONA

Kot Lietnan Kasio reste?

KLOUN

Si mo dir ou sa, mo pa'enn bon misie.

DESDEMONA

Fouf! Kouma pou koze?

KLOUN

Enn zoli madam pe rod lakaz enn zoli zennom. Ena kees ladan!

DESDEMONA

Ou nek pans malang?

KLOUN

Ki pli bon ki sa?

DESDEMONA

Eski ou kapav dir li ki Madam Otelo bien bizen zwenn li pou donn li enn bien bon nouvel?

KLOUN

Bon nouvel donn lezel faktor. Dan enn segonn mo revini.

DESDEMONA

Enn segonn finn fini pase.

KLOUN

Ou tir lay, Madam.

LI SORTI

DESDEMONA

Emilia, mo latet fatige. Mo pa pe trouv mo mouswar ki mo bienneme ti donn mwa.

EMILIA

Li sirman kot ou.

DESDEMONA

Si mo ti perdi portmone ranpli

Ar biye de mil mo pa ti pou mayn.

Si mo bienneme ti les zalouzi

Trouble so lape ti pou'ena problem...

EMILIA

Senier Otelo pa zalou ditou?

DESDEMONA

Otelo zalou? Non, non, non. Zame!

Soley so pei finn bril zalouzi!

OTELO RANTRE

EMILIA

Ala Zeneral!

DESDEMONA

Mw'al akonpagn li.

Dir Maykel Kasio vinn zwenn Otelo.

Ki nouvel Senier?

OTELO

Mo trebien Madam! (*ar limem*) Pa fasil zwe fim!

Desdemona bien?

DESDEMONA

Foul korek Senier!

OTELO

Mo trap to lame... To lame bien mwat!

DESDEMONA

Pourtan lame la, li ni vie, ni tris.

OTELO

Move sign, Madam. Natir abondan;

Natir zenere. Enn saler imid!

Bizen fer karem, viv lavi oster

Dan foul lapriyer. Kontrol, disiplinn,

Sakrifis, penitans ek repantans.

Pourtan enn bon lame.

DESDEMONA

Bien dir Senier.

Samem lame ti donn twa mo leker.

OTELO

Zordi pa parey! Lontan se leker

Ki ti donn lame; aster lekontrer.

DESDEMONA

Pa konpran Senier. Nou koz to promes.

OTELO

Promes? Ki promes?

DESDEMONA

Mo finn dir Kasio vinn vit koz ar twa.

OTELO

Mo pe fer lafiev; nene pe koule.

Pret mwa to mouswar.

DESDEMONA

Hen, pran sa koko.

OTELO

Mouswar mo'nn donn twa.

DESDEMONA

Li pa ar mwa la!

OTELO

Li pa ar twa la?

DESDEMONA

Non, mo bon Senier.

OTELO

Li pa ar twa la? To finn perdi li?

Perdi mouswar mo mama finn donn mwa?
Ki enn gran mistik ki lir dan lespri,
Predir lavenir, ti donn mo mama?
Sa gran mistik la ti dir mo mama
Ki sa mouswar la pou fer mo papa
Donn tou so lamour zis ar mo mama.

Me si li perdi ousa donn kikenn
Sa mouswar mazik, garrbarr pou detrir
Lamour konzegal. Avan so lamor
Li ti donn mwa sa e li ti dir mwa
Kan mo pou marye, donn sa mo madam.
Mouswar la presie, pa les li trene
Sinon enn lagign pou fer so ravaz.

DESDEMONA

Enn zistwar vre sa?

OTELO

Pli vre ki sa fos.

Granmer Silansie ti pran de san zour
Pou tis mouswar la ar laswa lever
Beni par lesiel e so koloryaz
Ti fer ar leker bann vierz prezerve
Dan enn sarkofaz.

DESDEMONA

Vre sa Otelo?

OTELO

Vre, vre; plis ki vre. Vey bien mo mouswar.

DESDEMONA

Ti pou plis meyer si pa ti donn mwa.

OTELO

Ki to pe koze?

DESDEMONA

To koze bizar!

OTELO

To'nn zet li! Perdi li! Debaras li!

DESDEMONA

Bondie protez nou!

OTELO

Ki to dir?

DESDEMONA

Li pa'nn perdi. Sipoze li finn perdi.

OTELO

Kisasa?

DESDEMONA

Mo dir 'sipoze'.

OTELO

Al sers li toutswit. Mo'le get li ar mo de lizie.

DESDEMONA

Biensir mo kapav. Me pa dir toutswit.

O mo bienneme, pa rod sanz koze.

Mo'nn vinn dimann twa resevwar Kasio.

OTELO

Mouswar, mo'le mo mouswar.

DESDEMONA

Maykel Kasio enn dimoun meritan.
OTELO
Mo mouswar mo dir; al sers mo mouswar.
DESDEMONA
Kasio ki problem. Pa enn bout sifon.
OTELO
Al sers mo mouswar.
DESDEMONA
Kasio finn toultan donn twa foul soutien;
Bontan, movetan, toultan li stennbay.
OTELO
Mo mouswar foutou!
DESDEMONA
Mo bien kwar se twa ki pe fer erer.
OTELO
Ferfout ar zot tou!
LI SORTI

EMILIA
Mari zalou sa.
DESDEMONA
Li pa normal sa!
Sa zistwar mouswar pe bien entrig mwa.
Mo bien malere ki mo'nn perdi li.
EMILIA
Bann zom la zot tou fonxionn mem parey:
Zot zot enn vant vid, nou nou zot bol minn;
Kan zot vant bien plen zot zis pet enn kou,
Vir ledo, dormi.
KASIO EK YAGO RANTRE
(*Kasio ar Yago.*)

YAGO
Peyna lot sime. Madam la kapav.
Samem solision. Bizen lastik li.
DESDEMONA
Ki nouvel Kasio? To bien mo kouzen?
KASIO
Touzour mem manier. Madam pa blyie
Ed mwa pou regagn estim Otelo.
San so lamitie mo regn fini net.
Si peyna pardon pou mo erer yer
Mo abandonn tou, viv kouma ermit.
DESDEMONA

Malsans, bon Kasio, mo Senier boud mwa
Parski mo'nn direk dan mo pledwaye;
Ler mo pled ou kees, li li anflame.
Mo bizen atann enn moman propis
Pou mo persiad li redonn ou ou plas.

YAGO
Li finn sap lor kal?
DESDEMONA
Li'nn kit mwa brit-brit.
So konportman drol.

YAGO

Otelo firye?

Sa li bien-bien drol. Kan dife lor li,
Kan tou pe kraze zame li sape.
Si li finn sape, pa enn badinaz.
Les mo al zwenn li pou sey konsol li.

DESDEMONA

Sa pou enn gran led.

YAGO SORTI

Sirman politik!

Swa problem Veniz, swa konspirasion
Ki vinn plis vizib andeor Veniz
Pe fatig so nam. Souvan arive
Kan gran-gran problem pe minn nou lespri
Nou rod lipou poul ar ensinifian.
Enn ti douler vant donn nou lenpresion
Leker pe'arete. Dimoun li dimoun.
Dimoun pa bondie. Nou pa toultan fit.
Mo 'si mo'nn fane, Emilia. Fane!
Ler perdi pasians, mo finn akiz li.
Aster mo sagren. Li pa ti antor.

EMILIA

Mo zis espere problem politik
Pe manz so koko me pa zalouzi
Ki touy armoni dan lavi enn koup.

DESDEMONA

Peyna okenn koz pou li vinn zalou.

EMILIA

Zalouzi, Madam, li pa bizen koz.
Ponn dizef loraz, li eklo laraz.

DESDEMONA

Bondie pa les sa detrir so lespri.

EMILIA

Bondie ekout so lapriyer.

DESDEMONA

Les mo al get li. Kasio ou res la.

Si moman propis mo pou dimann li

Fer leneseler.

KASIO

Gran mersi, Madam!

DESDEMONA EK EMILIA SORTI; BIANGKA RANTRE

BIANGKA

Bonzour mo Kasio!

KASIO

Ki to fer isi

Mo zoli Biangka? To pa pou kwar mwa,
Mo ti lor sime pou rann twa vizit.

BIANGKA

E mwa mo ti pe al dan to lasam.

Kifer, mo Kasio, to pe boud mo sarm?

Enn semenn san twa? Set zour, set lanwit?

Set fwa vennkat-rer. Veritab tortir.

KASIO

Sori mo Biangka. Mo'nn travers dife!

Mo promet, pli tar, nou pou ratrape.

Biangka, mo gate, eski to kapav

Fer enn kopi ar sa bote mouswar.

BIANGKA

Kot to finn gagn sa? Aster mo konpran

Kifer to absan ler mo bizen twa.

Enn nouvo zezer!

KASIO

Arete Biangka!

Pa les zalouzi detrir to bote.

Ni pies, ni metres!

BIANGKA

Kisannla sa ki finn donn twa kado?

KASIO

Personn. Mo zis finn trouv li dan lasam.

Li telman zoli ki mo ti'a kontan

Gard enn bon kopi avan mo rann li.

Mo sir so propriyeter pou rod li.

Bon aster, to bizen ale.

BIANGKA

Bizen?

Ale? Kifer?

KASIO

Zeneral Otelo.

Pe vini. Mo pa'le ki li trouv mwa

Ar enn fam isi.

BIANGKA

Donn enn bon rezon?

KASIO

Pa kwar se parski mo pa kontan twa.

BIANGKA

Koz vre ta! Pli sir to pa kontan mwa.

Dir mwa si aswar nou de nou pe zwenn.

KASIO

Biangka, mo gate, aswar nou pe zwenn.

BIANGKA

Oke! Parol done, parol sakre!

ZOT SORTI

AK 4 SENN 1

DAN SIP; ENN LASAM DAN SATO; OTELO EK YAGO RANTRE

YAGO

Patron, posib sa?

OTELO

Ki zafer Yago?

YAGO

Anbrase ankasiet.

OTELO

Ilezitim!

YAGO

Touni-touni lor lili inosan?

OTELO

Touni me inosan? Ipokrizi!
Satan met zafer dan zafer, mo nwar.

YAGO

Ti plezir inosan, Patron. Pa plis.
Sipoze mo donn mo fam enn mouswar.
Mouswar la pou li. Dakor pa dakor?

OTELO

Rayt!

YAGO

Aster mo fam donn sa enn lot boug.
Se so drwa, non?

OTELO

Si so loner pou li

Li kapav, dapre twa, donn sa enn lot.

YAGO

Ou pe koz loner, enn zafer abstre.
Souvan bann peyna deklar zot ena.
Me patron, enn mouswar enn lot zafer.

OTELO

Aret koz mouswar. Mo'anvi blyie sa
Me li revini kouma nik mous zonn.
Li ti souy so lalev ar mo mouswar?

YAGO

Enn nanye ditou!

OTELO

Sa nanye ditou?

YAGO

Si mo ti tann li zet labou lor ou
Kouma polipot souvan fer fanor
Pou fer zot zezer gagn gjigiji ...

OTELO

Ki li'nn dir lor mwa?

YAGO

Nanye ki bien grav.

OTELO

Ki li'nn dir, foutou?

YAGO

Seki kontan fer

San dir ki zafer ki zot kontan fer.

OTELO

Zot fer? Ki zot fer?

YAGO

Kot mo pou kone?

OTELO

Ar li?

YAGO

Ar li, lor li, ek lor lili.

OTELO

Fer ar li, lor li. Degoutan! Mouswar, konfession, mouswar! Li koupab. Pandi li, bezsomin la! Pandi li e lerla ziz li; bate apre explike. Mo gagn tranbleman. Bondie kone ki li fer. Fer! Zot fer! Pa zafer abstre ki boulvers mwa. Me zafer konkre. Kouma lalev, lekor. Ayo lanfer! Mouswar, lalev, lili, lor li. Satan! Serpan! Salte la!

LI TOM SANKONESANS

YAGO

(ar limem) Mo mexinn marse, gopia finn tase.
Madam inosan mont lor lesafo.
(koz for) Patron! O patron! Mo bon Zeneral
Ki pe ariv ou?

KASIO RANTRE

Ed mwa, O Kasio!

KASIO

Ki finn arive?

YAGO

Zeneral finn gagn kriz epileptik.
Yer 'si ti parey!

KASIO

Frixionn so de tanp!

YAGO

Non, non, pa fer sa!

Les kriz la swiv so parkour naturel,
Sinon li kime, apre divage
E li vinn fou net. Eh, li pe leve.
Pa res la Misie. Pli tar mo zwenn ou
Pou mo koz ar ou enn zafer serye.

KASIO SORTI

Eh mo Zeneral! Ou'nn bles ou latet?

OTELO

To pe sikann mwa?

YAGO

Sikann ou Patron?

OTELO

Mo korn pe pouse, sa ki to pe dir?

YAGO

Mo sagren ou sor.

OTELO

Li'nn rekonet tor?

YAGO

Aret fatig ou latet Zeneral!
Ena zom, par tonn, kwar zot lili prop;
Lergete sak swar zot anbras laryaz.
Ou ou'ena lasans: ou okouran tou.

OTELO

To ena rezon.

YAGO

Tini ferm, Patron!

Talerla, ler ou pa ti fit ditou,
Kasio ti borde. Mo ti finn reysi
Ris li dan enn kwen, explik ou tourman,
Dir li revini pli tar pou dir mwa
So bann avantir. Li finn axepte.
Al kasiet dan nwar e vey so regar
(sinik, sarkastik, foutan, meprizan)
Ler mo fer li rerakont so explwa:
Depi kan, komie fwa li fongoyo;
Kas papay, sousou dan zarden Madam.
Patron ou bizen bien konn manz ou kou

Sinon plan la pou vir anbalao.

OTELO

Yago, mo promet mo pou gard mo kalm

Me kan ler vini, mo pou san pitie.

YAGO

Peyna lot sime! Selman pa prese.

Aster al kasiel.

OTELO AL KASIEL

(*ar limem*) Kan Kasio vini

Mo pou koz ar li lor so relasian

Ar Biangka ki vann so lekor pou viv.

Ala enn piten ki'nn tom amoure

Ar enn so kliyan. E Misie Kasio

Sak fwa koz Biangka, trap so vant rive.

Ala mo pikpik vinn poz lor lako!

KASIO RANTRE

Ler li fer sourir, mari perdi pie;

Zalouzi san born lir zestaz Kasio

Net anbalao. (*koz for*) Kimanier Lietnan?

KASIO

Ou'apel mwa lietnan, sa fer mwa pli tris.

YAGO

Sir, Desdemona pou dres ou papie.

Si Biangka ki ti fer sa louvraz la

Lontan sime kler.

KASIO

Biangka bien rapid.

OTELO

(*ar limem*) Ala li rive!

YAGO

Biangka kontan ou.

KASIO

Pov jab la! So latet finn gate net!

OTELO

(*ar limem*) Li rive pou kasiel laverite.

YAGO

Ou'nn tann nouvel la?

OTELO

(*ar limem*) Sa enn gran zwer sa! Fer li repete.

YAGO

Biangka dir partou ou pe marye li.

KASIO

Ha, ha, ha! Jook sa!

OTELO

(*ar limem*) Riye kouma anperer viktorye.

KASIO

Marye ar Biangka? Mwa? Mo zis enn kliyan. To kwar mo pagla? Ha, ha, ha!

OTELO

(*ar limem*) To rive, sovaz!

YAGO

Dapre rimer ou pe marye li.

KASIO

Aret badine!

YAGO

Badine? Serye sa!

OTELO

(*ar limem*) To vantar, tret!

KASIO

Biangka so louvraz sa. Li kwar mo pou marye li parski li kontan mwa. Me zame mo finn koz maryaz ar li.

OTELO

(*ar limem*) Yago pe signal mwa koste pou mo tann tou bien.

KASIO

Fekfekla li ti la. Li minn mo boyo, mo dir twa. Li arsell mwa. Lot zour dan borlamer mo ti pe koz ar detrwa Venesien. Ala trannsenk la vini, sot lor mo likou.

OTELO

(*ar limem*) E li dir, "Mo lagam souna!"

KASIO

Li may mwa, kares mwa, anbras mwa, ser mwa kont so lekor. Ha, ha, ha!

OTELO

Aster li blage, "Ala li ris mwa lor lili so mari." Verminn, mo'nn trouv to lagel me pa'nkor trouv lisien ki pou devor li.

KASIO

Mo bizen larg li.

YAGO

Ala li vini!

KASIO

Mem zafer! Hinm! Li santi bon.

BIANGKA RANTRE

Aret swiv mo lake Biangka!

BIANGKA

Mo dimann Sent Expedi expedie twa! Kifer to ti donn mwa sa mouswar la. Kouma enn kouyon mo ti les twa may mwa dan to lakol. Fer enn kopi? Kisannla ti donn twa sa? Pa kone! Kifer to'le enn kopi? Mo trouv li zoli. Kifer? Pa kone. Eta fangas! Pran to kouyonad. Dimann to bann tipiten fer to kopi.

KASIO

Biangka, mo gate-pouri, kalme to laflam mo ladousoupi.

OTELO

(*ar limem*) He! Mo mouswar sa!

BIANGKA

Si to anvi mwa vini kan to anvi. Sinon, ferfout ar twa.

LI SORTI

YAGO

Lietnan, tay deryer li!

KASIO

Oblize! Sinon so gran lagel pou fann rimer partou.

YAGO

Ou pou kot li tanto?

KASIO

Mo kwar.

YAGO

Mo va vinn get ou pou enn zafer serye.

KASIO

Korek sa!

YAGO

Nou zwenn!

KASIO SORTI

OTELO

SORTI DAN PLAS KASIELT

Mo gagn li, mo trangle li!

YAGO

Ou'nn trouve kouma so lamalis exsit li?

OTELO

Yago, mo sen sover!

YAGO

Ou'nn trouv mouswar la?

OTELO

Sir-sir pou mwa sa?

YAGO

Bengker sek! Ou'nn trouve kouma li mepriz ou madam. Madam donn li sa e li, li al donn sa so piten. Ala kimanier li ete.

OTELO

Mo pou touy li bout par bout; rant dan so vant, sorti lavey lane. Li pran enn gran madam e fer li vinn sapsiway.

YAGO

Sanz disk Patron!

OTELO

To ena rezon. Okenn pitie pou kanar bwate. Les li pouri dan so prop pouritir. So lavi dan mo lame. So lamor finn fini programe. Pourtan li enn fam extra ki ti kapav fer enn anperer ere.

YAGO

Koz enn lot manier, Patron.

OTELO

Mo pe zis dir seki li ete. Mo air li me mo rekonet ki li enn artis ki, ar so lavva mizikal, kapav fer zanim feros vinn kalm ek dou. Mo oblige rekonet ki li entelizan e so lespri bien balanse.

YAGO

Sa fer li vinn plis danzere.

OTELO

Wi, to ena rezon ... me bizen rekonet ki li pa move.

YAGO

Tro bon! Tro bon ar tro boukou!

OTELO

Dakor ar twa ... me tousa bien tris!

YAGO

Si ou panse bizen blyie, pardone e les li kontinie so cinema, karionn! Bondie beni li! Les li fane!

OTELO

Mo pou sot so likou, desir-desir li. Fer mo korn pouse? Polie mo lili?

YAGO

Bien vilen!

OTELO

Vann-vane ar mo prop ofisie?

YAGO

Sa pa fer sa!

OTELO

Donn mwa enpe pwazon, Yago. Zordimem mo avoy li manze. Pa donn li letan diskite tansion so lekor ek so bote detourn mo lespri. Aswarmem mo fini li.

YAGO

Pwazon, Patron? Non! Chom li par lagorz, trangle li. Lor lili ki li finn polie.

OTELO

Extra! Bon konsey! Sa ki apel lazistis!

YAGO

Les Kasio dan mo lame. Mo okip so lanterman. Zis minwi ou pou kone.

OTELO

Sa zom!

SON TRONPET DEOR

Ki sa tronpet la?

YAGO

Sirman emiser Dik Veniz.

LODOVIKO, DESDEMONA EK SERVITER RANTRE

Wi, samem! Lodoviko ki emiser Dik Veniz. Ou madam pe akonpagn li.

LODOVIKO

Bondie beni ou Zeneral!

OTELO

Mersi!

LODOVIKO

Dik ek Senater fer ou konpliman.

LI DONN OTELO ENN LET

OTELO

Mo poz sa let la drwat lor mo leker.

LI OUVER LET LA E KOUMANS LIR

DESDEMONA

Ki bon nouvel lakaz, mo bon kouzen?

YAGO

Bienveni dan Sip Sir Lodoviko.

LODOVIKO

Mersi. Ki nouvel? Lietnan Kasio bien?

YAGO

Rape! Dan goun!

DESDEMONA

Kouzen, nouvel tris. Otelo ek li

Ena enn biz-biz ki pe blok roulman.

Mo sir ou kapav resoud lamitie.

OTELO

Ou sir sa Madam?

DESDEMONA

Ki ou dir Senier?

OTELO

(*pe lir*) "Nou kwar ou pa'nn fer seki bizen fer ..."

LODOVIKO

Pa ou. Li pe konsantre lor so let.

Ena problem ant Lider ek Kasio?

DESDEMONA

Enn malantandi. Mo pe fer mo mie

Pou ed sa de la. Mo bien kontan li.

OTELO

Lanfer ek Satan!

DESDEMONA

Senier!

OTELO

To latet bon?

DESDEMONA

Kifer to ankoler?

LODOVIKO

Nouvel dan let la pa fer li plezir.

Gouvernman dir li retourne vit Veniz

E met tou pouvwar dan lame Kasio.

DESDEMONA

Pou mwa sa li enn bon nouvel.

OTELO

Normal!

DESDEMONA

Kifer to dir sa?

OTELO

To latet pa bon!

DESDEMONA

Kifer Otelo?

OTELO

To merit kout fwet.

LI KALOT DESDEMONA

DESDEMONA

To pa respe mwa?

LODOVIKO

Personn dan Veniz pa pou rod kwar mwa

Ler mo rakont zot seki mo'nn trouve.

Konsol li Senier; souy so larm, Afro.

Dimann li pardon.

OTELO

Dimann li pardon?

Sak larm li large nouri krokodil.

Sort divan mwa, fam!

DESDEMONA

Mo ale Senier!

Mo prezans isi fer twa ankoler.

LODOVIKO

Enn madam dosil. Senier Otelo

Dir li retourne.

OTELO

Eta fam laba!

DESDEMONA

Wi, mo bienneme!

OTELO

Ki ou'anvi ar li Sir Lodoviko?

LODOVIKO

Mwa mo Zeneral?

OTELO

Mo madam bien soup.

Ou kapav tourn li manier ou anvi.

Tourne, tourne matoupi

Matoupi se bien tourne.

Lor plore peyna so segon isi.

Li dosil, pliyab, li obeisan

San pour san – pa'nn dir twa plore? Plore! -

Sa let la Sir, dir mwa retour Veniz.

- Pa finn fek dir twa bez sime ale?

Aktris manti dan zwe rol! -

Sir, mo axepte lord ki finn donn mwa.

Mo retour Veniz. - Twa sort la, ale -

DESDEMONA SORTI

Donn Kasio mo plas. Li abitie sa.

Vinn dine kot mwa. Bavant ansaler!

LI SORTI

LODOVIKO

Eski samem sa, enn Afro bien nob

Ki gouvernman Veniz ti donn foul power?

Eski samem sa, pa les emosion

Kabos larezon? Eski samem sa,

Ki gard so sanfrwa dan adverseite?

YAGO

Sir Lodoviko, li finn bien sanze.

LODOVIKO

So latet pa bon? Li paret toktok.

YAGO

Li seki li'ete. Mo pa pou dir plis.

Mo dimann bondie redonn li lagras.

LODOVIKO

Li finn bat so fam!

YAGO

Mo priye bondie

Fer ki so violans napa depas sa.

LODOVIKO

Li'abitie bate? Ousa let Veniz

Finn debalans li, fer li vinn enn lot.

YAGO

Pardon mwa Senier, pa fer mwa koze;

Pa fors mwa parle seki mo kone.

Meyer ou gete seki ou trouve

Olie ekout mwa. Obzerv so manier,

Pran ou desizion.

LODOVIKO

Aster mo sagren mo'nn fer li konfians.

ZOT TOU SORTI

AK 4 SENN 2

DAN SIP; ENN LOT LASAM DAN SATO; OTELO EK EMILIA RANTRE

OTELO

Ou pa finn trouv nanye?

EMILIA

Ni trouve, ni tande, ni soupsone.

OTELO

Zame finn trouv li ek Kasio ansam?

EMILIA

Wi, san ki ena kixoz anormal;

San ki mo finn tann parol ki golmal.

OTELO

Pa dir mwa zame zot ti mirmire!

EMILIA

Ni zot mirmire, ni sey bayant mwa.

OTELO

Pa finn dimann ou al fer komision?

EMILIA

Non zame Senier.

OTELO

Konportman bizarre!

EMILIA

Mo donn garanti

Ki Madam onet. Si ena doutans

Ki minn ou lespri, efas li Senier;

Si kikenn finn met pwazon dan ou krann,

Bondie pini li, Bondie modi li.

Si li pa onet, lor later peyna

Okenn fam onet. Seki paret pir,

Anfet pouritir.

OTELO

Al dir li vini!

EMILIA SORTI

OTELO

(*ar limem*) Li paret onet! Eski mama-poul

Pou les nou kone tou so tranzaxion?

'Matant' dan 'mezon' priye kouma sen

Pou kasièt pese.

DESDEMONA EK EMILIA RANTRE

DESDEMONA

Senier Otelo, ou ti pe rod mwa?

OTELO

Vinn isi piti!

DESDEMONA

Ki pe ariv ou?

OTELO

Mo get to lizie. Fixe mo figir!

DESDEMONA

Mo pa konpran ou.

OTELO

(*ar Emilia*) Twa matant mezon,

To konpran louvraz. Kan pe fongoyo,

Ferm laport-lafnet e anpes kirye,

Koste pou louke. Grate, ale vit!

EMILIA SORTI

DESDEMONA

Mo sipliy ou Senier lor mo zenou.

Explik mwa kifer ou manier'nn sanze.

Ou ton anflame, pa konpran kifer.

OTELO

Ki vremem to'ete?

DESDEMONA

Ou madam marye; lwayal ek fidèle.

OTELO

Ale fer serman; direk dan lanfer.

Amwen parski to paret anzelik
Lisifer gagn per met twa dan kazot.
Pinision double: Fer serman to prop!

DESDEMONA

Bondie konn tou nou sekre.

OTELO

Li konn bien

To finn fer fos.

DESDEMONA

Fer fos? Ar kisannla?

Kan? Kotsa?

OTELO

To fer vadire to'enn sen.

DESDEMONA

Senier Otelo, kifer ou plore?
Eski mo lakoz ou larm pe koule?
Si ou soupsone mo papa fotif
Ki ou oblize retourn dan Veniz
Mo pa so konplis. Si li ou ennmi,
Li mo ennmi 'si.

OTELO

Mem si koumadir

Bondie ti desid pou avoy lapest
Dan mo douniya; desid pou plonz mwa
Dan pit povrete, mo sir mo ti pou
Nouri lesperans dann enn kwen mo nam.
Mem ler mo finn vinn enn mahaboufon
Ki dimoun riye, kapav manz mo kou.
Me kan basen kot mo vers dile pir
Vinn dilo pouri kot krapo fer vis,
Pasians, lesperans vit-vit mont lor pie
E anz dan lesiel gagn kouler lanfer.

DESDEMONA

Mo'espere Senier ou pa pe viz mwa!

OTELO

Kouma mo pou viz mous-nwar dan baydoum?
Zoli belzaminne ki pouz kot latrinn?
Mo modi sa zour ti donn twa nesans.

DESDEMONA

Ki pese mo'nn fer, mo mem pa kone?

OTELO

Zoli papie blan, blan imakile,
Zis bon pou ekrir 'pitén ipokrit'?
"Ki pese mo'nn fer?" Anbon! Pa kone
Ki pese to'nn fer! Si mo pronons zis
Enn bout to pese, mo lalang klose.
"Ki pese mo'nn fer?" Lesiel bous nene;
Lalinn ferm lizie; mem labriz vang-vang
-So kafe peyna triyaz- al kasiet
Telman li onte. "Ki pese mo'nn fer"?
Piten ipokrit!

DESDEMONA

Kalomni, Senier!

OTELO

To pa enn piten?

DESDEMONA

Serman lor Labib!

Mo lwayal, fidel. Zis mari marye

Ki gagn drwa tous mwa. Mo pa enn vang-vang,

Laryaz ou piten.

OTELO

To pa donn chana?

DESDEMONA

Aret tortir mwa!

OTELO

Pa fasil ar li!

DESDEMONA

Bondie protez nou!

OTELO

Pardon mwa madam!

Mo ti kwar ou enn gran piten Veniz

Ki'nn frang Otelo. Lergete ou enn

Makrel dan loka. "Ki pese mo'nn fer"?

ENN RIYE FOUTAN; EMILIA RANTRE

Mo finn tir enn kou. Ala to pitay.

LI SORTI

EMILIA

Kifer li koumsa, Madam? O Madam

Kifer ou lizie larme?

DESDEMONA

Lapousier.

EMILIA

Madam Otelo, ki pe arive?

DESDEMONA

Ar kisannla?

EMILIA

Be ar misie, Madam.

DESDEMONA

Ki misie?

EMILIA

Ou misie, Madam.

DESDEMONA

Zero!

Mo peyna misie. Mo pa pou plore.

Mo pa pou reponn. Si mo'le reponn,

Mo larm pou koule. Rann mwa enn servis:

Ler to ranz lili, met mo dra nipsial.

E dir to mari mo bien bizen li.

EMILIA

Tou anbalao!

LI SORTI

DESDEMONA

Mo kwar mo merit seki arriv mwa.

Mo pli ti defo gran kouma montagn.

YAGO EK EMILIA RANTRE

YAGO

Ou ti pe rod mwa? Ki mo kapav fer?

DESDEMONA

Mo pa'nn abitie gagn zoure koumsa!

YAGO

Mo pa pe konpran. Ki finn arive?

EMILIA

Senier Otelo finn servi gro mo,

Zour li gro betiz, dir li enn piten.

DESDEMONA

Mwa mo koumsa mwa?

YAGO

Kouma kwa Madam?

DESDEMONA

Kouma seki ou madam finn fek dir.

EMILIA

Li'nn tret li piten! Mem enn mandian sou

Zame koz koumsa mem ar so metres.

YAGO

Kifer li'nn dir sa?

DESDEMONA

Pa kone. Mo sir mo pa koumsa, mwa.

YAGO

Pa plore, pa plore, Madam.

EMILIA

Li ki finn refiz demann gran fami;

Perdi so papa, pei ek kamwad

Pou gagn tit piten? Kapav pa plore?

DESDEMONA

Mo lavi modi!

YAGO

Plito modi li.

Ki finn arriv li?

DESDEMONA

Kouma pou kone?

EMILIA

Seki mwa mo sir ena enn verminn,

ENN salo, salte pe sem zizani

Pou li gagn so bout. Mo sir samem sa.

YAGO

Aret koze twa. Sa pa ekziste.

DESDEMONA

Si sa ekziste, Bondie pardonn li.

EMILIA

Lakord dan likou! Enn plas dan lanfer!

Samem so rasion. Piton? Ki piten?

Ar kisannla? Kan? Kotsa? Dir foutou!

ENN mari sovaz pe brouy bann lespri.

O Senier Bondie, donn dimoun onet

ENN fwet pou nou fwet bann verminn rachas

Depi barlizour ziska fer nwar net.

YAGO

Bous labous! Trankil!

EMILIA

Be les zot tande.

Pa blyiye, Yago, ti'ena enn makro
Ki ti fer twa kwar ki mwa ek Afro
Ti pe fongoyo.

YAGO

Aret koz nenport!

DESDEMONA

Konsey mwa Yago ki mo bizen fer
Pou ki Otelo refer mwa konfians.
Koz ar li Yago. Mo pa pe konpran
Ki pe ariv nou. Lor mo de zenou
Mo pe fer serman ki zame-zame
Ki li dan rev ousa realite,
Mo pa'nn fer erer ar kontra maryaz.
Lesiel pini mwa si mo'nn fer erer.
Dir mo bienneme mo lavi aster
Pa ena valer me nanye-nanye
Pa pou touy lamour ki dan mo leker.
Pou dir mo 'pitén' mo lalang klose;
Kouma mo pou fer seki piten fer?

YAGO

Pa traka, Madam. Lavi pa fasil.
Responsabilite leta pez lour
Lor so de zepol, fatig so latet
E li tir koler lor ou.

DESDEMONA

Ou sir sa?

YAGO

Peyna lot rezon.

TANN SON TRONPET

Tronpet pe anons dine finn pare.
Bann mesaze sort Veniz envite.
Fer ou devvar Madam. Aret plore.
Tou pou rant dan lord.

DESDEMONA EK EMILIA SORTI; RODERIGO RANTRE

Ki li dir Roderigo?

RODERIGO

Mo bien kwar

Yago, ou pe fer mwa vinn enn zokris.

YAGO

Okontrer!

RODERIGO

Toulegramaten ou envant novo promes e touletanto mo ploy kouma kanif. Inef-iz-inef! Pa kont lor mwa pou blyiye.

YAGO

Ekoute bayo!

RODERIGO

Mo'nn fatige ekoute sirtou parol dan vid.

YAGO

Pa korek sa!

RODERIGO

Ki pa korek? Mo pos finn kanze. Mo done mem, kado lor kado, pou ki Desdemona axepte mo afexion. Ase bizou pou tant enn lesor kit so vwal. Ou fer mwa kwar ki madam la bien apresie me mo pe chombo mem! Chombo, anpandan!

YAGO

Korek sa!

RODERIGO

Pa korek ditou! Mwa mo kwar ena marday.

YAGO

Kwar mwa, toukorek!

RODERIGO

Mo pa kouyon mwa. Mo pe al get Desdemona, dir li tou e si li rann mwa mo bann kado, mo promet li mo pou aret agas li. Si li refize, se ou ki pou bizen peye. Mo pou chalenj ou.

YAGO

Toutswit?

RODERIGO

Mo ena enn sel parol. Mo fer seki mo dir.

YAGO

Chabas beta! Aster mo kone to enn vre zom. To ena move lopinion lor mwa me mo asir twa ki mo finn fer to louvraz korek-korek.

RODERIGO

So kontrer paret pli vre.

YAGO

Mo dakor ki persepcion pa parey e to reaxion li korek. Me Roderigo, si to posed seki mo kwar to posede, setadir lide kler, determinasion ek kouraz, seswar montre to kapasite. Si dime swar to pa zwir delis laser dan lebra Desdemona, mo pa apel Yago. Lerla to kapav swazir zouti pou pini mwa.

RODERIGO

Ki bizen fer? Mo espere pa ilegal.

YAGO

Ena emiser depi Veniz ki finn vinn met Kasio dan fotey Otelo.

RODERIGO

Savedir Otelo ek Desdemona pe retourn Veniz.

YAGO

Non, non, non! Li pe al Moritani ar so fam ... amwen ki so sezour isi prolonge par enn axidan ... si koumadir so ranplasan, Kasio, zwenn tase.

RODERIGO

Zwenn tase?

YAGO

Nepli kapav asiz dan fotey ... konpran? Ni dibout!

RODERIGO

E se mwa ki bizen fer louvraz la?

YAGO

Si to fer seki bizen fer, banane! Aswar li pe dine kot so piten e mo pe al zwenn li laba. Li pa ankor gagn nouvel so promosion. Si to antann li ant minwi ek enn-er, ler li sorti, to ranz so kari. Pa traka matlo, mo pou la pou apiy twa. Peyna li sape. Swiv mwa e mo pou explik twa kifer so lamor neseser. Ler pou enn louvraz sasi pe aprose. Peyna pou tike!

RODERIGO

Dir mwa tou; donn mwa tou.

YAGO

Kler sa mo kamwad!

ZOT SORTI

AK 4 SENN 3

DAN SIP; ENN LASAM DAN SATO; OTELO, LODOVICO, DESDEMONA, EMILIA EK SERVITER RANTRE

LODOVIKO

Pa neseser akonpagn mwa.

OTELO

Non, Senier, enpe lekzersis neseser.

LODOVIKO

Bonswar madam! Mersi pou ou ospitalite.

DESDEMONA

Senier, li enn gran plezir ek loner resevwar ou.

OTELO

Enn ti promnad Senier? Desdemona!

DESDEMONA

Wi, Senier.

OTELO

To kapav al dormi. Mo pa pou tarde pou retourn lakaz. Dir servant li kapav ale. Okip tou tomem.

DESDEMONA

Wi Senier!

OTELO, LODOVIKA EK SERVITER SORTI

EMILIA

Koumadir li finn bien kalme.

DESDEMONA

Li pa pou tarde pou retourn lakaz.

Li finn dir mwa mo kapav al dormi.

Dir twa al lakaz.

EMILIA

Dir mwa al lakaz?

DESDEMONA

So lord sa Emilia. Aranz lili

E les mwa tousel. Evit lamerdman.

EMILIA

Malsans ou'nn zwenn li.

DESDEMONA

Zame koz koumsa.

Mo lamour pou li telman enportan

Ki malgre konfli – larg sa zepeng la -

Boudri, movesan, mo pa viv san li.

EMILIA

Mo finn ranz lili kouma ou ti dir.

DESDEMONA

Kan mo mor baba, anvlop mo lekor

Ar mo dra nipsial.

EMILIA

Aret fer mofinn.

DESDEMONA

Kan mo ti zanfan ti'ena enn nenenn

Ki ti amoure me so galan la

Ti abandonn li. Lavenir brize,

Li ti sant sante lor enn pie vieyfi

Ziska ki li ti nwaye dan so larm.

Sante la seswar kol lor mo memwar.

Malsans mo pa gagn letan pou sant li.

Fer vit Emilia!

EMILIA

Madam ou pa'le ou dezabiye?

DESDEMONA

Non! Plito ed mwa pou dezabiye.
Lodoviko la li enn jenntoulmenn.

EMILIA

E enn zoli boug!

DESDEMONA

Ala li koz bien.

EMILIA

Mo konn enn kikenn dan Veniz ki pa ti pou ezite mont lor Piter Bot pou gout so lalang.

DESDEMONA

LI SANTE

Enn pov jab anba enn pie zamalak
Sant sante vieyfi;
Lame lor leker, latet lor zenou
Repet vieyfi, vieyfi, vieyfi;
Larivier desann, eko so konplent,
Repet vieyfi, vieyfi, vieyfi;
So larm ki koule fer bann ros vinn mou -

Poz sa la! -

Repet vieyfi, vieyfi, vieyfi -

Fer vit, li pre pou vini -

Sant anker: mo harr pou fer ar vieyfi.

Falepa blam li, mo tousel antor -

Apre ki vini? Kisannla pe tap laport?

EMILIA

Divan sa Madam.

DESDEMONA

LI SANTE

Mo ti dir mo bienneme li fer fos.
Nou sant vieyfi, vieyfi, vieyfi!
Si mwa mo fer fos, to pou fer plis fos -
Fer vit Emilia. Mo lizie grate.

To kwar mo larm sa?

EMILIA

Pa plore, Madam!

DESDEMONA

Grandimoun ti dir. Ayo bann zom la!

To kwar Emilia ki enn fam kapav

Abiz so mari dan sa fason la?

EMILIA

Ena fam koumsa.

DESDEMONA

Eski Emilia

Pou kapav fer sa pou gagn enn trezor?

EMILIA

Pou gagn enn trezor? Tantasian bien for.

Ou Madam?

DESDEMONA

Zame! Lalimier temwen!

EMILIA

Si tengn lalimier? Marenwar chom tou?

DESDEMONA

To pou fer sa pou rises materyel?

EMILIA

Si rises la gran, pri tivis tipti!

DESDEMONA

Aret badine; aret ris lakord!

EMILIA

Pa fer sa pou fanfrelis Madam. Pa pou enn tibizou nanyeditou ousa enn zoli rob. Me si koumadir enn ti endiskresion kapav donn bel zwisans pli divan? Waynot? Enn mari li mari kouyon si li lev nene akoz so fam finn servi zafer la pou fer li vinn lerwa, fer li vinn gran senier.

DESDEMONA

Pa fasil ar twa Emilia!

EMILIA

Tro boukou ipokrizi, tro boukou.

Tou manier, kan sa arive, Madam,

Se zom ki antor. Si li pa kapav

Aroz so karo, les vwazen fer li;

Si zalouzi fer li vinn tiranik;

Si pou wi, pou non, li nek lev lame

Nou fam nou bizen konn regle zot kont.

Zom bizen konpran ki fam 'si ena

Seki zom ena. Kan zom fann pikan

Andeor lakaz, kifer li fer sa?

Parski pa kapav remanz mem kari

Gramaten, tanto? Nou 'si nou parey!

Dir zom tret nou bien. Kan enn fam fane

Se parski so zom finn fane avan.

Nou aprann ar zot! Nou fer kouma zot!

DESDEMONA

To servi lemal pou geri lemal?

Servi lebien, Emilia, pa lemal.

ZOT SORTI

AK 5 SENN 1

DAN SIP; DAN LARI ASWAR; YAGO EK RODERIGO RANTRE

YAGO

Kal deryer miray, li pre pou vini.

Prepar to lepe pou li rod enn vant.

Pa per piti, mo la koste ar twa.

Swa monte, swa desann – swa sa, swa lot.

Tini ferm babou, napa les sape.

RODERIGO

Pa les mwa tousel; kapav bizen led.

YAGO

Si mo per ki to la! Pa bizen per!

YAGO AL KASIEL DAN ENN TI KWEN

RODERIGO

Mo pa kone kifer mo pe fer sa;

Bizen rekonet li fer mwa trouv kler.

Zis enn lavi. Enn kout lepe, adie!

YAGO

(ar limem) Mo finn frot so boubou, fer li sansib.

Aster gopia la pe zwe kokderas.

Si li touy Kasio ou Kasio touy li;

Si toulede mor se mwa ki venker.

Si gopia sape li pou dimann kont,
dimann ranboursman – mo finn bien tor li.
Li bizen kaykoun. Si Kasio sape
Mwa ki pou soufer parski so grander
Rekta fer mwa gagn noze, maloker.
Anplis nene plat kapav kas lakle,
Rakont so lietnan tou mo manigans.
Li 'si bizen mor! Shouuut! Ala li vini!

KASIO RANTRE

RODERIGO

So bataz mem sa! Ala mo vini!

LI PIK KASIO

KASIO

Sans mo manto finn protez mo lekor.
Sinon mo fini. Nou get to manto!

KASIO BLES RODERIGO

RODERIGO

Ayo mama! Li finn touy mwa! Ayoooo!

YAGO RANTRE, LI BLES KASIO, LI SOVE

KASIO

Mo finn bien blese. Osekour! Ed mwa!

OTELO RANTRE

OTELO

(*ar limem*) Lavwa Kasio sa. Bravo mo Yago.

RODERIGO

Pese pey lor later.

OTELO

(*ar limem*) Pa mant!

KASIO

Osekour! Ed mwa! Apel enn dokter.

OTELO

(*ar limem*) Kasio pe pey so pese. Ah Yago

To enn jak, mo frer. Sa ki apel frer!

Li vanz ditor ki zot finn fer so frer.

Madam, to galan pe manz lapousier.

To tour pe vini. Tanto to kone!

To mazik nepli marse. To lili

Bisagn ar vis pou gout to prop disan.

OTELO SORTI; LODOVIKO EK GRASIANO RANTRE

KASIO

Osekour! Ed mwa! Personn pa tann mwa?

GRASIANO

Ena kikenn andifikilte.

KASIO

Osekour!

LODOVIKO

Kikenn pe kriye!

RODERIGO

Ayo salte la!

LODOVIKO

Ena plis ki enn. Tro danzere sa.

Kapav enn piez sa. Anou rod ranfor.

RODERIGO

Personn pa tande? Ayoooo!

LODOVIKO

Hen, ankor mem zafer!

YAGO RANTRE. LI PE SARYE ENN LALANP

GRASIANO

Ala enn dimoun dan so lenz dormi, ar zarm ek lalanp.

YAGO

Ki pe pase la? Ki pe rod sekour?

LODOVIKO

Pa kone.

YAGO

Pa finn tann kikenn kriye?

KASIO

Isi! Vinn isi!

YAGO

Ki finn arive?

GRASIANO

Mo kwar zom Otelo sa.

LODOVIKO

Limem. Enn dimoun extra serye.

YAGO

Kisannla ki dan agoni?

KASIO

Yago! Bondie beni! Ed mwa Yago.

Enn tret finn pik mwa.

YAGO

Ou sa mo Lietnan? Kot sa sovaz la?

KASIO

Enn laba ater. Li pa pe bouze.

YAGO

Twa salte verminn! (*ar Lodoviko ek Grasiano*) Donn mwa enn koudme!

RODERIGO

Osekour!

KASIO

Bandi sa. Li mars ar zot!

YAGO

Kriminel! Asasen! Ala pou twa!

LI TOUY RODERIGO

RODERIGO

Satan! Lisien! Mo modi twa Yago.

LI TOM SEK

YAGO

Atak dimoun dan nwar? Voler! Taker!

Leve tou dimoun! Jab pe fer piknik!

LODOVIKO EK GRASIANO SORTI DAN NWAR

Ki zot ete zot? Bon ousa move?

LODOVIKO

Mo sir ou kone.

YAGO

Sir Lodoviko!

LODOVIKO

Limem sa, monwar.

YAGO

Ed mwa grandimoun, zot finn bles Kasio.

GRASIANO

Kasio?

YAGO

Ki nouvel mo frer?

KASIO

Pa santi lazam.

YAGO

Ayo mo bondie! Montre lalimier.

Mo atas blesir la ar mo semiz.

BIANGKA RANTRE

BIANGKA

Ki finn arive? Kikenn finn kriye.

YAGO

Li ki finn kriye.

BIANGKA

Kasio, mo Kasio!

Mo gate Kasio, ki finn arriv twa?

YAGO

Piten bienkoni! Kasio ou kone

Kisannla sa ki'nn atak ou, bles ou?

KASIO

Non.

GRASIANO

Mo sagren finn arriv ou sa. Mo ti pe rod oumem.

YAGO

Kikenn pret enn sang pou atas lazam.

Rod enn palanken pou fer sarye li.

BIANGKA

Li pe tom febles. Kasio mo Kasio!

YAGO

Get sa laryaz la. Li kapav konplis.

Pa trakase, mo pou ed twa Kasio.

Ekler par isi. Enn kadav parter?

Mo get so figir. Ayo mo mama!

Roderigo sa. Ayo mo bondie!

GRASIANO

Roderigo, sitwayen dan Veniz?

YAGO

Limem. Ou conn li?

GRASIANO

Biensir mo conn li.

YAGO

Misie Grasiano! Mo'nn fane ankor!

Pardon mo manier. Mo tro boulverse.

GRASIANO

Mo kontan trouv ou.

YAGO

Kasio, tini ferm.

Kot palanken la?

BANN SERVITER RANTRE AR ENN PALANKEN

Pran Kasio ale.

Mwa mo'al rod enn dokter. (ar Biangka) Tansion twa fam!

Kasio, dimoun ki finn mor li mo kamwad.

Ki ti'ena ant zot?

KASIO

Mo mempa konn li.

YAGO

(ar Biangka) To per mo may twa? - Sarye zot ale!

ZOT MET KASIO DAN PALANKEN E ZOT SARYE KADAV RODERIGO, SORTI.

Pa ale misie. Twa fam enfidel,

To bien trakase. To lame tranpe.

E vouzot get bien so regar koupab!

Mo konsey zot vey li bien. Li koupab.

Mo kone kouma pou fer li koze.

EMILIA RANTRE

EMILIA

Ayo ki maler! Ki finn arive?

YAGO

Finn atak Kasio ler ti pe fer nwar.

Roderigo parmi. Lezot finn tir.

Kasio bien blese, Roderigo mor.

EMILIA

Kasio finn blese? Enn bon dimoun sa!

YAGO

Louvraz bann laryaz. Twa mo Emilia

Al dimann Kasio kot li ti ete

Avan ensidan. (ar Biangka) Kifer to tranble?

BIANGKA

Kasio ti kot mwa. Mo pa pe tranble.

YAGO

An, li ti kot twa! Aster vinn ar mwa.

EMILIA

Twa vilen piten!

BIANGKA

Mo pa enn piten. Si mo enn piten,

To 'si to piten.

EMILIA

To dir mo piten? Twa move makrel!

YAGO

Bann grandimoun, nou al okip Kasio.

Twa piten, aret rakont nou zistwar.

Dir laverite, ki finn traverse.

Twa Emilia vit al dan sitadel

Pou enform Zeneral ek so madam

Seki pe pase. (ar limem) Zordi swar mo kwar

Swa sonn laviktwar swa sonn dezespwar.

ZOT SORTI

AK 5 SENN 2

DAN SIP; DAN LASAM DESDEMONA; OTELO RANTRE. LI PE SARYE LALANP. DESDEMONA LOR LILI

OTELO

Samem larezon; samem lazistis;

Pa neseser detay, O! inosans.

Samem neseser. Pa pou'ena disan;

Pa pou'ena blesir ki rwinn lapo kler,
Poli kouma marb. Me li bizen mor
Sinon li pou tray konfians lezot zom.
Tengn lalimier avan tengn lalimier.
Si mo tengn lalanp, kapav ralim li;
Me ler mo finn tengn to prop lalimier,
Pa ena sime pou mo ralim li.
Kan mo'nn kas enn roz, enposib pou mwa
Pou fer li reviv. Roz la pou fane.
Les mo santi li vivan lor so brans.

LI ANBRAS DESDEMONA

O souf parfime! Pa fer lazistis
Perdi so balans. Ankor enn tiba.
Pa sanze. Res koumsa apre lamor.
Mo touy twa dabor, fer lamour apre.
Enn dernie tiba. Badou mertriye.
Mo larm pou koule; larm ki donn lamor.
Mo tristes sakre touye ar lamour.

Ala li leve!

DESDEMONA

Twa sa Otelo?

OTELO

Wi, Desdemona.

DESDEMONA

To pe vinn dormi?

OTELO

To'nn fer lapriyer?

DESDEMONA

Wi, mo Senier.

OTELO

Si to'nn fer enn pese

Ki fer lesiel plore, dimann pardon.

DESDEMONA

Pa bon koz koumsa.

OTELO

Dimann pardon vit!

Mo donn twa letan pou to sov to nam

Ler mo vinn touy twa.

DESDEMONA

Ou pe koz touye?

OTELO

Wi.

DESDEMONA

Senier Zezi, ed enn pov peser.

OTELO

Amenn.

DESDEMONA

Savedir ou pa pou touy mwa.

OTELO

Kwar samem.

DESDEMONA

Ou fer mwa gagn per Senier.

OTELO

Regret to pese.

DESDEMONA

Pese mo peyna

Me boukou lamour.

OTELO

Lamour va touy twa.

DESDEMONA

Lamour pa touye. Lamour donn lavi.

Ou mord ou lalev? Ou bien ankoler.

Mo priye Bondie ou pa pe vinn tir

Ou koler lor mwa.

OTELO

Shooout! Aret bouze!

DESDEMONA

Ki ou sarz kont mwa? Ki akizasion?

OTELO

Mouswar mo'nn donn twa, to finn donn Kasio.

DESDEMONA

Ayo! Sa zame! Dimann li, Senier.

OTELO

Atansion parzir! Santans kapital!

DESDEMONA

Ou'nn desid pou touy mwa?

OTELO

Ekzekision!

Regrete, konfese ek repantir!

Tansion! Pa fer serman pou anbet ziz.

Verdik lozik; santans sakre: lamor.

DESDEMONA

Bondie protez mwa! Ena enn sel zom

Dan mo lavi e peyna relasion

Ant mwa ek Kasio. Mo pa finn donn li

Okenn souvenir. Serman lor Labib!

OTELO

Mansoz! Parzir! Mo finn trouv mo mouswar

Ar mo de lizie dan lame Kasio.

Parzir sou serman. Fam ki to pe fer?

Sakrifis vinn mert? Ar mo de lizie

Mo finn trouv mouswar.

DESDEMONA

Mo pa ti donn li,

Mo ti perdi li. Sirman li'nn trouv li,

Li finn ranas li. Fer li vinn isi.

Li pou konfese.

OTELO

Li finn konfese.

DESDEMONA

Ki li'nn konfese?

OTELO

Zot fer tranzaxion.

DESDEMONA

Nou'ena enn liezon?

OTELO

Samem.

DESDEMONA

Divan mwa

Poz li kestion la.

OTELO

So lagel bouse.

Mo fidel Yago finn fer travay prop.

DESDEMONA

Zot finn touy Kasio? Zot bann kriminel.

OTELO

Si sak bren seve lor latet Kasio

Ti ena lavi, mo dezir vanzans

Ti pou manz vant plen.

DESDEMONA

Kikenn ki'nn tray li, pe rwinn mo lavi.

OTELO

E move piten, to plor so lamor?

DESDEMONA

Pa touy mwa Senier. Mo kit ou lakaz.

OTELO

Move fam piten!

DESDEMONA

Pa fer sa zordi, dime ou fer li.

OTELO

Aret fer to senn!

DESDEMONA

Donn mwa trant minit...

OTELO

Lepe lazistis pa kapav atann.

DESDEMONA

...pou fer lapriyer.

OTELO

Tro tar pou atann.

DESDEMONA

Senier Zezikri, protez mo lavi!

Osekour Bondie!

OTELO *TRANGLE DESDEMONA*

EMILIA

(*andeor lasenn*) Senier, senier ouver laport la.

OTELO

Ki sa tapaz la? To pa ankor mor?

Pou to pa soufer, les mo fini twa.

EMILIA

(*andeor lasenn*) Senier, silvouple, ouver laport la.

OTELO

Kisanlla sa?

EMILIA

(*andeor lasenn*) O Senier mo bien bizen koz ar ou.

OTELO

Wi, Emilia sa – Atann mo ouver!

Li pa pe bouze, pa pe respire.

Sirman Emilia pe vinn anons nou

Ki Kasio finn mor. Mo les li rantre?

Ala li bouze. Non. Ki bizen fer?
Mo sir Emilia pou rod koz ar li.
Kouma pou anpes li koz ar mo fam.
Mo fam? Ki fam? Mo peyna fam. Ayo!
Ki mo finn al fer? O mons marenwar
Ouver to lagel, aval lalimier.

EMILIA

(*andeor lasenn*) Silvouple Senier, les mo koz ar ou.

OTELO

Les mo ris rido. Rantre Emilia.

LI OUVER LAPORT

Ki sa tapaz la?

EMILIA RANTRE

EMILIA

Ayo mo Senier, bel-bel kafouyaz.

OTELO

Kafouyaz? Dimoun finn vinn fou. Plennlinn!

EMILIA

Kasio finn touy Misie Roderigo.

OTELO

Toulede finn mor?

EMILIA

Non, Kasio vivan.

OTELO

Kasio pa finn mor? Vanzans vinn amer.

DESDEMONA

Sap mo lavi.

EMILIA

Kisannla pe dir sa?

OTELO

Ki zafer?

EMILIA

Koumadir lavva Madam.

LI AVANS RIDO OTOUR LILI

Ayo mo mama! Madam Otelo

Dir mwa ki pou fer. Madam reponn mwa.

DESDEMONA

Mo pa malprop mwa, mo pa malang mwa.

EMILIA

Ki sa sovaz ki finn fer sa krim la?

DESDEMONA

Personn. Momem sa! Dir mo Otelo

Mo kontan...

LI MOR

OTELO

Kisannla finn touy mo Desdemona?

To finn bien tann li dir ki pa mwa sa.

EMILIA

Wi. Mo bizen enform lotorite.

OTELO

Mantez la! Li pou brile dan lanfer.

Ar mo de lame, mo finn trangle li.

EMILIA

Ankor enn martir! Ou pir ki Satan.

OTELO

Li finn kas kontra, polie nou lili.

EMILIA

Pa vre sa, ditou. Mansonz satanik.

OTELO

Li enn dilo tret.

EMILIA

To enn dife fou.

Madam ti fer fos? To finn touy enn anz.

OTELO

Kasio ti fouy li. Dimann to mari.

Bondie pini mwa si mo pa'nn fer sa

Pou konbat pese. Dimann to mari.

EMILIA

Mo mari?

OTELO

Wi, dimann Yago, Yago to mari.

EMILIA

Mo mari finn dir ou li finn tronp ou?

OTELO

Wi, ar Kasio. Si li pa ti fane

Mo ti pou gard li mem si ti donn mwa

Anesanz enn diaman groser later.

EMILIA

Yago finn dir sa?

OTELO

Limem ti premie

Pou ouver mo lizie. Enn bon dimoun

Ki pa pou les lamar polie pirte.

EMILIA

Mo mari?

OTELO

Aret repet "mo mari" kouma'nn fol!

EMILIA

Ayo Madam! Lemal finn fann rimer

Pou detrir lamour. Mo mari, ou dir?

Li finn dir ki ou madam enfidel?

OTELO

Wi, wi, wi, to mari mem finn dir sa.

Konpran mwa foutou! To mari, Yago,

Yago brav, onet. To mari, Yago.

EMILIA

Si Yago finn dir sa, li enn manter.

Madam zame ti pou tray so promes.

OTELO

Ki to dir?

EMILIA

Ou va rann kont ar Bondie.

Ou pa merite gagn enn fam koumsa.

OTELO

Tansion! Balans lalang avan koze.

EMILIA

Pa kwar mo per ou. Misie ou'enn pagla!

Veritab nenport. Ramas ou lepe.

Mo pou rakonte krim ki ou finn fer.

Osekour! Ed nou! Afro dan Veniz

Finn touy mo patronn. Trap mertriye la.

MONNTANO, GRASIANO EK YAGO RANTRE

MONNTANO

Ki pe arive? Dir mwa Zeneral.

EMILIA

Ala to la twa! Yago ki to'nn fer?

Rakont zistwar. Fer dimoun touy dimoun.

GRASIANO

Ki finn arive?

EMILIA

Si to enn vre zom, mat ar sa boug la

Ki pe akiz twa, dir ki to finn dir

Ki Desdemona ti fer so piten.

Mo pa'le kwar ki to'nn kapav dir sa.

Koze mo dir twa!

YAGO

Mo finn zis dir li

Seki mo kone. Li ki responsab

Seki li li'nn fer.

EMILIA

Eski to'nn dir li Madam ti fer fos?

YAGO

Wi.

EMILIA

Mansonz! Manter! Eski to'nn dir li

Madam finn fer fos dan lebra Kasio?

YAGO

Madam ek Kasio ti galan-metres.

Emilia, mo dir twa bous to lagel!

EMILIA

Non! Mo bizen koze! Madam finn mor.

Enn kriminel finn touy li lor lili.

TOU DIMOUN

Pa vre!

EMILIA

To mansonz Yago finn amenn maler.

OTELO

Laverite sa!

GRASIANO

Bien bizarre tousa!

MONNTANO

Orer! Orer! Orer! Ayo papa!

EMILIA

Lagign, mofinn, trazedi, katastrof!

Enn sovaz mofinn, enn move lagal

Finn touy bote, bonte ek inosans.

Prefer mor aster.

YAGO

Fol! Retourn lakaz.

EMILIA

Grandimoun ekout mwa. Li mo mari.

Mo pa pou ekout li zame, zame.

Non Yago. To lakaz pa mo lakaz.

OTELO

Ayo mo mama!

LI ZET SO LEKOR LOR LILI

EMILIA

Kriye, plore ziska ou mor Misie.

Ou finn touy pli bon dimoun lor later.

Aster marenwar pou fer so fezer.

OTELO

Li ti enn trenez! Ou, ou enn tonton;

Ala ou nies la. Ar mo de lame

Mo finn kouپ so souf pou leternite.

Tousa kapav paret enn krim orib...

GRASIANO

Enn sans to papa finn mor avan sa!

Deza to maryaz O Desdemona

Ti fer so lavi vinn bien-bien frazil.

Si li ti vivan mo sir li ti pou

Les ensten dominn lalwa ek lafwa;

Pran sime lemal ki amenn larwinn.

OTELO

... laverite se ki li ek Kasio

Ti pe fer pese gramaten, tanto.

Les Yago koze. Madam la ti donn

So galan Kasio souvenir presie

Ki mo ti donn li kouma souvenir

Mo lamour pou li. Mwa mo finn trouv sa

Dan lame Kasio. Mouswar mo papa

Ti donn mo mama, ki mo ti donn li.

EMILIA

Ayo Bondie! Pa dir mwa. Salte la!

YAGO

Twa bous to lagel!

EMILIA

Mwa bous mo lagel? Zame. Ekout mwa.

Mo pou dir zot tou. Tou jab dan lanfer

Pa pou kapav anpes mwa dir zot tou.

YAGO

Emilia choupchap, retourn to lakaz.

EMILIA

Ferfout ar twa!

YAGO TIR SO LEPE, MENAS LI

GRASIANO

Eh! Vre zom pa bat fam!

EMILIA

Afro tilespri! Les mo rakont zot

Zistwar mouswar la. Mo ti ramas li,

Ti donn li Yago parski fatra la

Toulezour ti pe lastik mwa pou souk

Lemesan mouswar.

YAGO

Bous lagel, piten!

EMILIA

Li ti donn Kasio?

Fos! Dimann Yago.

YAGO

Pouritir mantez!

EMILIA

Mwa mantez, sovaz? Twa ki gran manter.

Otelo pagla, ou finn asasinn

Bonte inosan.

OTELO

Donn mwa enn zarm pou detrir bann verminn.

LI TIR SO LEPE, FONS LOR YAGO; MONNTANO DEZARM LI; YAGO PROFITE POU PIK EMILIA E LI GALOUE SORTI

GRASIANO

Madam la blese; li'nn sey touy so fam.

EMILIA

Poz mwa akote lekor mo patronn.

GRASIANO

Li'nn sey touy so fam avan li sove.

MONNTANO

Barbar danzere! Trap sa lepe la.

Mo finn ras li ar Afro. Vey laport,

Anpes li sorti. Touy li silefo.

Mwa mo pou al rod sa bezsomin la.

MONNTANO EK GRASIANO SORTI

OTELO

Mo pa vo enn merd. Enn ti gregale

Finn sezi mo zarm. Nepli res nanye.

Tou finn plat.

EMILIA

Rapel ou sante, Madam?

Eski ou tann mwa? Mo sante final

Pou kouma sante enn sign ki pe mor.

“Repet vieyfi, vieyfi, vieyfi!”

Afro modi, ou madam ti enn sen;

Li ti ador ou. Parski mo koz vre,

Mo nam libere. Mo pe mor ere.

LI MOR

OTELO

Ena enn lot zarm dan sa lasam la.

Ala li la! 'Ton, mo bizen sorti.

GRASIANO

(*andeor lasenn*) Si ou sey sorti, mo pou anpes ou.

Pa bliye ou zarm li dan mo lame.

OTELO

Alor vinn get mwa. Pa fors mwa Tonton

Fons lor ou menlib.

GRASIANO RANTRE

GRASIANO

Ki ou'le Misie?

OTELO

Mo'ena zarm, Tonton!

Me pa bizen per. Ti'ena enn lepok

Kan ar enn lepe mo ti kapav fer

ENN larme sove. Sa Otelo la

Nepli ekziste. Enn tipti zouti

Ase pou touy mwa. Pa les mo ti zarm

Entimid personn. Ki mo lavenir?

LI AL KOT LILI

O Desdemona, mo zoli madam.

To lapo pli blan ki blan dra lili.

Zour zizman dernie bann anz pou avoy

Mo nam dan lanfer; avoy mwa griye

Dan dife. Mo finn detrir inosans.

Eski pou'ena pardon pou mo pese?

O Desdemona, pardonn mwa, gate!

LODOVIKO, MONNTANO, KASIO DAN PALANKEN E YAGO AR MENOT RANTRE

LODOVIKO

Kot sa misie ki'nn rwinn so prop lavi?

OTELO

Ala seki yer ti'apel Otelo.

LODOVIKO

Kot sa viper ki'nn rwinn zarden Bondie?

OTELO

Mo get so lipie. Li peyna sabo.

Si Lisifer sa, pa pou gagn nanye.

LI BLES YAGO AR SO LEPE

LODOVIKO

Ras lepe la!

YAGO

Mo'nn blese, mo pa'nn mor.

OTELO

Mo bien sagren twa. Dan sa lavi la

Lamor preferab. Enn liberasion!

LODOVIKO

Kimanier dimoun kouma Otelo,

Ki nou tou respe, kapav devire,

Vinn esklav lemali?

OTELO

Fer koumadir mo'enn kriminel onet

Ki pa konn laenn me kwar dan loner.

LODOVIKO

Sa bandi la finn konfes so bann krim.

Eski ou ek li ti fer plan pou touy

Onorab Kasio?

OTELO

Wi.

KASIO

Mo Zeneral, mo pa finn fer nanye

Pou merit sa sor.

OTELO

Mo kone Kasio. Mo dimann pardon.

Dimann sa boug la kifer li finn may

Mo nam imortel dan piez enfernal.

YAGO

Pa dimann nanye parski mo'nn desid

Pou aret koze.

LODOVIKO

Mempa pou priye?

GRASIANO

Tortir pou fer twa koze.

OTELO

Peyna lot.

LODOVIKO

Zeneral mo sir ou pa konn konplo

Deryer ou ledo. Nou finn gagn bann prev

Ki ti mont enn plan pou Roderigo

Touy Kasio.

OTELO

Salte la!

KASIO

Satan manti.

LODOVIKO

Ena osi prev ki Roderigo

Ti bien mekantan ar manier Yago

Me triyanger la ti may li dan lak.

OTELO

Viper san konsians. Me dir mwa Kasio

Kouma to ti gagn mouswar mo madam.

KASIO

Mo ti trouv mouswar la dan mo lasam.

Yago finn admet ki li ti zet li

Kot mwa pou sem zizani ant nou de.

OTELO

E mo'nn rant dan piez.

KASIO

Ena nouvo prev

Ki Yago finn pwagnard Roderigo.

LODOVIKO

Zeneral ou bizen demisione.

Kasio pou pran komannman sitadel.

Sa viper Yago pou al dan prizon

Ziska ki lakour desid lor so sor.

OTELO

Silvouple mesie! Zot tou bien kone

Ki finn arrive. Mo pa pou dir plis.

Me dir Dik Veniz ek bann senater

Enn zour Otelo ti al dekouver

Kot Satan ti pe kasiet so mofinn.

Lerla Otelo ar so prop pwagnar

Ti pers nik pese. Koumsa!

LI PIK SO LEKER, LI TONBE; LI RANPE ZISKA LILI, ANBRAS LIPIE DESDEMONA

Mo ti anbras twa avan mo touy twa.

Aster mo anbras to lipie. Pardon

Desdemona! Pardon!

LI MOR

KASIO

Li'nn mor kouma li ti viv: enn ero!

RIDO

08.02.12

[RETOURN KONTENI/BACK TO CONTENTS](#)

PREZIDAN OTELO

BANN PERSONAZ DAN LORD KI ZOT PARET

LAFOUL

KER, SANTER EK MIZISIEN

DAMMARRO EK KASPALTO

OTELO

YAGO

DESDEMONA

RODERIGO

EMILIA

TINO

ETRANZE 1,2,3

SEF GABLOU

METR KALIKO, AVOKA

MIRO EK 2 ZANFAN (1 TIFI EK 1 GARSON)

AK 1 SENN 1

Dan enn plas piblik. Dimoun sorti depi differan klas sosial, differan group etnik ek kars, differan okipasion pe monte-desan. Laplipar pe sarye zot sak shoping. Noel ek lane pre. Vitrinn magazen dekore ar sapen ek lanez artifisiel (zistwar la pas dan enn pei tropikal kot tou bann pie flanbwayan ki dan sertenn rezion dimoun apel boukie banane, finn fini larg zot petal rouz, zonn, oranz laflam ki prezan partou, lor pie kouma dan ler ek lor later); bann magazen pou zenn pe mete for-for lamizik jalsa; bann magazen delix pe zwe lamizik dous ek diskre; parsi-parla pe tann lamizik tipik Noel. Dan enn landrwa santral ena bel animasion. Enn group pop pe enstal zot enstriman. Zot larg sawal. Lamizik la obliz bouz leren. Lamizik ek tex bien rebel (enn parodi Jingle Bell ar akonpagnman seggae).

KER

Sonn laklos, sonn laklos

Lekours pe large;

Galoupe tou bann zanfan

Bonom Noel finn pase.

SANTER

Bann bourrbak galoupe,

Galoup deryer paysa

Me ler zot pre pou rant dan bit

Paysa fer fos ar zot.

KER

Sonn laklos, sonn laklos

Lekours pe large;

Galoupe tou bann zanfan

Bonom Noel finn pase.

SANTER

Dominer pouz lor pie

Larogans san pitie

E ler zot fer zanfan plore

Zot santi zot mari.

KER

Sonn laklos, sonn laklos

Lekours pe large;

Galoupe tou bann zanfan

Bonom Noel finn pase.

SANTER

Petal roz pe griye,

Oxizenn dan dife

Me mo bankie sak gramaten

Met kadna dan lafwa.

KER

Sonn laklos, sonn laklos

Lekours pe large;

Galoupe tou bann zanfan

Bonom Noel finn pase.

SANTER

Get soley pe leve,

Nouvo zour kas pares.

Ala marday pe fer marday,

Nou ris kales nou'ale.

KER

Sonn laklos, sonn laklos

Lekours pe large;

Galoupe tou bann zanfan

Bonom Noel finn tase.

De klosar, Dammarro ek Kaspaldo, lor enn ban piblik. Dan bakgraoun, tamtam Noel pe donn bal.

DAMMARRO

Kot pou dormi seswar Kaspaldo?

KASPALTO

Dormi? To pa pou atann Bonom Noel pase?

DAMMARRO

Enn poulia, de poulia ... trwa poulia ... mo fer san Bonom Noel pase yer, dime, zordi, kan to'le. Prezidan Otelo enn faner. May nou ar enn ti gilti, nou al kraz. Zot dir pou mo prop dibien. Si mo'le mor dan nisa pa pou mo prop dibien sa? Kaspaldo, to pa pe bwar? Tansion mank disan dan to lalkol!

KASPALTO

Dammarro, pa deranz mwa kan mo pe konsantre.

DAMMARRO

Konsantre?

KASPALTO

Pete la pa'le sorti. ... Atann li vini. Ah! Quel soulagement!

DAMMARRO

Taheeee! To'nn manz kamanber? ... Prezidan Otelo ena rezon. Mo kwar Yago pou fer enn bon Premie Minis. Enn bon piti sa. Mo bizen koz ar li. Bizen legaliz mas.

KASPALTO

Larak?

DAMMARRO

Ki larak?

KASPALTO

Diven banann, siro tamasa.

DAMMARRO

Move pou lefwa. Bizen ogmant so tevea.

KASPALTO

Mo vant pe grogne.

DAMMARRO

To lefwa finn vinn konpot.

KASPALTO

Mo fen.

DAMMARRO

Trazedi! To fen, to swaf, to bizen dormi, to pet pi. Ris enn dam. To bliye tousa pouritir dan to trip. To koko vinn kler. To nek trouv nisa partou. Kwar mwa. Twa to nek pans manze, bwar, dormi. Peyna lavenir ladan. Lavenir li dan mas. Mastana-diwana!

KASPALTO

Mo'al deryer lakwizinn BonChawchaw. Apre mo rod enn ti kwen pou dormi. Fer so!

DAMMARRO

Kaspalto, lisien pli bon ki twa. To san pider. Quelle honte mon cher. Shame! Shame! Shame! Lisien finn manz to lamour prop. ... Prezidan Otelo ena rezon. Dimoun pe vinn bebet.

KASPALTO

Mo pe'ale. Gard mo plas lor ban.

DAMMARRO

Kisannla to kwar pou pran to plas?

KASPALTO

Ki kone?

DAMMARRO

Kikfwa Prezidan Otelo pou vinn kas enn poz dan to plas.

KASPALTO

Ki kone?

DAMMARRO

Dimoun dan fet. Manze, bwar, donn jaz! Magazen tap plen; restoran tap plen; jalsa tap plen. Kisannla ena letan pou perdi lor ban publik?

KASPALTO

Mwa.

DAMMARRO

Twa, to pa konte. Deleryom pa dan kont. To kwar to tro enportan me to enn nenport ki zis pans manze, bwar, dormi. To plas li pou la dime, yer, zordi. Marke, garde!

KASPALTO

Kot pou kone?

DAMMARRO

To fatigan ar to bann kestion retorik. Ki kone? Kot pou kone? Ki'afer? Ale! Jo! Go! Al fouy dan poubel BonChawchaw pou plen to boyo. Apart boyo to peyna nanye.

KASPALTO

Fer so.

DAMMARRO

Ki to'le? Fer fre an-ete!

KASPALTO

To vinn ar mwa?

DAMMARRO

Kotsa?

KASPALTO

Rod manze. Vinn ar mwa. Zot pou bat mwa.

DAMMARRO

Kisannla?

KASPALTO

Bannla.

DAMMARRO

Ki bannla?

KASPALTO

Bannla.

DAMMARRO

Nou bann?

KASPALTO

Non, mo dir twa. Bannla. Vinn ar mwa.

DAMMARRO

Ale, mwa mo atann twa isi. Pa manz tou. Gard enn bout pou mwa. Pa manz tou laviann, nek gard lasik pou mwa kouma yer.

KASPALTO

Vinn ar mwa. Mo per tousel. ... To nepli kontan mwa.

DAMMARRO

Kontan twa? To kwar mo Prezidan Otelo, mwa? ... Aret fer to lagel lisien gagn bate. Bon! Bon! Mo vinn ar twa. Pa fasil ar twa! ... Foutouuuuu!

Zot sorti

AK 1 SENN 2

Dan biro Prezidan Otelo. Lasenn bien som. Nek trouv bann silouet. Prezidan an renion ar so bann minis. Yago, so nouvo Premie Minis pe asiz pre kot li e tanzantan li mirmir dan zorey so sef yerarsik. Bann lezot minis trouv sa normal. Dan kabine Otelo ena plizier fam. Parmi ena Desdemona ki enn madam ki finn amenn enn long konba pou fer respekte egalite zom-fam. Limem Vis-Premie Minis avek responsabilite pou vey tou seki konsern jennder. Li enn kamarad personel Prezidan Otelo ki fer li enn konfians total. Ler renion fini bann minis vinn kas pognedme ar Prezidan Otelo e apre zot sorti. Yago ek Desdemona reste parski Prezidan finn dimann zot reste pou enn konversation an konfidans.

OTELO

Nou premie lane finn pas ase bien me problem prensipal pa finn rezoud. Mo dimann mwa si li dan nou pouvwar pou rezoud li. Nou ena enn vwazen pwisan ek anbisie.

YAGO

Tank nou pa met baton dan larou, zot pou les nou trankil.

OTELO

Ou tro optimis, Yago. Lanpir Gridi so lapeti pa konn chombo. Li enn trousanfon. Pou ki li kontinie grandi so fortinn, li bizen matier premier e sirtou lenerzi par tonn. Tou pei ki ole lape bizen axepte so kondision. E so kondision se ouvertir laport ek lafnet pou li fer so bakanal. Get ki finn ariv Raki.

YAGO

Me fode pa bliye ki Prezidan Raki pa ti pe respe dinite so popilasian.

OTELO

Ena plis dinite laba aster? ... Bon mo ena enn kixoz personel pou dir zot de. ... Kikenn ole enn drink? Mwa, mo bien bizen enn. Des? Yago? Non?

YAGO

Mo ena detrwa dosie pou okipe avan mo al lakaz.

DESDEMONA

Zis enn larm pou akonpagn twa.

Otelo al ver so bar met enpe liker dan de ver e retourne ver so de koleg.

OTELO

Miro ek mwa nou finn desid pou marye.

DESDEMONA

Marye? Enn nouvel sok sa! Lalwa nou pei pa permet sa.

OTELO

Nou pe al kot nou vwazen kot maryaz gay li legal.

DESDEMONA

Lopozision pou tom lor twa. Move lekzanp.

OTELO

Mo pa per sa. Pandan dernie elexion lopozision ti fer enn kanpagn degoutan lor sa size la. Li pa ti marse. Li pa pou marse.

DESDEMONA

Non, Dann! Tou dimoun konn to oryantasion sexiel. Sa li pa enn problem. Lopozision pou mark pwen si zot dir ki to axion al kont to politik. Nou pe lite pou devlop enn idantite ek kiltir nasional pou fer fas roulo

konpreser globalizasion ki pe rod koul nou tou dan mem moul. Pou popilasion nou pei li pou paret bien drol si to pe al lotpey pou fer seki to pa pe kapav fer isi. Kifer nou pa sanz lalwa? Tou manier lalwa maryaz bizen enn bon kout plimo.

OTELO

Li paret vilen. Koumadir mo pe sanz lalwa pou mo prop lentere.

DESDEMONA

Pa kapav atann?

OTELO

Ki zafer?

DESDEMONA

Maryaz.

OTELO

Nou anvi adopte zanfan.

DESDEMONA

(Silans) ... Konplike!

OTELO

Mo kone. ... Yago, ki ou panse ou?

YAGO

Solision senp. Nou konvok parlman pou enn seans extraordiner pou anonse ki gouvernman finn desid pou aboli tou kalite diskriminasion e dan novo lalwa nou enklir maryaz gay ek lesbienn e donn zot drwa adopte zanfan. S.E.N.P, senp! Nou fer sa vinn item prensipal Prezidan Otelo so mesaz fendane.

OTELO

Ki to panse Des?

DESDEMONA

Mo tike.

YAGO

Peyna pou tike. Mo sir mo pwen.

DESDEMONA

To pare pou pran risk, Dann?

OTELO

Eski mo ena swa? Swa sa, swa nanye. Kontinie viv mo lamour dan-nwar-dan-nwar, olie viv li dan lalimier.

Mo'nn kwense Des.

YAGO

Prezidan, mo al delavan?

OTELO

(Enn moman ezitasion.) Oke!

AK 1 SENN 3

Dan plas piblik. Group pop pe sante, bann zenes pe danse.

KER

Bonnfam Noel, Bonnfam Noel

Amenn boukou zouzou;

Bonnfam Noel, Bonnfam Noel

Donn baba bwar doudou.

SANTER

Bonom Noel dan Rolls Royce

Pe fer so vakabon;

Bonnfam Noel oblize

Okip bann zanfan.

KER

Bonnfam Noel, Bonnfam Noel

Amenn boukou zouzou;

Bonnfam Noel, Bonnfam Noel

Donn baba bwar doudou.

SANTER

Bonom Noel dan tavern

Pe soul so bontan;

Bonnfam Noel letansa

Fer zanfan nana.

KER

Bonnfam Noel, Bonnfam Noel

Amenn boukou zouzou;

Bonnfam Noel, Bonnfam Noel

Donn baba bwar doudou.

(*Dammarro ek Kaspaldo pe trase. Dimoun toutotour pe tap lame pou donn lagam.*)

AK 1 SENN 4

Dan lakaz Yago. Yago pe koz ar Roderigo.

RODERIGO

Ki pe manz to krann Yago? Omwen senk minit to finn pens to lalev, fixe dan vid koumadir mo pa la. To'ena traka?

YAGO

Hen! Ki to dir?

RODERIGO

To kouma enn zako sagren.

YAGO

Mo sagren. Lane dernier mo ti fane.

RODERIGO

Lor ki zafer?

YAGO

Olie mars ar twa, mo ti mars ar sa fifi la. Twa ki ti bizen prezidan. Akoz mwa enn pervers, enn pedofil pe diriz mo pei.

RODERIGO

Elekter ti kone li enn pede. Malgre sa zot ti vot pou li. Zot ti rezet mwa, enn krwayan, relizie, onet, drwat. Lepen gagn gouvernman ki li merite.

YAGO

Sa nanye konpare ar seki pe vini. Ayo bondie! Pardon mo pese!

RODERIGO

Ki pe vini?

YAGO

Prefer to pa kone.

RODERIGO

Dir mwa. Omwen to soulaz to lespri.

YAGO

Non, tro delika. Mo gagn vomi mo dir twa, gagn vomi. Mo kwar mo pe demisione kom Premie Minis pou mo kapav amenn konba tousel kont sa mons la. Oblize. Personn pa'le trap fwet.

RODERIGO

Non, non! Pa demisione. Mo bizen twa andan. To pe donn mwa boukou ransengnman ki mo bizen pou mo biznes. To andan, res andan. Mwa mo deor, les mo fer louvraz la deor. Dir mwa ki pe arive ki pe boulvers twa otan.

YAGO

Li pe konvok parlman pou enn seans extraordiner pou pas enn lalwa ki pou donn li pouvwar fer masak ar zanfan, fer pedofili vinn legal.

RODERIGO

Ayo mama! Bap! Ena la! Ki mo kapav fer?

YAGO

Rasanble to bann zom. Avoy zot partou pou fer otan fraka ki posib. Let anonim, menas, kidnaping, oldep, ... anfen to konn lovraz la bien. Ennde lamor pa ti pou detro. Bizen montre ki gouvernman finn perdi kontrol, ki lapolis li enkapab. To konpran? Met choula parmi travayer. May ennde sendikalis dan lak. Paraliz lepor, transpor, lareopor. Envit to bann zom dan lapres. Donn zot bien boure e fer zot ekrir seki nou bizen. Fer tou bann azan, aktivis, gro-lebra ki dan to lalis lapey, pas alatak. Bizen anpes sa bouro la viol ek tortir nou zanfan.

RODERIGO

Kont lor mwa. Mo dres sa papie la. ... Dir mwa Yago, kifer to ed lezot pran pouvwar me to pa poz kandida tomem?

YAGO

Mo la pou fer sakrifis pou bienet lezot. Zame mo pans momem. Dimann mo mama si to pa'le kwar. Ler mo fini deboulonn sa salte Otelo la e met twa dan so plas, mo mision pou termine. Mo pou retir mwa dan lafore pou viv kouma sadou. Meditasion, yoga; yoga, meditasion.

RODERIGO

Ayo, to enn maha atma.

YAGO

Samem. Get sa, to konpran kifer mo pa kapav al divan-divan? Mo bizen fer sanblan ki mo foul ar li. Kan mo anvi mord li, mo kasiet mo laenn deryer enn sourir ipokrit. Ale mo larme, fer enn louvraz prop. Sakouy pie la e fer zako la grene.

RODERIGO

Kont lor mwa. Salam!

(Roderigo sorti. Yago tousel. So sourir foutan montre ki ena boukou panse malsen dan so latet.)

YAGO

Get li ale sa fatra la!

So pos ranpli, so kofor plen

Me mo ploy li, met dan mo pos.

Lisifer manti. Pa manti!

Roderigo to enn piago,

Enn pion dan mo plan jabolo.

Se Otelo, se Otelo

Se Otelo ki mo dousmann.

Se Otelo ki dam mo pion,

Kas mo konte, fer mwa vinn rann.

Mem li traver, mem li enn kwe,

Mem li prefer soz maskilen

Pa kone kifer tou bann fam

Trouv latirans dan so douser.

Desdemona nek konn zis li;

Mem Emilia, mo fam marye,

So labous ranpli ar dimiel

Ler li pronons nom Otelo.

Mo gagn laraz, mo'anvi morde,

Anvi touye, desir so trip.

Kikenn pe vini ...

Emilia rante.

EMILIA

Kisannla ti ar twa talerla? Pa sa los Roderigo la sa?

YAGO

Kifer to deteste li?

EMILIA

Pa kapav blyie so kanpagn malprop kont nou Prezidan. Sovaz la!

YAGO

Pa bon koz koumsa. Enn bon dimoun sa. Li finn rekonet so erer. Li pe dimann mwa fer li zwenn mo patron pou permet li prezant so exkiz. Mo sir li pou pardonn li.

EMILIA

Pardon? Pa pardon ki li bizen me enn bon klak. Yago, pa blyie retourn mwa sa liv poem Kahlil Gibran ki to ti pran pou zet enn koudey. Kouma to trouv li?

YAGO

Get sa bwat la! Mo pa'nn gagn letan. Donn mwa detrwa zour.

EMILIA

Fer atansion ar li. Li ena enn bel valer emosionel pou Desdemona. Otelo ti donn li sa kado e li ti ekrir enn zoli dedikas. Sa liv la li koumadir senbol zot lamitie. Pa perdi li dan to dezord.

YAGO

Korek sa!

EMILIA

Kouma to fini, donn mwa li. Mo va retourn li Desdemona. ... Pa blyie, tanto nou pe resevwar.

YAGO

Korek sa! (*Emilia sorti.*)

Sa fam la minn mo boyo!

Me oblige rekonet

Li konn fer lamour extra.

Mo lili zame finn tris!

He! Tansion lezot osi

Ler mo gout meni deor

Finn plonz dan mo gardmanze.

Non, mo pa kwar. ... Ki kone?

Mo peyna prev. ... Emilia

Mo santi loder marday.

AK 1 SENN 5

Dan lakaz Desdemona. Li pe koz ar so partner, Tino.

DESDEMONA

Mo dakor ar lide la me mo pa sir so tayming.

TINO

Mo pa kwar pou ena problem. Si Yago ti dan lopozision, wi. Me to'nn dir mwa ki li foul dakor ar proze la.

DESDEMONA

Pa blyie ki bann partizan Roderigo pou sot lor la pou minn nou lavi. Depi elexion zot finn chomtayt parski Dann so popilarite depas katroven poursan. Me la nou pe met lesans dan zot kachakcharli.

TINO

Bal finn ouver, anou danse.

DESDEMONA

Tino, to pa ankor dir mwa ki zour nou pou envit nou bann paran. To mama pe dimann nou vinn fer reveyon kot li. To pa kwar enn tro gran fardo pou bonnfam la? Lor la bonom pa tro kapav marse.

TINO

To paran dakor pou al laba? ... Si koumsa les mo get enn katerer. Mo sir ki nou bann gran dimoun pou kontan pas sware la ar nou. Sirtou ki lane dernier nou pa ti mem gagn letan al get zot. Get sa! Les mo okip fet la. Twa okip pei.

Zot maye, anbrase.

AK 1 SENN 6

Dan plas piblik kouma talerla. Nepli ena dekorasion Noel-lane. Freser finn koumans rantre. Bann personaz aswar pe fer zot louvraz. Bann madam bien makiye, lenz bien sexe pe servi zot sarm pou fer biznes marse. Ena enn ti group gro lebra abiye an nwar pe pentir slogan lor miray, pe atas bandrol lor pie, lor batiman, anfen partou kot zot gagne. Zot demars violan ek vilger. Zot rod sikann ar bann madam la ki parek kone

kimanier diil ar zot. Lor mem ban piblik ki talerla, Kaspaldo pe asize kouma enn poul mouye. Li kler ki li pe gagn fre. Dammarro pe fer bann mouvman lekzersis e tanzantan bann poz yoga.

DAMMARRO

Aret fer to senn. Vinn fer enpe fizik. Sinon to fel to fitnes.

KASPALTO

Silans

DAMMARRO

Bwar enn kou. Sa pou sof twa.

KASPALTO

Silans

DAMMARRO

Ki arive? To'nn fas ar mwa?

KASPALTO

Silans

DAMMARRO

To bwat koze finn bloke?

KASPALTO

... ... Nou kouma Laurel ek Hardy dan Tini, Tini, Godot Pe Vini.

Dammarro, koumadir li finn gagn enn sok elektrik, perdi lekilis, tonbe. Li lev so latet, get Kaspaldo.

DAMMARRO

Redir sa!

KASPALTO

Ki zafer?

DAMMARRO

Samem, Hardy ... Godot ... tini ...

KASPALTO

Tini, Tini, Godot Pe Vini.

DAMMARRO

To'le dir Vladimir ek Estragon dan Waiting For Godot?

KASPALTO

Samem.

Dammarro dibout divan li, get li koumadir enn mirak.

DAMMARRO

Kaspaldo, ki to ... to ti ... ti fer avan ... to ... isi? To konpran? ... Abandonn tou ...!

KASPALTO

Silans.

DAMMARRO

To pa anvi koze?

KASPALTO

Pa enportan. ... Ki zot pe fer?

DAMMARRO

Kisannla?

KASPALTO

Bannla.

DAMMARRO

Dime le premie Me. Zot pe prepar miting. La ki pou ena koze la! Koze zordi blye koze yer pou rapel koze dime. Koze deboulonn koze. Parol avole fer piti dan ler e tom pouf anba kouma kaka bef.

KASPALTO

Kaka bef? Kifer Dammarro?

DAMMARRO

Li sorti ron, li tom plat. ... Mo ti koz dan miting enn fwa. Pa bizen dir, mo ti tap mo daway pou gagn toupe.

Mo koz angle mo dir twa. Enn filwar koze sorti al kraz dan zorey kouma vag lor brizan ...

KASPALTO

Angle? Dimoun ti konpran?

DAMMARRO

Pa kone. Pa enportan, mo kwar. Enn mo mam dan klib mas ti vinn felisit mwa. To'nn gagn lizour, mo dimann li. Pa tro me mo stil ti empresionan. Kikfwa mo ti bizen fer politik. Ena boukou pitay ladan. Mo konn enn nwar touni ki zordi pe dormi lor matla biye mil dolar.

KASPALTO

Li pa per so lakaz pran dife?

DAMMARRO

Metafor, Kaspalto, metafor.

KASPALTO

Tapaz. Mouvman. Kot pou dormi seswar.

DAMMARRO

Pa dormi. Pre pou gramaten. Get mouvman, tann tapaz, vey soley leve.

KASPALTO

Bwat sa Dammarro. Noel ale, lane vini; lane ale, Pak vini; Pak ale, premie Me vini. Letan travers anba nou nene e nou pa kapav aret li enn ti morso, zis enn ti morso ... enn ti morso pou regagn souf. ... Twa, kifer to finn vinn viv lor ban publik.

DAMMARRO

Ki to pe dir?

KASPALTO

Nanye. ... Nou'al met nou gouni anba pon laba, sey dormi enpe.

DAMMARRO

To fou! Taler zot kwar nou pe rod lev kouve. Nou ploy anplas nou dormi.

Zot ploy anplas, zot dormi. Mouvman aktivis politik ek koler lafis kontinie.

AK 1 SENN 7

Dan salon prive enn gran lotel. Yago pe donn enstrixion mazordom. Li sorti e pandan so labsans Yago koz lor so telefon portab. Mazordom la retourne akonpagne par trwa personaz mem gabari, koumadir trwa klonn, ki abiye parey stil Al Capone, sigar dan labous e sapo fet so rebor enkline dan enn manier pou kasiet zot figir otan ki posib. Sakenn pe sarye enn valiz. Touletrwa mem grander, mem kouler, mem degenn, mem dizayn. Yago al akeyir zot, mazordom ouver enn boutey sanpagn, vers dan kat ver. Zot bwar enn lasante.

ETRANZE 1

Dernie mouv pou desann li finn rate. Paren panse ki bizen trouv enn lot stratezi. Bizen aret met legan. Bizen fons drwat, direk-direk e kas lagel. Misie Yago, ou metod tro sof, mou, elegan, fifi. Bizen metod Gestapo.

Ler rozet laswa finn depase. Ler kalot finn vini. Kalot, klak; klak, kalot.

ETRANZE 2 EK 3

Kalot, klak; klak, kalot.

YAGO

Mo pe travay lor enn nouveau proze.

ETRANZE 1

Pa neseser. Nek ekzekit seki nou dikte. Nou dir, ou fer.

ETRANZE 2 EK 3

Nou dir, ou fer.

ETRANZE 1

Paren peyna pasians. Bizen taye, raze li dir.

ETRANZE 2 EK 3

Taye, raze li dir.

YAGO

Sak pei ena so ...

ETRANZE 1

Peyna sak pei! Ena vilaz global sou lidersip Paren. Ena Paren ek so dezir; ena so dezir ki dezir naturel tou krwayan-pratikan ki kwar seki li kwar e pratik seki li pratike. Twa, dir li seki bizen dir.

ETRANZE 2 EK 3

Dir li seki bizen dir.

ETRANZE 1

Dir li foutou!

ETRANZE 2 EK 3

Foutou!

ETRANZE 1

Zokris, choupchap!

ETRANZE 2 EK 3

Zoooooo

ETRANZE 1

Zokris 1, dir li seki bizen dir.

ETRANZE 2

Ki bizen dir?

ETRANZE 1

Seki mo ti dir twa bizen dir.

ETRANZE 2

Dir li twa, Zokris 2.

ETRANZE 3

Douk, douk, douk! Mo pa rapel. Kees lor mwa.

ETRANZE 1

Ah, latet to'r'pa! ... Dir li Yago, dir li. Dir li twa. Dir bann zokris seki bizen dir.

YAGO

Mwa?

ETRANZE 1

Wi. Twa.

YAGO

Be ... latak endirek pa finn marse. Bizen latak direk. Destabiliz Otelo. Servi Desdemona kouma veren. Pas par anba, leve, zete. Ensiswatil!

ETRANZE 1

Bravo! Rapel bien. Pou konstrir lape iniversel bizen detrir santiman primitif kouma 'mo pei', 'mo kiltir', 'mo dinite'. Yago, Paren panse ki se twa ki bizen pran labar isi. Perdi letan pas par entermedier. Bizen lapat feyte, lapat brize. Roderigo li enn madriye, enn makacha, enn mastok, enn farata mal belo plito. Nou pe kit trwa valiz biye pou to bann ti depans. Nou pe kredit to bann kont ofsol ar tou lamone ki to bizen pou pirifie pei, koloni ek paradi. Tutti-frutti! Satini Bilinbi! Kouma dimoun kontan dir isi: maaaari!

AK 1 SENN 8

Dan biro Prezidan Otelo. Li pe koz ar Desdemona. Toulede bien rilax.

OTELO

Finalman rasanbleman antigouvernman ti enn flop. Nou ti pe trakase pou nanye. Tou paret bien kalm deor.

DESDEMONA

Bizen rekonet ki entwision Yago ti bon. Pa ti ena pou tike. Mo ti pe per pou nanye, mo rekonet. Me Dann, malgre tou, mo malalez. Pa kone kifer. ... To fami ki manier?

OTELO

Extra Des, extra. Zordi tou bann papie finn finalize. Akoz samem mo pe envit mo bann meyer kamarad, ki finn tini ferm koste ar mwa pandan peryod difisil, pou dine ar mo fami. Pa les mwa tonbe.

DESDEMONA

To kapav kwar! Mo kapav amenn mo garson ek so fianse?

OTELO

To garson?

DESDEMONA

To trouve, mo 'si mo ena mo ti sekre. Mo ti ansent Vitorio ler mo ti kolez. Mo ti ena apenn diset-an. Kouma mo ti anons sa mo boyfren, li ti fonn. Mo ti kapav fer enn avortman me mo de paran, mo papa sirtou ti dir

mwa ki mo ti kapav gard zanfan la si mo ti'le. Zot ti promet tou sipor ki mo ti bizen. Zot ti gard zot parol. Mo garson ena vennsenk an zordi. So fianse apel Bianca. Li enn tifi formidab ... me ... li ena enn problem.

OTELO

Ki problem?

DESDEMONA

Li HIV/AIDS pozitif, samem, seropozitif.

OTELO

To kone Des, to enn gran Madam. Wi, koko, amenn zot ar twa. Tino pe vini?

DESDEMONA

Mo pa kwar. Li pe fer enn depresion depi ki li finn aprann nouvel la. Li refiz sorti.

OTELO

Me Tino enn dimoun lespri larz!

DESDEMONA

Li per lamor. Me kouma mo konn li, li pou sirmont so difikilte. Kouma tou artis li bien frazil. Li pe soufer soufrans Bianca plis ki Bianca. ... Dann, mo ena enn ti zafer pou dir twa. Li paret kouma enn palab. Pa mal pran li. ... Enn kontak ki mo ena dir mwa ki Premie Minis Yago ti resevwar trwa etranze lous dan salon prive dan enn lotel siper lix ki portdrapo holding dirize par Roderigo. Ena boukou kapital etranze ek etranz dan sa biznes la.

OTELO

Enn Premie Minis bizen lib pou roul gouvernman kouma li kwar neseser.

DESDEMONA

Kifer li pa ti resevwar zot ofisielman dan so biro.

OTELO

Pa kone, li ena so rezon. Twa, to so adzwen. Kifer to pa dimann li?

DESDEMONA

Pa fer sa vinn enn zafer personel, Dann.

OTELO

Get sa Des. Yago enn bebet politik. Nou bizen so zeni pou met anpratik nou bann lide. Li enn bon Premie Minis. Ziska ler, eski to ena kik kritik kont so travay?

DESDEMONA

Non.

OTELO

Sa ki enportan. Bliye detay. Nou get seki esansiel. Pa fatig to latet ar bann ti detay. Pei pe avanse, tou kalm. ... Mo pa ankor dir twa kifer mo finn dir twa vinn get mwa. Mo pe pran de semenn konze. Miro, nou de zanfan ek mwa, nou pe al vizit enn pei vwazen. Yago ek twa zot pou bizen soupervaiz tou ansam ziska mo retour. Sey fer enn zefor devlop bon relation.

DESDEMONA

Mo peyna okenn problem travay ar li. Selman ... Bliye seki mo'nn dir. Kan to pe ale?

OTELO

Dime. Aswar nou zwenn. 7.30. Salam!

DESDEMONA

To'nn envit Yago?

OTELO

Li mo kolaborater. Pa mo kamarad. Seswar zis kamarad entim ki envite. Sey persiad Tino vini. Babay!

AK 1 SENN 9

Enn lasam dan nwar. Pandil sonn douz kou. Enn ti lalimier feb koumans ekler lasam la dousma-dousma. Enn kout sek enn spotlait ekler enn serkey. Lamizik makab koumanse e douma-dousma volim ogmante ziska li arriv so top. Soudan ar violans, kouvertir serkey anvoie. Enn kadav drese. Silans konple.

YAGO

Mo finn bien repoze foutou.

Li sante.

Momem Yago, Yago Premie,

Gran Prens Marenwar,
Aswar dan nwar mo fer malis
Ar zanfan lamor.
Pa koz mwa violon do ta,
Pa koz mwa diya;
Pa koz mwa pardon baya,
Pa koz mwa lamour;
Pa koz mwa lizour gopia,
Pa koz mwa lezot.
Koz mwa, mwa ek mwa fatra,
Sinon mo klak twa.
Momem Yago, Yago Premie,
Gran Prens Marenwar,
Aswar dan nwar mo fer malis
Ar zanfan lamor.
Li koz ar lodians.
Ki arive? Zot pa aplodi mwa.

AK 2 SENN 1

Enn an pli tar zour pou zour. Mem plas biblik ki koumansman Ak 1. Mem lepok, mem dekor, mem group mizisien, mem sante, mem mouvman, mem aktivite. Kaspaldo lor ban, Dammarro pe mars-marse otour li.

KASPALTO

To pa pou aret fer mo letour, Dammarro?

DAMMARRO

Tomem mo soley. Mo oblize tourn otour twa, my dear Kaspaldo.

KASPALTO

Aret koz nenport. ... Ase tourn otour mwa! To fer mwa gagn vertiz.

DAMMARRO

Ki enn dimoun kouma twa pe fer lor ban biblik.

KASPALTO

Dimoun kouma mwa? Ki to'le dir?

DAMMARRO

Mo pa kone ... me mo santi ki to kouma sa dokter dan enn fim ki mo ti gete ... lepok mo ti pe al sinema ...
mo ti zenn lerla ... Eugene, Sylvain ek mwa, nou ti trwa dezorder ki ti kontan fer lenteresan ... we, sa dokter
la ti fer enn zafer ki li ti kwar korek me ki lalwa ti dir pa korek ... li ti al travay dan sirk kouma enn kloun ... to
enn vizaz kloun ar enn leker ki pe soufer ... vre, pa vre.

KASPALTO

Non mo pa enn dokter. Mo enn nanye ditou. Enn ta bagas ... enn plot kaka. Apre aret fatig mo latet, rod
fouy dan desbinn mo lavi. Zame mo pa poz twa kestion lor lepase. Kifer twa to pa fou mwa lape? Kifer to pa
fer kouma sa bann bon dimounn ki pe al lames minwi, ki konfese, ki kominie e apre fann gro kaka?

DAMMARRO

Pa sap, pa manga mo dalon. Mo fer ler pou fer letan pase. To'le mo vinn ar twa al fouray dan desbinn
BonChawchaw?

KASPALTO

Mo pa fen.

DAMMARRO

Pa gard dan leker bayo! Il faut vivre pour manger.

KASPALTO

Fer so!

DAMMARRO

To'le enpe diven tamasa?

KASPALTO

Non ... To kone ... mo kwar mo anvi ... bwar enn ver lamous.

DAMMARRO

Lamous? ... To pa per to trip rouye? Lamous? Mo kwar to bien malad.

KASPALTO

Mo kone mo malad. Mo malad depi sa zour ki ...

DAMMARRO

Ki ti arrive?

KASPALTO

Nanye.

DAMMARRO

To fer Hitchcock ar mwa?

KASPALTO

Non! Beckett.

DAMMARRO

Ala to rekoumanse!

AK 2 SENN 2

Dan biro Otelo. Otelo ek Yago pe koz-koze. Desdemona rantre. Otelo leve pou akeyir li. Yago zis fer enn signdetet.

OTELO

Nou ti pe atann twa pou koumanse. ... Wi Yago, ou kapav koumanse.

YAGO

Prezidan, mo kwar ki li ti pou bon ki nou adapte nou politik etranzer ar sitiasion enternasional. Sa pou permet bann antrepriz lokal vann zot prodexion lor marse ki rapport gro e fer gro profi.

OTELO

Ki marse?

YAGO

Bann Gridi enterese pou aste nou prodwi.

OTELO

Zot plis enterese pou inond nou pei ar zot prodwi, fer pri tonbe e larla rwinn lendistri lokal.

DESDEMONA

Pa blyi osi ki zot pe refiz sign bann agriment pou diminie polision. Bann dirizan Gridi enterese zis ar zot prop krwasans. Zot movi ar leres limanite. Deryer zot bel-bel koze, ena zis zot gourmandiz ek zot egoism.

YAGO

Eski li normal ki nou refiz ouver nou frontier kan tou pei devlope, avanse, sivilize pe fer li? Toulezour bann dirizan antrepriz, pa bann tipti bweter, me reprezantan bann gro bwat, pe vinn lastik mwa. Zot pe menas fermtir si zot pa gagn satisfaxion. Mo nepli pe kapav tini zot.

OTELO

Mo kone ena enn lobi ki pe dimann sa. Me pa blyi ki zot ena lentere finansie Gridi deryer zot. Bann spekilater Gridi finn aste enn poursantaz enportan axion dan sa bann bwat la. Aster dimoun nou pei finn vinn zot agwa. Nou bizen tini ferm Yago. Plizier pei vwazen pe swiv nou lekzanp, pe reziste presion. Ena mem menas envazion kot zot gagn enn ti exkiz. Gran koze aster se lager kont prezans satanik.

YAGO

Me zot promet ki zot pou atir envestisman dan nou pei, mont lizinn, kre lanplwa, fer nou pei vinn enn pwisans ekonomik, enn ... enn ... enn pei ris.

DESDEMONA

Administrasian Gridi pe gagn problem ar so prop popilasion ki pe proteste for-for kont polision ek degradasian ekologik. Zot ole aster export zot bann lizinn derti dan lezot pei. Sa pa pou rezoud problem global, tou dimoun kone.

OTELO

Get sa Yago. Nou pei li pa enn pwisans ekonomik me nou popilasion pe viv bien. Kifer nou bizen kopie seki lezot pe fer, sirtou ki nou kone ki zot pe fer later vinn enn lanfer? Pe servi propagann pou destabiliz nou me sa pa pe marse. Mo kone ki zot pe servi lamone pou aste bann responsab me la'osi sa pa pe marse parski nou lekip li solid, soude, onet ek senser.

YAGO

Mo 'si mo'nn tann dir ki zot pe fann lamone par valiz e ki ena ennde ki pe tramp dan lasos la. Bizen anpes sa.
OTELO

Nou pei li enn pei lib, dimoun lib. Nou pa kapav anpes ennde dimoun fane. Se zot drwa demokratik.
Mazorite kone ki sime ki bon.

YAGO

Prezidan, mo fer mo devwar.

OTELO

Ou'nn fer bien Yago. Mo pa ena okenn repros pou fer ou. Nou kontinie vey sitiasion e nou va rediskit tousa apre lane.

Yago leve pou li ale. Ler li pas pre kot Desdemona li get li ar lizie traver.

Reste Des. ... Ki nouvel Bianca?

DESDEMONA

Pa bon, Dann.

OTELO

Pov tifi! ... Des, mo ena enn zafer delika pou dir twa.

DESDEMONA

Koze Dann.

OTELO

Dapre mo ransengnman, nou pou bizen sirvey tranzaxion Vitorio.

DESDEMONA

Vitorio? Tranzaxion.

OTELO

Mo kone sa pou fer twa soufer. Avan li vinn enn problem politik les nou trouv enn solision ki pa fer tro boukou dimoun soufer.

DESDEMONA

Be ki tranzaxion?

OTELO

Get sa Des. Ki travay Vitorio fer? Kot li travay?

DESDEMONA

Li pa pe travay pou lemoman pou ki li kapav okip so fam. Mo ti dir twa zot finn marye?

OTELO

Wi. ... Olie met so fam dan lopital piblik kot tou swen gratis, li finn met li dan enn klinik prive bien ser. To bien kone ki mexinn antiretroviral kout enn fortinn dan lafarmasi. Gouvernan finn reysi fer enn diil pou enport mexinn zenerik.

DESDEMONA

Li dir mwa ki li ena enn bienfeter.

OTELO

Nasionalite Gridi.

DESDEMONA

Pa vre!

OTELO

Vre Des.

DESDEMONA

Samem zot ti pe koze ler mo ti rantre? Kouma zot trouv mwa zot arete. ... Ki desizion?

OTELO

Lapolis pou aret li.

DESDEMONA

Ki ofans?

OTELO

Pran braib? Traizon? DPP pou deside.

DESDEMONA

To'le mo demisione?

OTELO

Non, pa neseser. To pa responsab axion enn zanfan mazer.

DESDEMONA

Mo bizen pran konze pou okip Bianca. Li pa ena personn apart nou.

OTELO

Fer admet li dan enn lopital piblik. Li pou gagn bon swen. Des, ... mo santi nou pe rant dan enn faz difisil.

Nou pou bizen boukou kouraz ek solidarite. Mo pa pou les twa tonbe. Kont lor mwa. Me lalwa bizen swiv so sime.

DESDEMONA

Wi, mo konpran. ... Dann, to kwar problem la osi senp ki sa? Peyna kik marday ki kasiet deryer enn erer ki enn zenes finn fer pou soulaz soufrans so fam?

OTELO

Kikfwa. Me mo pa okouran. Me to konpran ki mo pa kapav enzer dan lanket lapolis?

DESDEMONA

Wi. ... Li fek gagn vennsis-zan Dann. E li finn fini ... Ah Bondie ed mo pov piti!

AK 2 SENN 3

Dan plas piblik.

KASPALTO

Ala fer so la. Vadire enn siklonn pe prepare dan ler.

DAMMARRO

Siklonn la finn fini arrive.

KASPALTO

Latet pa bon Dammarro? Ris enn dam!

DAMMARRO

Mo dir twa. Siklonn envizib pe kraz tou.

KASPALTO

Kotsa?

DAMMARRO

To pa pou trouve. Li envizib, maron. Fode to kas kaka lizie, lerla to pou trouve.

KASPALTO

Hen! Bwar enn gorze. Mo kwar to bien malad.

DAMMARRO

Swa siklonn, swa enn lot zafer. Me ki li lot, ki li sa, li mari golmal.

KASPALTO

Tou paret normal. Golmal li dan to latet.

DAMMARRO

Paret, mo dalon, paret.

KASPALTO

Ki sa zafer misterye ki to pe fane?

DAMMARRO

Enn mister misterye. Momem mo pa konpran. Pov Madam Desdemona!

KASPALTO

Kisannla?

DAMMARRO

Madam Desdemona. To pa konn Madam Desdemona?

KASPALTO

Limem ... minis?

DAMMARRO

Vis-Premie-Minis.

KASPALTO

Samem.

DAMMARRO
Li finn tas dan langrenaz.

KASPALTO
Langrenaz?
DAMMARRO
Pa li. So garson.

KASPALTO
Li'nn tas dan langrenaz so garson?

DAMMARRO
Ayo bourrbak! So garson finn tas dan langrenaz.

KASPALTO
Ki langrenaz?
DAMMARRO
Ena enn charj konspiration ek traizon lor li. Tou dimoun kone. ... Apart twa.

KASPALTO
... *Silans* ...
DAMMARRO
Ki arive? To'nn aval to lalang?

KASPALTO
(... *Silans* ... *So figir finn vinn blem.*)

DAMMARRO
To malad, Kaspaldo?
KASPALTO
... *Silans* ...
DAMMARRO
Koze, mo bayo! ... To pe plore?

KASPALTO
(... *Silans* ... *Li leve li ale.*)

DAMMARRO
Atann! Kot to pe ale? ... Ki pe arive?

AK 2 SENN 4

Dan prizon top sekirite. Yago pe koz ar sef gablou.

YAGO
Sitiasion finn vinn bien vilen. Malang pe fane kouma lapipi. Zom ar zom; fam ar fam; maledixion SIDA pe file kouma serpan set latet. Dimoun pe vann zot pei ar etranze. Tann dir dirizan pe konploté pou pran plas so kamrad. Soy! Lagign! Mofinn! Bisagn! Bizen netway prop!

SEF GABLOU
Wi sef!
YAGO

Li finn konfese?

SEF GABLOU
Pa'kor. Me pa pou tarde. Nou pe ranz so kari. (*Tann enn lavwa kriye ar douler.*)
Fer koumadir ou pa finn tann nanye.

YAGO
Kifer? Ti ena kixoz pou tande.

SEF GABLOU
Non, pa vreman. (*Enn tapaz douler pli for.*) Ou'nn tann kixoz?

YAGO
Non! Mo kwar mo pe vinn sourd. Bizen get enn spesialis zorey. (*Tapaz douler atros.*) Zot dan bien isi. Lape, trankilite. Bon kouma zot gagn konfeson la, fer mwa kone. ... Kikfwa li ti pou bon si ... apre konfeson, li desid pou swiside. (*Li sorti.*)

AK 2 SENN 5

Dan lakaz Desdemona. Latmosfer tris. Desdemona pe dibout kot enn lafnet, pe get deor dan vid. So lespri pa la. Ar so ledwa li souy so lizie diskretman. Telefond sone. Li al reponn.

DESDEMONA

..... dime, trwa-zer. ... Non mersi, Emilia. Mo kapav debrouye. ... Mersi to'nn telefone. ... Legliz St Therèse ... simitier St Martin. ... non pa trakase.

(Li poz telefond, returne kot lafnet. Tino rantre. Desdemona mem pa vire pou gete.)

TINO

Pa deranz mwa, mo pe al dormi.

DESDEMONA

(... Silans ...) Kot to ti ete tousa letan la?

TINO

... Silans ...

DESDEMONA

(Lavva isterik.) Reponn! Kot to ti ete tousa letan la? Vitorio dan prizon. Bianca finn mor. Twa kot to finn al trene? Enn ler pou al ar to bann piten? Parye to'nn rekoumans pike? ... Pa dibout laba kouma'nn stati.

Reponn mwa!

TINO

... Mo ti lopital.

(Li asiz anplas lor enn sez, kasièt so figir ar so de lame. Li pe plore.

Desdemona realiz so erer. Li al dousma ver li, poz so lame lor latet Tino. De leker kase imobil divan zot soufrans.)

AK 2 SENN 6

Dan salon prive lotel delix. Yago ek Roderigo.

RODERIGO

Yago pa kwar mo enn piago. To pa pe zwe ar mwa twa? Mo verse mem lamone dan to kesnwar me mo res touzour deryer midi. Fotey prezidan li kouma larkansiel. Plis mo al ver li, plis li rekile.

YAGO

Ki to'le? Fer koudeta, met twa lor tronn ilezitim ousa pas par elexion e pran pouwvar lezitim. Enn elexion prezidansiel li pran letan pou prepare. Met kas dan kofor mo babou, met kas dan kofor. To'le nou deboulonn Otelo, met kas dan kofor. To'le nou kas konte Desdemona, mo babou, met kas dan kofor. To'le fotey prezidan, mo babou, met kas dan kofor. To'le jalsa douniya, met kas dan kofor. Aret pilinge. Nek met kas dan kofor. ... Garson Desdemona, samem Valentino ... non Vitorio, li finn sign so konfession. Li ti azir kouma entermedier pou so mama. Ena koken dan gouvernman, pe pran braib ar lennmi pei. Met kas dan kofor, mo babou, met kas dan kofor.

RODERIGO

Komie?

YAGO

Gete tomem. To bizen fer enn konferans-depres pou dir ki Madam Desdemona ti ofer twa lamone pou ed li ranvers Otelo.

RODERIGO

Pa vre sa!

YAGO

Kisannla finn dir twa koz laverite? Met kas dan kofor, mo babou, met kas dan kofor. That's a good boy! Kan to vinn prezidan, pa bliye to bann vre ami ki finn fer latet, lipie pou satisfer to anbision. Pa fer nimakarram ar mwa. Si to pa fer fos, mo ena enn bonus pou twa.

RODERIGO

Ki'ete?

YAGO

Mo met Desdemona lor to lili.

RODERIGO

Wek!

YAGO

Mo dir twa mari maja. Kwar mwa! Li konn Kama Sutra par ker.

RODERIGO

Mo pas! To'le mo gagn SIDA. Dan so fami ena sa. ... To konn bien, mo prefer laser bien-bien tann.

YAGO

Pa blyie! Al fer depozision la. Nou may li dan lak, nou vir-vir li; nou deklenk Otelo, nou koup so boulon sant.

RODERIGO

Fer enn draf. Koumsa mo sir mo pa fane.

YAGO

Tanto mem li pou lor to latab biro. Fer bon zanfan. Salam. (*Roderigo sorti.*)

Tou bachara ole vinn minis, premie minis, prezidan. (*Li sante.*)

Get sa voryen la, mama!

Lizie gro-gro, vant piti;

Dezir feros, bavant plat.

Get sa voryen la mama,

Get sa voryen la!

AK 2 SENN 7

Dan plas piblik. Dammarro tousel lor ban. Li tris. Tanzantan li lev latet pou gete si Kaspaldo pe vini. Kan li kwar li pe vini li fer enn sourir. Ler li realize sa pa vre, niaz tris kouver so figir. ... Li trouv li pe vini depi lwen. Li galoupe, li al ver li. Li kit lasenn e retourne pli tar ar Kaspaldo ki paret diferan.

DAMMARRO

To fer mwa trakase. Pa fer sa enn lot fwa. Mo peyna personn apart twa. ... Eh! To finn sanz to louk! Ki pe arive? To'le mo al sers enn grog pou twa?

KASPALTO

Mo'nn aret bwar.

DAMMARRO

Aret badine.

KASPALTO

Pa pe badine. Mo bizen aret fane.

DAMMARRO

Fane?

KASPALTO

Enn long zistwar. Tro long pou rakonte. Enn zour kikfwa.

DAMMARRO

Nou tou nou ena zistwar pou rakonte.

KASPALTO

To'si?

DAMMARRO

Enn long zistwar. Tro long pou rakonte.

KASPALTO

Enn zour kikfwa?

DAMMARRO

Kikfwa. ... Zistwar kloun dan sirk.

KASPALTO

Kan mo ti zenn ...

DAMMARRO

Mo ti enn dokter ...

KASPALTO

mo ti ena enn kopinn ...

DAMMARRO

mo mama ti pe soufer. ...

KASPALTO

nou toulede ti zenn ... mo ti amoure fou ...
DAMMARRO
kanser ...
KASPALTO
li'si parey ...
DAMMARRO
douler atros ...
KASPALTO
lamour enkontrolab sarye nou ... mo ti fer li ansent ...
DAMMARRO
pa kapav tini ... faz terminal ...
KASPALTO
mo ti sove ...
DAMMARRO
ogmant doz morfinn ...
KASPALTO
foser ...
DAMMARRO
dormi anpe ...
KASPALTO
enn zour mo ti krwaz zot, li ek nou zanfan ...
DAMMARRO
lapolis ... lakour ... prizon ...
KASPALTO
mo kasiet pou zot pa trouv mwa ... mo'nn res kasiet mem ... dan lalkol ...
DAMMARRO
reysi sove ... tom andeor. ... Fatige kasiet, degize. ... Mo bizen rann lekor. Pa gagn kouraz. Mo gagn per Kaspalto, mo gagn per. Pa les mwa tousel!
KASPALTO
Mo garson dan prizon. Ena charj traizon lor li. Aster finn aret so mama pou konplisite.
DAMMARRO
(*Li fixe so kamarad. Li pa'le kwar.*) Madam Desdemona?
KASPALTO
(*Li zis bouz so latet pou dir wi.*)
DAMMARRO
(*Li vinn ver Kaspalto, poz so lame lor so zepol.*) Sakenn kone pwa lakra wa ki li pe sarye. Nou'ale, nou'al asiz lor nou ban. Lerla nou gete ki nou bizen fer.

AK 2 SENN 8

Dan prizon top sekirite. Sef Gablou pe koz lor telefonn. So figir montre ki li trakase.

SEF GABLOU

Wi, li'nn sign so konfesion. ... Wi, li'nn axepte pou temwagne an kour. ... Me ... Kouma mo pou dir ou sa? ... Be li pa pou kapav. ... Li finn swaside. ... Avek so dra lili. ... Lotopsi? ... Komision danket? ... Sispann mwa? ... Be ou ki ...

(Kominikasion finn koupe. Sef Gablou pe transpir gro. Li souy so figir ar so mouswar, asiz lor enn sez, get drwat divan li kouma enn efare.)

AK 3 SENN 1

Dan biro Otelo. Otelo pe koz ar Yago.

OTELO

Sitiasion pe dezenere. Lanpir Gridi pe blok exportasion, enportasion ek envestisman. Somaz pe monte, pouvwardasa pe bese. Lopozision pe fer demagozi. Li kler ki zot manz dan katora Gridi. Moral gouvernman

ba. Nou ena enn minis ... enn ex-minis dan rimann. Enn zenn finn mor dan prizon e popilasian kwar ki lapolis finn touy li.

OTELO

Mo sagren tousa pe tom lor ou. Mwa ki antor. Enn Premie Minis bizen vizilan. Mo pa finn fer travay kouma bizen. Mo konfians aveg finn fer mwa fane. Mo dispoze donn mo demision si ou ole.

YAGO

Non, Yago, non!

OTELO

Ti ena bann sign golmal me pa mo ti pran kont.

OTELO

Ki ou'le dir?

YAGO

Enn dimoun ki pa travay, ki vwayaze souvan, al mem plas; ki met sipa so fianse, sipa so fam dan klinik senketwal kan lopital gouvernman pe donn malad SIDA swen premie klas; enn Vis-Premie-Minis ki konn tousa me res trankil ...

OTELO

Mo pa pe kwar ki Madam Desdemona kapav fer sa.

YAGO

Mwa'si parey. Sok lor sok! Difisil fer dimoun konfians.

OTELO

Pa al dan lot extrem. Lavi vinn enposib san konfians.

YAGO

Wi, ou ena rezon. ... Prezidan Otelo, ou bizen ranplas sa de minis ki finn kit gouvernman pou rant dan lopozision, anplis bizen enn ranplasan pou post Vis-Premie-Minis. Ou finn prepar ou lalis?

OTELO

Non, pa ankor. Ou ena enn sizestion?

YAGO

Non, pa vreman. ... Kikfwa! ... Non, mo ti pou dir enn betiz.

OTELO

Koz touzour. Souvan bon lide ne koumsa.

YAGO

Ena dezord dan pei, anfen dimoun panse. Si koumadir nou ... donn enn sok sikolozik ... fer dimoun santi ki enn zafer extra pe arive ... ki lalimier finn alime dan bout tinel ... kikfwa sa pou redonn konfians ... kikfwa.

OTELO

Mo dakor. Me ki bizen fer? Enn zafer konkret ki fer masinn la repran amars.

YAGO

Pa kone. Kikfwa ... Si koumadir nou nom trwa dimoun lopozision minis e fer Roderigo vinn Vis-Premie-Minis?

OTELO

Pa enn move lide sa. Ou pou kapav travay ar li Yago?

YAGO

Bizen seye. Pei avan tou. Pou difisil, sirtou ki avek Madam Desdemona li ti kouma kouto dan diber. Pov Madam Desdemona! Pa kapav dimann enn nolle prosequi?

OTELO

Separasion pouvwar bizen res enn prensip sakre.

YAGO

Bann madam vinn eratik parfwa, non?

OTELO

Kifer?

YAGO

Menopoz fatig zot. Zot fer ek dir nenport.

OTELO

Mo pa ti remark nanye.

YAGO

Ti detay. Pa enportan.

OTELO

Par egzanp?

YAGO

Lapolis finn trouv sa dan so poubel. (*Li montre Otelo enn liv poem par Kahlil Gibran avek enn dedikas par Otelo.*)

OTELO

Mo gete. (*Li get liv la bien.*) Kikfwa li finn tom dan so binn par axidan.

YAGO

Mo sir. Madam Desdemona zame ti pou zet dan pagne salte enn veritab senbol zot lamitie. Sirman enn axidan. Mo dakor ar ou. ... Mo al delavan ar bann ranplasman dan kabine.

OTELO

Mo pa sir Roderigo pou axepte. Pa blyie ki li ena boukou lien for ar bann dirizan Gridi e nou politik li kontrer politik Gridi.

YAGO

Mo konn li depi nou ti lekol primer e mem si li ena detrwa ti defo, li ena enn gran kalite. Li enn gran patriyot. So lamour pou nou pei peyna limit. Bengker sek! Li pou ed nou sorti dan lenpas. Prezidan, si ou pa bizen mwa, mo pe return dan mo biro. Ena plizier dosie enportan pou okipe. (*Li sorti.*)

OTELO

Difisil lir lor figir

Seki leker pe kasiet.

Ler figir pe zwe rol fler

Leker pe kasiet enn tret.

Kan ledan pe mord lame

Ki pe amenn so manze;

Kan envite koumans kras

Dan lasiet ki'nn nouri li;

Kan dimoun ki nou kontan

Pis lor senbol nou lamour ...

Non, non, non. ... Desdemona pa kapav fer sa. Enn axidan; enn momam koler. Vre kamarad bizen konn pardone. ...

... Me bien difisil pou lir

Seki leker pe kasiet.

... Enn sans mo'ena Yago!

Senbol fidelite!

Depi koumansman

Zame li'nn les mwa tonbe.

ENN Premie Minis

Onet ek senser.

Li, mo lir lor so figir

So lespri lalimier

Ki ekler leker kler.

AK 3 SENN 2

Dan prizon top sekirite. Desdemona ek so avoka.

DESDEMONA

Vomie nou aret nou konversation lamem. Mo finn pran mo desision. Mo pa pou defann mwa.

AVOKA

Lakour pou deside ou koupab.

DESDEMONA

Mo pa kapav defann mwa kont de dimoun ki mo plis kontan. Mo prop garson. Mo meyer kamarad.

AVOKA

Madam Desdemona, pa pran desizion drastik. Ou garson finn sede sou tortir.

DESDEMONA

Kouma pou prouv sa? Mo garson finn mor akoz sa. Aster mo bizen prouve ki li ti vann so mama pou li sov so lapo. Pa dimann mwa sa. Mo pa pou sali memwar mo garson. Aster ou dir mwa ki Prezidan Otelo pou vinn depoz kont mwa. Li ti ... non ... li mo meyer kamarad. Mo ti kwar li pou met so likou lor biyo pou mwa.

AVOKA

Rezon-deta.

DESDEMONA

Rezon-deta? Eski li kwar mo kapav vann mo konsians. Tousa letan nou'nn lite ansam pou enn ideal pa finn permet li conn mo profon?

AVOKA

Ena dimoun pe manz so krann, pe kabos so gete, gat so lespri. Mo pa fer politik me mo santi ki ... prefer pa koze. Miray ena zorey.

DESDEMONA

Otelo li enn jenntoulmenn stab. Pa so labitud les ti palab, rimer sakouy li. Ki finn arriv so lespri rationel, so lisidite? ... Tro boukou problem pe akable li anmemtan. Peyna personn pou soutenir li. ... Pourtan li ena enn fami aster. Li ti bizen ena plis stabilite, pa mwens. Amwen ...

AVOKA

Madam Desdemona, ou ki dan dif. Nou gete ki bizen fer pou tir ou ladan.

DESDEMONA

Mwa mo pa enportan, Metr Kaliko. Prezidan Otelo reprezent lespwar ki li posib rezet lespri Gridi. Me dapre seki mo pe konpran, li finn maye dan latrap Gridi. Kisannla finn konsey li fer sa bann nouveau nominasian la?

AVOKA

Ou pa devine?

DESDEMONA

Marday finn rant partou! E mo pov Vitorio finn pey lepokase. Pov, pov Vitorio. Malsans finn swiv li partou. Depi premie kontak ar lavi. ... Zenes, viktum pouritir lemonn adilt!

AVOKA

Madam Desdemona, ou conn enn dimoun ki apel Kaspaldo? Pa so vre nom. Sa se so nom Klosar. Kaspaldo?

DESDEMONA

Kaspaldo? Non!

AVOKA

Antonio?

DESDEMONA

(*So figir sanze enn sel kou.*) ... Kan mo ti pe fer mo 'A' level ... mo ti ...

AVOKA

Limem!

DESDEMONA

Li ti abandonn nou.

AVOKA

Li ti'a kontan vinn dimann ou pardon.

DESDEMONA

Plis ki vennsi-zan pli tar?

AVOKA

Pa kwar mo pe pran so par parski li enn zom kouma mwa. Mo kwar li finn pey bien ser so erer.

DESDEMONA

Pey bien ser?

AVOKA

Ena ven-tan desela, li ti krwaz ou ek Vitorio. Sa ti provok enn gran sok dan so lespri e so lavi ti devir anbalao. Li ti telman onte ki li ti abandonn tou. Lakaz, job. Tou. Li ti al kasiet dan lalkol. Manz dan poubel. Dormi anba pon.

DESDEMONA

Kontinie sove pou pa fer fas ...

AVOKA

Me zour ki li ti aprann ki lapolis ti pe akiz dabor Vitorio e answit ou, li ti desid pou vinn ed zot. Zour lamor Vitorio, li ti vinn get mwa. Enn zom kraze net. Pardon li Madam Desdemona.

DESDEMONA

Ki valer mo pardon ena? Mo garson finn mor. Ena akizasian traizon lor mwa. Kikfwa li ti ena rezon kit mwa. Mo sarye lagign partou kot mo ale.

AVOKA

Mo konpran ou santiman. Ou reaxion. Me tousa soufrans la li pa pe tom dan vid. Vitorio pa finn mor dan vid. Dimoun plizanpli pe koumans koze. Zot soupsson marday. Kaspalto, pardon ... Antonio finn aret bwar. Li pe dimann pardon.

DESDEMONA

Me Prezidan Otelo pa pe realize dan ki latrap li finn rantre.

AVOKA

Les letan fer so louvraz.

DESDEMONA

Letansa kabri manz salad. Non ... Sori, mo tro negatif. Dir Antonio mo'si mo ti'a kontan rezwenn li. ... Mo ankor ena enn ti afexion pou li. Mo ti desi par so latitud, mo ti ankoler me zame mo ti deteste li. Dir li sa.

AVOKA

Ar plezir. Mersi pou ou zenerozite.

DESDEMONA

Metr, ena enn ti zafer ki mo ti'a kontan met okler. Samem sa zafer liv Kahlil Gibran ki lapolis ti trouv dan mo poubel. Dann ... Prezidan Otelo ti donn mwa sa pou sel nou lamitie. Kouma sa finn rant dan poubel? ... Atann! Mo kwar ... Mo rapel aster. Mo ti pret li Emilia, Madam Yago. Wi, al get Emilia. Li kapav ed nou gagn enn lizour.

AK 3 SENN 3

Dan lakaz Yago. Emilia ek Yago

EMILIA

Yago, to'nn fini ar liv la?

YAGO

Ki liv?

EMILIA

Aret fer to zokris! To bien kone ki liv.

YAGO

Eski se enn manier koz ar to Premie Minis, kikfwa Prezidan biento?

EMILIA

Foli grander.

YAGO

Kwar samem twa.

EMILIA

Donn liv la. Mo pe al rann Desdemona so liv.

YAGO

Ki li pou fer ar sa liv la? Biento kikfwa latet li pa pou ena.

EMILIA

Dousma Yago. Li inosan tanki zot pa reysi prouv lekontrer.

YAGO

Pa per twa. Nou pou montre so vre vizaz. ... Twa, to kapav dir mwa kot to lwayote ete. Ar mwa ousa ar sa fam la?

EMILIA

Sa fam la, kouma to dir, li mo kamarad depi lontan. Mo konn li avan mo konn twa. Sa fam la finn permet fam dan nou pei gagn dinite. Sa fam la finn lite pou lendepandans nou pei. Sa fam la li ena leker, santiman. Li apel Desdemona. Madam Desdemona. Sa fam la!

YAGO

Fouf! Madam sap!

EMILIA

Bon donn mwa liv la.

YAGO

Mo kwar mo'nn perdi li.

EMILIA

Perdi li? Aret to sinema. Zame to perdi kixoz twa. Kot liv la?

YAGO

Mo ena problem pei lor mo latet, twa to pe vinn fatig mwa ar gonaz.

EMILIA

Gonaz, pa gonaz, rann liv la. ... Ena enn koze deor ki kikenn finn dir Prezidan Otelo ki Desdemona finn zet liv la dan poubel. Si mo montre Prezidan liv la li pou realize ki rimer pe fane pou fer ditor enn lamicie. ... Tou manier mo finn dimann pou zwenn li, pou dir li ki Desdemona ti pret mwa so liv.

YAGO

Mo defann twa al get Prezidan!

EMILIA

Defann mwa?

YAGO

Kisa? To'le al vir-vir to karant ar li?

EMILIA

To grosie, to vilger.

YAGO

Vinn dan mo lebra Emilia. Mwa mo kapav donn twa seki Otelo pa kapav done.

EMILIA

Pou twa apart sex peyna nanye. Tou zafer dan bavant.

YAGO

Pa samem ki to kontan?

EMILIA

Pa sanz koze. Donn mwa liv la.

YAGO

Pa sanz koze. Donn mwa seki mo'le lerla ...

(*Li sante.*) Ki li bizen mama

Ki li bizen

Donn li ki li 'le.

Alalila!

EMILIA

Fatra!

AK 3 SENN 4

Dan plas biblik. Trwa dimoun pe asiz lor ban la. Kaspaldo, Dammarro ek Tino.

DAMMARRO

Mo kontan pou twa Kas ... pardon! Antonio.

KASPALTO

Apel mwa Kaspaldo si to'le. Li fer parti mo idantite.

TINO

Ki ou finn deside, Dammarro?

DAMMARRO

Bliye mwa. Madam Desdemona ki enportan. Ki zot pans pou fer? Eski mo kapav ede?

TINO

Bizen enn temwen ki vinn prouv so inosans. Zafer la finn al lakour. Bizen swiv posedir. Tousa pran letan. Ou problem, Dammarro, boukou pli senp. Ala seki Desdemona ek so avoka finn dir mwa dir ou. Dapre lalwa zordi, ki gouvernman Otelo ti pase, dan serten kondision, etanazi ou swisid asiste, li pa enn krim. Me parsaki ou ti ed ou mama aret soufer avan lalwa ti pase, ena enn prosedir legal pou swiv. Dabor ou bizen rann lekor

Iapolis an prezans ou avoka. Lapolis pou aret ou e lerla nou pou fer larg ou lor kosion. Si ou dakor nou kapav ale. Nou pas kot biro Metr Kaliko e ansam nou al kazern.

DAMMARRO

Malgre tou traka lor zot latet, zot pe okip mo problem?

KASPALTO

Samem apel lamicie Dammarro.

AK 3 SENN 5

Dan biro Otelo. Emilia ek Otelo.

EMILIA

Mersi, ou finn axepte pou resevwar mwa.

OTELO

Normal sa! Ki mo kapav fer pou ou?

EMILIA

Mo tann dir ena enn rimer ki Desdemona finn zet dan poubel enn kado ki ou ti donn li.

OTELO

Malerezman li pa enn rimer. Mo ena prev.

EMILIA

Ki prev?

OTELO

(*Ouver enn tirwar.*) Ala li la!

EMILIA

Kot ou'nnn gagn sa?

OTELO

Lapolis finn ramas sa dan enn poubel.

EMILIA

Kisannla finn dir ou sa?

OTELO

Yago.

EMILIA

Salte la!

OTELO

Kifer ou dir sa Emilia?

EMILIA

Dann, ena bel marday dan ler. Desdemona ti pret mwa sa liv la parski mo ador poezi Kahlil Gibran e pa ti ena kopi lor marse. Li ti dimann mwa pran bien swen so liv ki ena enn gran valer santimantal. Enn zour mo mari ti dimann mwa liv la prete. Mo ti trouv sa drol parski li kontan poezi kouma lisien kontan baton. Yer, ler mo dimann li retour mwa liv la li fer enn ta grimas. Aster mo kone kifer. Li finn met liv la dan poubel so lespri malad. Kifer li finn fer enn zafer koumsa? Kifer li pe met dezord, fer dalon vinn doushmann?

OTELO

(*Silans.*)

EMILIA

Dann, ki pe ariv nou? Dakor pov Vitorio ti resevwar lamone ... pa kone kifer. Ou vremem kwar ki Desdemona ti so konplis? Ou vremem kwar ki Vitorio ti ekrir so konfesion san kontrent? Ou vremem kwar sa piti la finn swaside? So swisid pe koul so mama net. Ou kwar Vitorio ti pou fer sa ar so mama ki li ti adore? Pa normal sa, Dann. Pa normal. Ti anonse ki ti pou ena enn lanket. Ki lanket finn dekouver? Dimoun pe perdi konfians dan Iropolis. Dan gouvernman. Dapre zot finn ena mert, finn asasinn enn pov inosan. Viris fasis pe minn bann enstitusion. Dann, fer kixoz.

OTELO

(*Silans.*)

EMILIA

Dann, lakle dan ou lame. Ou tousel kapav met fren ar lennmi dinite, ar lennmi liberte. (*Li sorti.*)
Otelo res anplas koumadir dan sok. Yago rantre. Otelo mem pa lev latet pou get li.

YAGO

Ki sa fol la finn vinn fer dan ou biro. Mo finn dir li pa deranz ou. Kan lalinn for li vinn bizar. Li pe gagn enn move menopoz, mo kwar.

OTELO

Misie Premie Minis, amenn mwa rezulta lanket.

YAGO

Ki lanket?

OTELO

Lamor enn zenn dan prizon top sekirite.

YAGO

Swisid.

OTELO

Amenn dosie la!

YAGO

Prezidan, ena plizier dosie irzan pou okipe.

OTELO

Dosie la! Latet to fami. To pa konpran? Mo'le dosie la lor mo biro dan dis minit.

AK 3 SENN 6

Dan prizon top sekirite. Desdemona ek Metr Kaliko.

DESDEMONA

Mo pa ti realize ki kantite Vitorio ti resamble so papa. ... Lavi zame swiv lalign drwat. ... Metr Kaliko ...

AVOKA

Apel mwa Adamo.

DESDEMONA

Adamo? Premie zom? Eski ena Eva, premie fam?

AVOKA

Nou pans pou marye lane prosenn, ... si tou mars dapre plan.

DESDEMONA

Felisitasion! Tou pou dan lord. Peyna rezon pou trakase. Stress initil. ... Wi donn mwa niouz lor Dammaro.

AVOKA

Be nou'nn tir li lor kosion. Kees la pou swiv so sime dapre prosedir. ... Ena enn devlopman enteresan. Sef-Ziz finn reyni tou bann ziz, mazistra ek ofisie lakour pou dir zot vey bien parski sertern dimoun pe rod detourn lespri lazistis. Li finn trap problem la zis atan. Ti ena enn tantativ pou ayjak lazistis. Li finn koz ar zot longman lor lenportans separasion pouvwar. ... Dammaro pou gagn so foul liberte biento. Enn senp kestion prosedir. ... Madam Desdemona, kikfwa pou ou osi pou ena enn bon nouvel biento. ... Ou pa paret pe kwar mwa.

DESDEMONA

Pa donn mwa fos lespwar.

AVOKA

Ou konn Alfonnso Ravato?

DESDEMONA

Nom la dir mwa kixoz.

AVOKA

Pri Nobel lape?

DESDEMONA

Pa limem ki ti denons gouvernman so pei?

AVOKA

Wi. Li rekoni dan lemonn kouma enn adverser politik expansionis Lanpir Gridi. Anplis li enn endistriyel ki fer boukou pou konbat polision e pou met fren ar global warming.

DESDEMONA

Wi, mo konn so repitasjon me zame mo pa finn zwenn li.

AVOKA

Difisil pou zwenn li parski li vwayaz boukou atraver lemonn. Li finn avoy enn let Prezidan Otelo ek kopi tou bann lagazet.

DESDEMONA

Kifer ou pe rakont mwa sa?

AVOKA

Ou pa'le kone ki ena dan let la?

DESDEMONA

Wi!

AVOKA

Li rakonte ki li ti konn Vitorio ek Bianca. Bianca ti tifi so gouvernant. Kan Bianca ti dekouver ki li ti seropositif, Madam Jamouna (mama Bianca) ti al get li. Se li ki ti konseye met Bianca dan sa gran klinik la. Direkter klinik la enn bon kamarad ar li. Li ti pran sarz tou depans. ... Pli zoli, li finn anonse ki li pou vinn temwagne ankour. Let la finn paret dan lagazet yer swar. Televizion, rajo finn lir let la net. ... Bel deboulman kote parke. ... Prezidan Otelo finn nom enn komision danket. ... Eski ou dispoze resevwar li?

DESDEMONA

Kisannla?

AVOKA

Prezidan ...

DESDEMONA

Dann? Isi? ... resevwar li isi ... Get mo leta!

AVOKA

Ou zoli kouma ou ete, madam Desdemona. Mo fer li rantre?

DESDEMONA

(*Li bouz so latet pou dir wi. ... Avoka sorti. Otelo, Miro e de zanfan, enn garso ek enn tifi rantre. Otelo paret enpe zene. De zanfan la galoupe, al sot lor likou Desdemona, anbras li. Miro vinn anbras li.*) ... To pa pou anbras mwa Dann?

AK 3 SENN 7

Dan salon lotel delix. Yago ek trwa etranze. Etranze 1 pe koz ar Yago e Etranze 2 ek 3 pe fer zot zokris. Li kler ki zot pa pe pran Yago kont, ki zot ena enn lot azanda.

YAGO

Bizen fer vit. Dir larme, erfors ek lamarinn atake deswit.

ETRANZE 1

Lamarinn? Peyna lamer isi.

ETRANZE 2 EK 3

Lamer li paret ble me li pa ble;

Later paret anplas me li tourne.

YAGO

Pa fer nanye. Bizen kraz tou.

ETRANZE 1

Komie?

YAGO

Ki zafer?

ETRANZE 2 EK 3

Ti Mimi lav zafer la, met zafer la dan zafer la, zoto.

Ti Mimi lav zafer la, met zafer la dan zafer la.

ETRANZE 1

Kas.

YAGO

Ki kas?

ETRANZE 2 EK 3

Kas, kas Nikola dan ki labarb?

Labarb Bonom Noel kasiet sirpriz.

ETRANZE 1

Bizen kas pou fer lager.

ETRANZE 2 EK 3

Goregore, lager an Kore,

To 35 pe explor lafore.

Goregore, lager an Kore

Li gagn jos, pa bizen to plore.

YAGO

So ler finn vini. Bizen chombo li.

ETRANZE 2 EK 3

Chombo li la, chombo li

Chombo li, chombo li, napa sape.

Chombo li la, chombo li

Chombo li, chombo li, napa sape.

Gran tapaz. Laport defonse. Solda arme rantre. Zot ligot ek bayonn Yago. Sef Gablou ki pe diriz operasion. Li koz dan so portab.

SEF GABLOU

Sef, ... everything under control! ... Yes sir!

EPILOG

Dan plas piblik. Preske parey kouma koumansman Ak 1. Dimoun sorti depi diferan klas sosial, diferan group etnik ek kars, diferan okipasion pe monte-desan. Laplipar pe sarye zot sak shoping. Noel ek lane pre. Vitrinn magazen dekore ar fler flanbwayan ki dan sertenn rezion dimoun apel boukie banane. Petal rouz, zonn, oranz laflam preznan partou, lor pie kouma dan ler ek lor later; bann magazen pou zenn pe mete for-for lamizik jalsa; bann magazen delix pe zoue lamizik dous ek diskre; parsi-parla pe tann lamizik tipik noel. Dan enn landrwa santral ena bel animasion. Enn group mizisien-santer pe met lanbians.

SANTER:

Lontan-lontan, bien-bien lontan

Enn ti-zanfan ti pran nesans.

Bann gran-sennyer ti rod nway li,

Enn sans, zot rans, zot pa gagn sans.

KER

Kas-kas nikola dan ki labarb?

Kas-kas nikola dan ki labarb?

Labarb Bonom Noel kasiet sirpriz.

Anou sante, anou danse,

Nou tou nou miz.

SANTER

Dan so leker ti'ena grander,

Dan so lespri ti'ena pardon.

Pou selebre so lalimier

Nou respe ton, nou dans anron.

KER

Kas-kas nikola dan ki labarb?

Kas-kas nikola dan ki labarb?

Labarb Bonom Noel kasiet sirpriz.

Anou sante, anou danse,

Nou tou nou miz.

Tou bann akter-aktris rant lor lasenn. Ena enn group otour Otelio ek Desdemona, enn lot group otour Sef Gablou ek Etranze 1. Yago pe dibout tousel dan enn kwen. Dan bor avansenn Kaspaldo ek Dammarro pe asize. Spotlait ekler zot atourderol.

OTELO

Mo pa konpran kimanier mo finn glis lor so diber. Difisil pou lir lor figir seki leker sal kasiet. Mo ti fer li foul konfians. Me li'nn tray mo konfians.

MIRO

To'si to'nn tray konfians lezot ... Desdemona par egzanp.

EMILIA

Nou tou fer erer e par fer erer ki nou aprann. Parfwa ler nou dekouver nou erer, finn fini tro tar. Erezman nou, nou finn realiz nou erer avan ti tro tar. Nou finn gagn sans.

OTELO

Mo pa konpran! ... Difisil pou lir lor figir! ... Li'nn fer tret ar mwa. Kouma Rawann ti fer tret ar Ram. Kouma Zida ar Zezi ...

YAGO

Ho! Chombo laba! Pou ale mem la? Get to lagel do ta! ... Zot bon dimoun zot, pa vre! Zot bon, zot onet, zot senser. Mwa mo move, malonet, ipokrit. Zot zot lizour, mwa mo aswar; zot zot lesiel, mwa mo lanfer. ... Kouyonad! Zot bizen mwa pou zot ekziste. Mo move ekler zot bon; zot bon ekler mo move. Me si pa ena mwa pa pou ena zot. ...

KASPALTO

To'nn trouve, finn re-ena marday.

DAMMARRO

Foul dakor ar twa.

KASPALTO

Sa boug la.

DAMMARRO

Kisannla?

KASPALTO

Samem. Mo kwar so vre nom Narendraj. Sa Narendraj la koz bel-bel koze lor lazistis, egalite me anverite li enn bourzwa.

DAMMARRO

Les li do bhay!

KASPALTO

Ki les li? Bizen fann ar li, manz ar li.

DAMMARRO

Kifer to pe manga?

KASPALTO

To'nn get bien sa natak la? Nou ki mari ladan. Nou ki donn jos. Nou ki fer louvraz la marse. To'nn trouve ki nom li'nn done? Prezidan Otelo. Pa Kaspalto ek Dammarro me Prezidan Otelo. Mo disan bwi mo dir twa. Nou nou rente pou fer tamasa la marse, lezot gagn bel-bel tit. Mo kwar nou bizen fer lagrev.

DAMMARRO

Non, nou fer goslo.

Zot leve, mars oralanti kouma otomat.

DESDEMONA

Madam, mamzel, misie. Nou espere ki nou ti divertisman finn ed zot pas letan pandan ki zot pe tini-tini, atann Godot vini. ... Nou finn desid pou apel nou spektak Dammarro ek Kaspalto.

DAMMARRO

Wey! Sa zom!

KASPALTO

Pa dakor. Sof vot respe vot oner, in my humble submission, bizen apel li Kaspalto ek Dammarro.

DAMMARRO

Non! Dammarro ek Kaspalto.

KASPALTO

Non! Kaspalto ek Dammarro.

DAMMARRO

Non! Dammarro ek Kaspalto.

KASPALTO

Non! Kaspalto ek Dammarro.

DAMMARRO

Non! Dammarro ek Kaspaldo.

KASPALTO

Non! Kaspaldo ek Dammarro.

DAMMARRO

Non! Dammarro ek Kaspaldo.

KASPALTO

Non! Kaspaldo ek Dammarro. ... Mo kwar meyer apel li Prezidan Otelo.

DAMMARRO

Normal bourzwa la tap plen. Lepep divize!

DESDEMONA

Pa fer nanye. Tank ena Noel, ena lespwar.

YAGO

Zot temwen, zot tou! Mari diskriminasion! Personn pa propoze pou apel sinema la Yago. Enn lemonn ipokrit, mo dir zot. Pa kwar zot pa kone. Zot tou bien kone. San mwa zot pa ekziste. Orevvar. Nou pou rezwenn. Marke, garde.

(ZANVIE 2003)

RIDO

[RETOURN KONTENI/BACK TO CONTENTS](#)